

บ้านเมืองของเราเป็นสุขสืบมาช้านานเพราะ
เรามีความปึกแผ่นในชาติและต่างบำเพ็ญกรณียกิจ
ตามหน้าที่ให้สอดคล้องเกื้อกูลกัน เพื่อประโยชน์ของชาติ
คนไทยทุกคนจึงควรระดมกำลังในข้อนี้ให้มาก และตั้งใจ
ประพฤติตัว ปฏิบัติงานให้สมฐานะและหน้าที่เพื่อให้
สำเร็จประโยชน์ส่วนรวม คือความมั่นคงปลอดภัย
ของชาติบ้านเมืองไทย
ขออำนาจแห่งคุณพระรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์
จงคุ้มครองรักษาทุกท่านให้มีแต่ความสุข
ความเจริญตลอดไป

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๖

สัตว์สัตย์ใหม่ ๒๕๕๗ สารสัตวแพทยสภา

ฉบับที่ ๔: เดือน ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๕๖ สำนักงานสัตวแพทยสภา ตึกผู้เชี่ยวชาญ กรมปศุสัตว์ เลขที่ ๖๙/๑ ถ.พญาไท
ราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ โทร. 02 2500396-8 โทรสาร 02-2500399 www.vetcouncil.or.th, Email : email@vetcouncil.or.th

www.vetcouncil.or.th

สำนักงานสัตวแพทยสภา ตึกอำนวยการ กรมปศุสัตว์

เลขที่ ๖๙/๑ ถ.พญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๕๐-๐๓๙๖-๘ โทรสาร ๐-๒๒๕๐-๐๓๙๙

สวัสดิ์ สมาชิกสัตวแพทยสภาทุกๆ ท่าน

สารสัตวแพทยสภานี้เป็นฉบับที่ดี ในช่วงที่ผ่านมาหลายเหตุการณ์เกิดขึ้นในประเทศของเรา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นด้านลบมากกว่าด้านบวก ผลกระทบดังกล่าวเกิดขึ้นในวงกว้าง หากเรามองสังคมไทยเป็นตัวอย่าง เราคงไม่อยากเห็นความแตกแยก แบ่งพรรคแบ่งพวก แบ่งฝ่าย แบ่งสี เกิดขึ้นในสังคมย่อยๆ ซึ่งหมายรวมถึงสังคมในหมู่นักสัตวแพทย์ของเรา ผมคิดว่าปัญหาหลายอย่างจะเบาบางความรุนแรงลงได้หากมีการพูดคุย สื่อสารซึ่งกันและกัน ดังตัวอย่างที่มีใน facebook โดยส่วนตัวผมเห็นดีด้วยในช่องทางสื่อสารที่รวดเร็วขึ้น ยกตัวอย่างเช่น การเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้าถึงการได้คะแนน CE สะดวกขึ้นสำหรับกลุ่มที่ทำงานในสายงานต่างๆ เป็นสิ่งที่มีการเสนอแนะเข้ามาผ่านทาง facebook อีกทั้งเรื่องการพิจารณา Xylazine เป็นยาควบคุมพิเศษ เป็นต้น อย่างไรก็ตามทางทีมงานประชาสัมพันธ์กำลังจะดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น ในหลายๆ ด้าน ซึ่งท่านต้องคอยดู หากไม่มีอะไรเกิดขึ้น ก็แสดงว่าสิ่งที่ผมกล่าวมานั้นไร้สาระ และต้องทวงถามกัน ช่วงนี้ทางสัตวแพทยสภากำลังดำเนินการเริ่มต้นกระบวนการให้ได้มาซึ่งการก่อสร้างอาคารสำนักงาน ฯ แห่งใหม่ คาดว่าจะเสร็จทันตามเงื่อนไขต่างๆ

ท้ายที่สุด ผมขอให้สมาชิกทุกท่านดำเนินชีวิตอย่างราบรื่น ประสบปัญหาให้น้อยที่สุดและสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ลุล่วงได้เป็นอย่างดี และหากเป็นไปได้ขอให้ทุกท่านปล่อยวางความขัดแย้ง และสร้างกัลยาณมิตรให้แก่กัน

รศ.พ.สพ.ดร.สุวิชัย รัชต์เสถียร
นายกสัตวแพทยสภา

no.2692/2555

ไข่ไก่สดตรา
ซีพี
Omega-Plus
โอเมก้า พลัส

สิ่งดีๆ เริ่มต้นได้ทุกวัน

ไข่ไก่คุณภาพจาก ซีพี พลัสสิ่งดีๆ ไปไป 1 ฟอง ก็ถึง
OMEGA3, CHOLINE, SELENIUM และ VITAMIN E

**ไข่ไก่สดตรา ซีพี โอเมก้า พลัส 1 ฟอง (60 กรัม) มี Omega3 288 ไมโครกรัม, Choline 151 ไมโครกรัม, Vitamin E และ Selenium.

Fresh
www.cpbrandsite.com

เติมชีวิตที่ดี

โครงการก่อสร้าง สำนักงานสัตวแพทยสภา

หลังจากที่คณะกรรมการสัตวแพทยสภาหลายยุคหลายสมัยร่วมกันผลักดันการสร้างสำนักงานสัตวแพทยสภา เริ่มตั้งแต่การจัดทำโครงการต่างๆ เพื่อหาเงินซื้อที่ดิน รวมถึงการสะสมเงินเพื่อใช้ในการก่อสร้างและของบประมาณแผ่นดินจากภาครัฐ อีกส่วนหนึ่ง...สารสัตวแพทยสภาฉบับนี้จึงขอนำรายละเอียดโครงการมานำเสนอแก่สมาชิกเพื่อให้ทราบถึงที่มาที่ไปดังนี้

หลักการและเหตุผล

สัตวแพทยสภาเป็นหน่วยงานของรัฐที่ดั่งขึ้นตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ.๒๕๔๔ มีสถานะเป็นนิติบุคคล (มาตรา ๗) โดยมีวัตถุประสงค์ (มาตรา ๘) สรุปโดยรวมคือ

๑. ควบคุมการประกอบวิชาชีพ และความประพฤติของผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ ให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการสัตวแพทย์ มิให้มีการแสวงหาผลประโยชน์มิชอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้ อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชนผู้บริโภค ซึ่งรู้เท่าไม่ถึงการณ์ที่มารับบริการจากบุคคลเช่นนั้น

๒. ส่งเสริมการศึกษา การวิจัยและพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพ ให้ก้าวหน้าและมีมาตรฐานทั้งระดับภายในประเทศและเทียบเท่ามาตรฐานสากล (ตามมาตรฐานของ OIE-World Organization for Animal Health)

๓. เป็นตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ของประเทศไทย พร้อมทั้งให้คำปรึกษา หรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายและปัญหาวิชาชีพการสัตวแพทย์

ส่วนอำนาจหน้าที่ของสัตวแพทยสภา (มาตรา ๙) กล่าวโดยสรุปรวม คือ

๑. รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ ให้แก่ผู้ขอเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์

๒. รับรองปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตร อนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตร ในวิชาชีพการสัตวแพทย์ของสถาบันต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการสมัครเป็นสมาชิก

๓. รับรองหลักสูตรต่าง ๆ สำหรับการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ ของวิชาชีพการสัตวแพทย์ของสถาบันต่าง ๆ

๔. รับรองวิทยฐานะของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมฯ

๕. ออกหนังสืออนุมัติหรือให้วุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์สาขาต่าง ๆ และออกหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการสัตวแพทย์

๖. ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสัตวแพทย์สภา

เนื่องจากขอบข่ายงานทางสัตวแพทย์ค่อนข้างกว้างขวางและหลากหลาย รวมทั้งเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค **คณะกรรมการบริหารสัตวแพทย์สภา** จึงได้แต่งตั้งบุคลากรจากสายงานอื่นๆ ทั้งในภาครัฐและเอกชน รวมทั้งองค์กรสมาคมต่าง ๆ ทางสัตวแพทย์เข้ามาช่วยดำเนินการดังกล่าว ได้แก่

๑. คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ

๒. คณะอนุกรรมการสอบสวน

๓. คณะอนุกรรมการมาตรฐานวิชาชีพการสัตวแพทย์

๔. คณะอนุกรรมการวิทยาลัยผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชำนาญการแห่งประเทศไทย

๕. จัดตั้งศูนย์การศึกษาต่อเนื่องทางสัตวแพทย์

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการทางความรู้ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ ให้ทันสมัยและทันต่อเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น โดยมีคณะกรรมการบริหารศูนย์การศึกษาต่อเนื่องทางสัตวแพทย์ ทำหน้าที่บริหารจัดการตามวัตถุประสงค์ของสัตวแพทย์สภา และยังประกอบไปด้วยคณะอนุกรรมการต่างๆ คือ

๕.๑ คณะอนุกรรมการพัฒนาปรับปรุงเว็บไซต์และการประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษาต่อเนื่องทางสัตวแพทย์

๕.๒ คณะอนุกรรมการจัดหารายได้ของศูนย์การศึกษาต่อเนื่องทางสัตวแพทย์

๕.๓ คณะอนุกรรมการดูแล กฎ-ระเบียบและข้อบังคับของศูนย์การศึกษาต่อเนื่องทางสัตวแพทย์

๕.๔ คณะอนุกรรมการฝ่ายวิชาการของศูนย์การศึกษาต่อเนื่องทางสัตวแพทย์

๖. จัดตั้งศูนย์ประเมินความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานของการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์

เพื่อดำเนินการทดสอบความรู้ความสามารถของนิสิต-นักศึกษาทางสัตวแพทย์ที่จบใหม่ทั่วประเทศ ให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนด เพื่อขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ โดยมีคณะกรรมการบริหารศูนย์ประเมินความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานของการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ ๑ ชุด ทำหน้าที่ควบคุมดูแลและบริหารจัดการศูนย์ฯ และยังมีคณะอนุกรรมการย่อย ดังนี้

๕.๑ คณะอนุกรรมการจัดหาข้อสอบ

๕.๒ คณะอนุกรรมการพัฒนาและประเมินข้อสอบ

๕.๓ คณะอนุกรรมการจัดการสอบและประมวลผล

๕.๔ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจคัดเลือกข้อสอบ

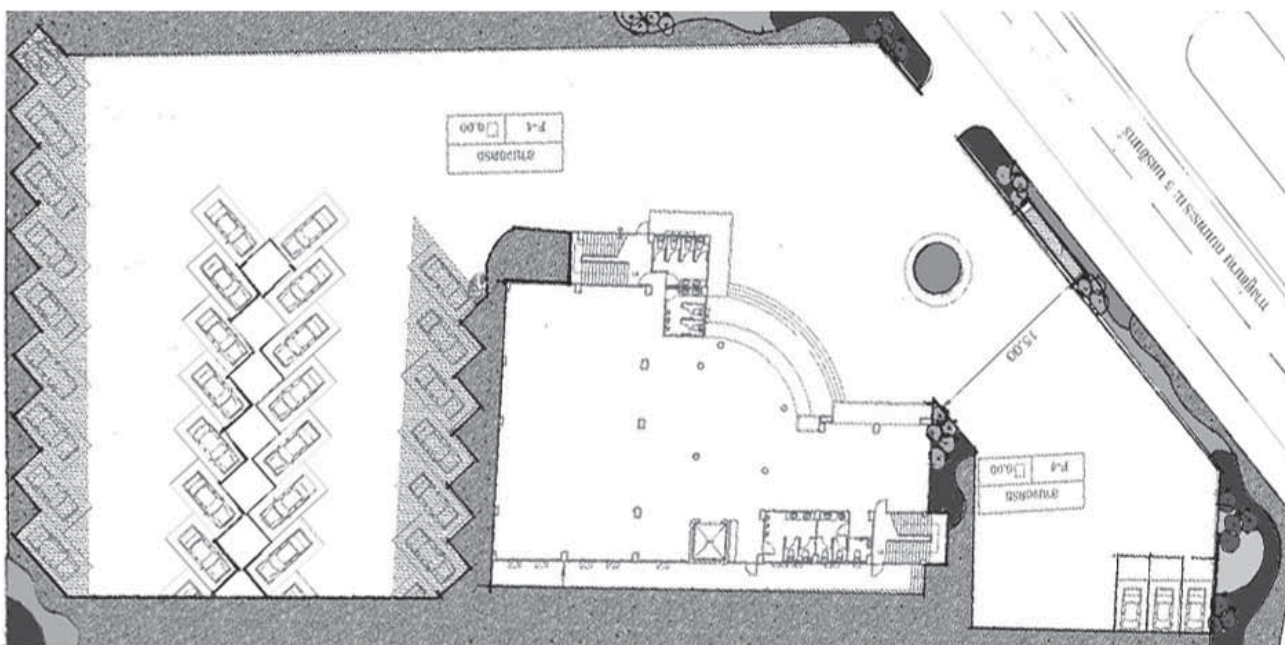
๕.๕ คณะอนุกรรมการจัดทำระบบจัดเก็บและคลังข้อสอบ

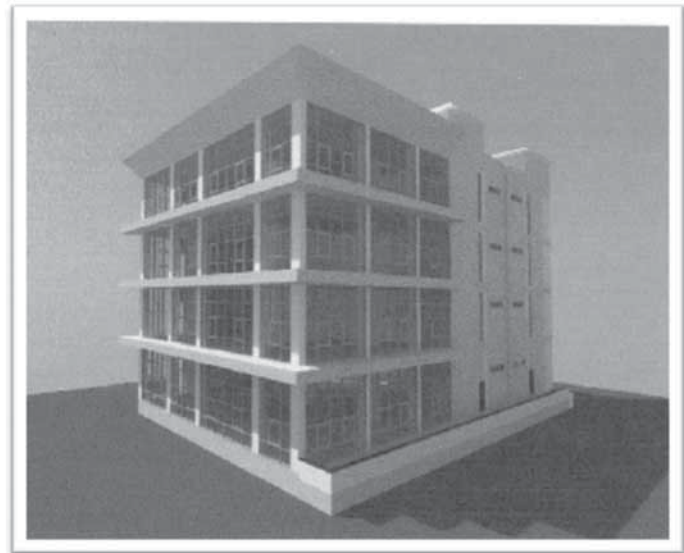
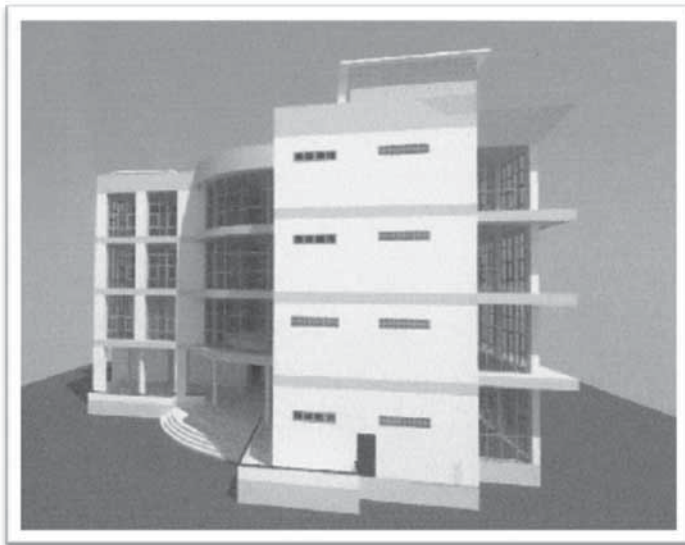
๕.๖ คณะกรรมการอำนวยการสอบประเมินความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานของการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ ประจำปี ๒๕๕๖

ทั้งนี้ กฎหมายได้กำหนดให้สัตวแพทย์สภามีรายได้จากเงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน (มาตรา ๑๐(๑)) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งดำรงตำแหน่งสภานายกพิเศษแห่งสัตวแพทย์สภา (มาตรา ๑๑) มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานของสัตวแพทย์สภา (มาตรา ๕๐) สัตวแพทย์สภาเป็นส่วนราชการตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และได้เคยจัดทำคำขอรับการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๕๖ รายการสิ่งก่อสร้างอาคารสำนักงานสัตวแพทย์สภา วงเงิน ๗๔ ล้านบาท มาয়ง ๗๗๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผ่านท่านอธิบดีกรมปศุสัตว์ (เอกสารถาวร)

๑.๑ ข้อมูลการดำเนินการ

ในระยะเริ่มต้นที่มีการจัดตั้งสัตวแพทย์สภา ปีพ.ศ. ๒๕๔๔ ตามกฎหมาย สัตวแพทย์สภายังไม่มีสถานที่ทำการของสัตวแพทย์สภา ท่านอธิบดีกรมปศุสัตว์สมัยนั้น (นายสัตวแพทย์ระพีพงศ์ วงศ์ดี) ให้ได้ความอนุเคราะห์สถานที่ทำการของสัตวแพทย์สภาชั่วคราว โดยประกอบไปด้วยห้องทำงานขนาด ๔x๔ ตารางเมตร จำนวน ๓ ห้อง และขนาด ๖x๗ ตารางเมตรจำนวน ๑ ห้อง ในตึกผู้เชี่ยวชาญของกรมปศุสัตว์

พญาไท และสัตวแพทยสภาได้รับงบประมาณอุดหนุนปีละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาทถ้วน) ผ่านทางกรมปศุสัตว์ เพื่อการบริหารจัดการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสัตวแพทยสภา หลักใหญ่เป็นการให้บริการสมาชิกด้านวิชาชีพการสัตวแพทย์เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนผู้บริโภค โดยมีกลุ่มบุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ๒ กลุ่มใหญ่ คือ

๑. สมาชิกของสัตวแพทยสภา ทั้งสัตวแพทย์ปริญญา และสัตวแพทย์ประกาศนียบัตร รวมจำนวนประมาณ ๗,๐๐๐ คน ในเรื่องการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์

๒. ประชาชนผู้บริโภคทั่วประเทศที่ต้องอาศัยผู้ประกอบการวิชาชีพการสัตวแพทย์ โดยการกำกับของสัตวแพทยสภา คือ

๒.๑ ประชาชนเจ้าของฟาร์มปศุสัตว์ ซึ่งต้องการการบริการด้านการเพิ่มผลผลิตของปศุสัตว์ และการควบคุมป้องกันโรคติดต่อในสัตว์ รวมทั้งโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน

๒.๒ ประชาชนเจ้าของสัตว์เลี้ยง ซึ่งต้องการบริการด้านการตรวจวินิจฉัย และรักษาสัตว์เลี้ยงที่เจ็บป่วย รวมทั้งการป้องกันโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน

๒.๓ ประชาชนผู้บริโภคเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ซึ่งต้องการอาหาร (เนื้อ นม ไข่) สำหรับการบริโภคที่สะอาด มีคุณค่าทางโภชนาการ ปราศจากสารพิษหรือสารตกค้าง และไม่มีเชื้อก่อโรคปะปน

๒.๔ ผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับสัตว์และสินค้าปศุสัตว์ (เนื้อ นม ไข่) และผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ทั้งผู้ประกอบการภายในประเทศและผู้ส่งออก

จากที่กล่าว สัตวแพทยสภามีคณะกรรมการบริหารฯ และคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ เข้าช่วยดำเนินการตามภารกิจจำนวนไม่ต่ำกว่า ๑๔ ชุด อีกทั้งยังมีคณะทำงานตามภารกิจที่ยังไม่ได้กล่าวถึงอีกจำนวนหนึ่ง เพื่อช่วยดำเนินการในส่วนภาระงานให้สัตวแพทยสภาอย่างเป็นรูปธรรม ตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งประสานงานในภาระหน้าที่ต่างๆ กับหน่วยงานของรัฐ ดังปรากฏในผังภูมิแสดงบทบาทหน้าที่ของสัตวแพทยสภา

๑.๒ ข้อมูลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (ในประเทศ) ที่สอดคล้องนโยบายรัฐบาล

สัตวแพทยสภาได้ดำเนินการโครงการพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้กับ สัตวแพทย์ เจ้าหน้าที่ส่วนราชการ และบุคลากรที่

เกี่ยวข้องการสัตวแพทย์หลายโครงการ โครงการที่สำคัญตามนโยบาย **ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ** ภาคเกษตร คือ

๑. โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการตรวจเนื้อสัตว์ ระดับสัตวแพทย์ รวม ๙ รุ่น จำนวน ๔๙๙ คน

๒. โครงการตรวจเนื้อในโรงฆ่าสัตว์ส่วนท้องถิ่น สำหรับเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นรวม ๓๓ รุ่น จำนวน ๒,๗๘๒ คน

๓. โครงการฝึกอบรมการผสมเทียมโค สำหรับเจ้าหน้าที่ผสมเทียมรวม ๓ รุ่น จำนวน ๔๙๐ คน

ผลจากการฝึกอบรมดังกล่าวทั่วประเทศ ทำให้บุคลากรทางสัตวแพทย์ มีความรู้ความสามารถที่ทันสมัย ก่อให้เกิดการพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ การฆ่าสัตว์และการตรวจเนื้อสัตว์ที่ได้มาตรฐาน เหมาะแก่การนำไปแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่สะอาด ปลอดภัย ปราศจากเชื้อก่อโรคและสารตกค้าง ที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนผู้นำไปบริโภค และพัฒนาไปสู่การส่งเป็นสินค้าออกต่างประเทศต่อไป

สัตวแพทยสภาได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามนโยบายการศึกษาของรัฐ กล่าวคือ สัตวแพทยสภาได้ประสานงานร่วมกับสถาบันผลิตสัตวแพทย์ ทั้ง ๖ แห่ง ในการเพิ่มขีดความสามารถของนิสิต-นักศึกษาสัตวแพทย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน (AEC) โดยให้มีการเพิ่มการผลิตบัณฑิตโดยรับผู้เข้าศึกษาสาขาสัตวแพทยศาสตร์เพิ่มมากขึ้น เพราะสัตวแพทย์ไทยเป็นผู้มีความรู้ความสามารถสูง และเป็นที่ต้องการของแต่ละประเทศ (กลุ่ม AEC) โดยสัตวแพทยสภาดูแลด้านคุณภาพ พร้อมทั้งให้มีการสอบวัดผลเพื่อได้มาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ เริ่มตั้งแต่บัณฑิต-นักศึกษาที่เข้าศึกษาสาขาสัตวแพทยศาสตร์ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นไป โดยมีศูนย์ประเมินความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานของการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ ร่วมประสานและดำเนินการกับภาคีคณะบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย

๑.๓ ข้อมูลการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ

สัตวแพทยสภาในฐานะผู้แทนของประเทศไทย ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ ได้เป็นตัวแทนของประเทศไทยในการเข้าร่วมประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนานาชาติในต่างประเทศหลายโครงการที่สำคัญ คือ

๑.๓.๑ OIE Global Conference on Veterinary Legislation Pjerba, Tunisia ๗-๙ December ๒๐๑๐

เป็นการประชุมของผู้แทนจากประเทศสมาชิก OIE จำนวน ๑๗๗ ประเทศ และผู้แทนหน่วยงานกำกับดูแลด้านสัตวแพทย์ของทุกประเทศ (Veterinary Statutory Bodies, VSB) พิจารณาด้านกฎหมายทางสัตวแพทย์ เพื่อทำโครงสร้างพื้นฐานด้านสัตวแพทย์ เพื่อให้รัฐมีประสิทธิภาพมากขึ้นในการควบคุมโรคสัตว์ต่างๆ โดยเฉพาะในกรณีเกิดโรคภัยร้ายแรงครั้งสำคัญ (เช่น โรคไข้หวัดนก) ซึ่งจะต้องได้รับความร่วมมือจากสัตวแพทย์ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ผู้ที่จะสามารถทำให้เกิดความร่วมมือได้อย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ หน่วยงานกำกับดูแลด้านสัตวแพทย์ (VSB) หรือสัตวแพทย์สภา

ทั้งขอให้ OIE ขยายผลแนวคิดในการทำห้องปฏิบัติการคู่แฝด (Twining Program of VSB) ระหว่างประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา

สำหรับประเทศไทย ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๕๕ สัตวแพทย์สภาได้ดำเนินการขอให้ OIE พิจารณา Twining partners อาจจะมาจากประเทศในยุโรป เช่น เนเธอร์แลนด์ หรือประเทศในเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น เพื่อร่วมดำเนินการสำหรับ Twining Projects Between Veterinary Statutory Bodies ซึ่งปัจจุบันนี้อยู่ในระหว่างการพิจารณาของ OIE และประเทศที่จะเข้าร่วมพัฒนา โดยมีแนวโน้มในความสำเร็จของโครงการค่อนข้างมากจากการตอบรับเบื้องต้นของ OIE

๑.๓.๒ The Second World Conference on Veterinary Education Lyon, France, ๑๓-๑๕ May ๒๐๑๑

สัตวแพทย์สภาเป็นผู้แทนจากประเทศไทยในฐานะสมาชิก OIE ที่เข้าประชุมร่วมกันกับผู้แทนประเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการสัตวแพทย์ โดยเนื้อหาสรุปของการประชุม คือ

-The work of OIE on Competencies of Day ๑ Veterinary Graduates ซึ่งเป็นเรื่องคุณภาพของหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อให้ได้บัณฑิตสัตวแพทย์ที่มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานของ OIE

-Views of Statutory Bodies on Veterinary Education ซึ่งเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของสัตวแพทย์สภา (VSB) ในการรับรองคุณภาพของหลักสูตรและสถาบันการเรียนการสอนด้านสัตวแพทย์-ศาสตร์ เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถและคุณภาพสูง มาเป็นผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์

-สัตวแพทย์สภาต้องดำเนินงานกับหน่วยงานทางสัตวแพทย์ เพื่อพิจารณาการให้บริการทางสัตวแพทย์เป็นไปตามมาตรฐานของ OIE ที่กำหนดไว้ในสมรรถนะของสัตวแพทย์บริการ (OIE Performance of Veterinary Services PVS)

กรณีการแสดงความสามารถ หรือสมรรถนะการให้บริการทางสัตวแพทย์ (OIE-PVS) ของประเทศไทย กรมปศุสัตว์และสัตวแพทยสภา ได้ร่วมมือกับ OIE ในการให้ผู้เชี่ยวชาญของ OIE เข้ามาประเมินการให้บริการสาขาสัตวแพทย์ในประเทศไทยเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว การให้มีการประเมินสัตวแพทย์บริการโดย OIE จะส่งผลดีต่อประเทศไทยในการยกระดับการยอมรับและมาตรฐานการบริการด้านสัตวแพทย์ของประเทศไทยให้เข้าสู่สากล อีกทั้งเป็นประโยชน์ต่อการเปิดตลาดประชาคมอาเซียน (AEC) ที่จะทำให้ประเทศไทยได้เปรียบต่อประเทศในกลุ่มนี้มากขึ้น และสะดวกต่อรัฐบาลในการนำไปเจรจากับกลุ่มอาเซียนในการเปิดตลาดบริการสัตวแพทย์ในรอบต่อไป อันแสดงถึงการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

๑.๓.๓ OIE/Aus AID STANDZ ๒nd Sub Regional Workshop on Veterinary Education Putrajaya, Malaysia, ๒๑-๒๒ September ๒๐๑๒

สัตวแพทยสภาได้เป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมกับผู้แทนประเทศต่างๆ ของอาเซียน ในการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาสาขาสัตวแพทยศาสตร์ ในกลุ่มอาเซียน โดยมีกลยุทธ์ในการร่วมมือกันของแต่ละประเทศในการพัฒนาการศึกษาเบื้องต้น ให้เกิดหลักสูตรทางสัตวแพทยศาสตร์ของอาเซียน เพื่อใช้เป็นพื้นฐานการศึกษาร่วมกัน โดยให้มีองค์ประกอบของทักษะการปฏิบัติการที่เรียก Minimum Day One Competencies อยู่ในหลักสูตร และสัตวแพทยสภาแต่ละประเทศหรือหน่วยงานกำกับที่ทำหน้าที่นี้จะต้องทำ Minimum Day One Competencies มาใช้ประกอบการขอใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์

ทั้ง OIE จะช่วยสนับสนุนการพัฒนาสาขาสัตวแพทย์ในภูมิภาคเพื่อสร้างความเข้มแข็งและความชำนาญสาขาสัตวแพทยศาสตร์ในแต่ละประเทศในกลุ่มนี้ โดยจะนำ Twinning Program มาประกอบการดำเนินการพัฒนา พร้อมให้ทุนสนับสนุนต่อไป

สำหรับประเทศไทยหลักการของ Day One Competencies ได้เกิดขึ้นก่อนแล้ว ในการประชุมสัตวแพทยศาสตร์ศึกษาแห่งชาติเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับ OIE และประเทศในกลุ่มอาเซียนได้ ส่วน Twinning Program สัตวแพทยสภาได้ดำเนินการอยู่ดังที่กล่าวมาแล้ว

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสัตวแพทยสภา ล้วนสอดคล้องกับนโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภาคเกษตรของรัฐ ในการเพิ่มศักยภาพกระบวนการผลิตด้านปศุสัตว์ ให้ได้มาตรฐานปลอดภัย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพียงพอกับความต้องการภายในประเทศและการส่งออก เป็นผลให้เศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศสูงขึ้น โดยเฉพาะเมื่อมีการพัฒนาด้านคุณภาพ มาตรฐานการผลิตให้ปลอดภัยเหมาะสำหรับการบริโภค (Food Safety) การพัฒนาทรัพยากรบุคคลในแง่การให้ความรู้ใหม่ๆ และการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ เป็นการเพิ่มสมรรถนะการควบคุม ป้องกัน วินิจฉัย และบำบัดโรคติดต่อระหว่างสัตว์สู่คน เป็นการช่วยรัฐในด้านการสาธารณสุขเพื่อประชาชนอีกทางหนึ่ง

การฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ ที่ผ่านมา ทำให้มีการพัฒนาสินค้าด้านเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพและปลอดภัย ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ตลอดจนมีการพัฒนากระบวนการผลิตและการตรวจสอบคุณภาพได้ตามมาตรฐานสากล

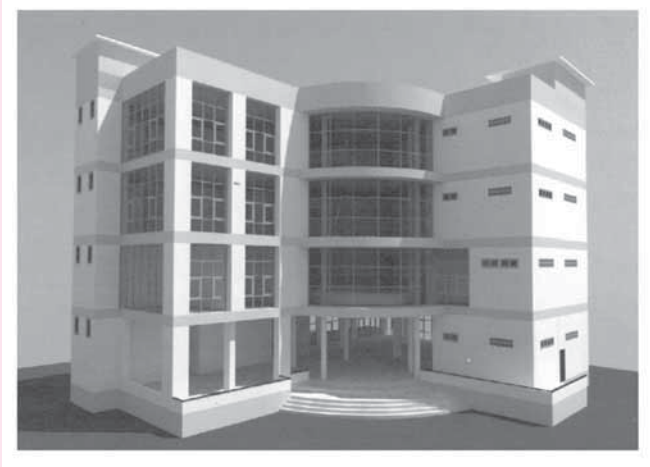
แนวทางปฏิบัติเพื่อดำเนินการในกระบวนการดังกล่าว ได้นำไปสู่การประยุกต์ลงในเนื้อหาวิชาหลายวิชาในหลักสูตรสัตวแพทยศาสตร์เพื่อให้บัณฑิตที่ผลิตออกไปมีความรู้ความสามารถสูงเท่ามาตรฐานสากล เพื่อการแข่งขันกับต่างประเทศและรองรับตลาดอาเซียนตามแนวนโยบายด้านการศึกษาของรัฐ

๑.๔ ความจำเป็นของโครงการ

สัตวแพทยสถานมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบ เรื่องการให้บริการต่อสมาชิกสัตวแพทยสภา ต่อประชาชนที่เลี้ยงสัตว์และฟาร์มปศุสัตว์ทั่วประเทศ รวมทั้งทำหน้าที่ประสานงานต่อองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ในการกำกับการดำเนินงานทางสัตวแพทย์ให้เป็นไปตามแนวนโยบายของรัฐที่กำหนดไว้และเป็นสากล ดังผังภูมิแสดงบทบาทหน้าที่ของสัตวแพทยสภาข้างต้น

การมีสถานที่ทำการของสัตวแพทยสภาอย่างถาวร จะเป็นการช่วยอำนวยความสะดวกต่อคณะกรรมการบริหารสัตวแพทยสภาในการบริหารจัดการได้อย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน ทั้งรองรับการบริหารจัดการ การดำเนินงานของคณะกรรมการฯ คณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานฯ ต่างๆ ไม่ต่ำกว่า ๑๕ ชุด สำหรับสมาชิกสัตวแพทยสภาทั่วประเทศที่มีประมาณ ๖,๓๐๐ ราย และจะเพิ่มจำนวนมากขึ้นในทุกปี ละประมาณ ๖๐๐ ราย และ เพื่อการให้บริการแก่ประชาชนผู้เลี้ยงสัตว์และทำฟาร์มปศุสัตว์ทั่วประเทศไทย

นอกจากนี้ การมีอาคารสำนักงานสัตวแพทยสภาอย่างถาวร จะทำให้การประชุมของคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ การฝึกอบรม หรือการสัมมนาทางวิชาการของสัตวแพทยสภา จัดการได้อย่างสะดวกและหลากหลายขึ้น ทั้งยังช่วยลดค่าใช้จ่ายในการจัดงานนอกสถานที่อีกทั้งหน่วยงานภายนอกสัตวแพทยสภา สามารถใช้สถานที่ของสัตวแพทยสภาในการจัดอบรมสัมมนาต่างๆ อันจะช่วยเพิ่มรายได้ให้กับสัตวแพทยสภาอีกส่วนหนึ่ง

ที่สำคัญยิ่งคือ สำนักงานสัตวแพทยสภาเป็นสิ่งที่แสดงถึงความมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี แห่งวิชาชีพการสัตวแพทย์ และจะเป็นที่ยอมรับต่อองค์กรหรือหน่วยงานระหว่างประเทศ ที่ต้องเข้ามาติดต่อดำเนินงานกับสัตวแพทยสภา ทั้งด้านมาตรฐานทางการศึกษาและมาตรฐานทางการวิชาชีพการสัตวแพทย์ รวมถึงความร่วมมือการพัฒนาวิชาชีพสัตวแพทย์และการปศุสัตว์ เพื่อการบริโภคที่ปลอดภัยต่อประชาชนทั่วโลกการสร้างเครือข่ายการควบคุมป้องกันโรคระบาดสัตว์และปศุสัตว์ ในระดับมาตรฐานสากล ที่อาจจะติดต่อดำเนินการไปสู่สมัชชา เช่น ไขหัวदनก เป็นต้น

๑.๕ สิ่งที่มีอยู่แล้ว

สัตวแพทยสภามีที่ดินจำนวน ๒ ไร่ ๖๙ ตารางวา บริเวณถนนนครอินทร์ ตำบลบางไผ่ อำเภอมะนัง จังหวัดน่านบุรี (โฉนดที่ ๑๑๘๖๙) และเสนอขอสร้างอาคารสำนักงานสัตวแพทยสภาในวงเงินจำนวน ๗๕ ล้านบาท จากเงินของงบประมาณแผ่นดินประจำปี ๒๕๕๗ ๓๗.๕ ล้านบาท และสัตวแพทยสภา สมทบอีก ๓๗.๕ ล้านบาท

รายละเอียดอาคารสำนักงานสัตวแพทยสภา

๑. พื้นที่ตั้ง : สำนักงานสัตวแพทยสภา ตั้งอยู่บนโฉนดเลขที่ ๑๑๘๖๙ เนื้อที่ ๒ ไร่ ๖๙ ตารางวา ถนนนครอินทร์ ตำบลบางไผ่ อำเภอมะนัง จังหวัดน่านบุรี
๒. งบประมาณ : ๗๕ ล้านบาท
๓. รายละเอียดอาคารสำนักงานสัตวแพทยสภามีพื้นที่รวม ๒,๓๙๐.๐๐ ตร.ม. แบ่งเป็น
 - ๓.๑ พื้นที่ชั้นที่ ๑ (ชั้นล่าง) มีพื้นที่รวม ๖๐๐.๐๐ ตารางเมตร เป็นพื้นที่เอนกประสงค์
 - ๓.๒ พื้นที่ชั้นที่ ๒ มีพื้นที่รวม ๕๐๐.๐๐ ตารางเมตร เป็นพื้นที่สำนักงานและห้องประชุมขนาดเล็ก ๓ ห้อง
 - ๓.๓ พื้นที่ชั้นที่ ๓ มีพื้นที่รวม ๕๓๐.๐๐ ตารางเมตร เป็นพื้นที่ศูนย์และอนุกรรมการต่างๆ รวมถึงห้องประชุมขนาดเล็ก, ขนาดกลางและห้องประชุมกรรมการบริหารฯ
 - ๓.๔ พื้นที่ชั้นที่ ๔ มีพื้นที่รวม ๕๓๐.๐๐ ตารางเมตร เป็นพื้นที่ห้องประชุมขนาดใหญ่หรือจัดเลี้ยง
 - ๓.๕ พื้นที่ชั้นดาดฟ้า มีพื้นที่รวม ๒๓๐.๐๐ ตารางเมตร เป็นพื้นที่เก็บของ
๔. ระยะเวลาในการดำเนินการก่อสร้างอาคาร เป็นระยะเวลา ๓๐๐ วัน
๕. รวมเงินค่าก่อสร้างอาคาร เป็นจำนวนเงิน ๗๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท (เจ็ดสิบล้านห้าแสนบาทถ้วน) โดยแบ่งเป็น
 - ๕.๑ เงินงบประมาณแผ่นดินสนับสนุน ๕๐% เป็นจำนวนเงิน ๓๗,๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท (สามสิบล้านเจ็ดแสนห้าแสนบาทถ้วน)
 - ๕.๒ เงินรายได้สัตวแพทยสภา ๕๐% เป็นจำนวนเงิน ๓๗,๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท (สามสิบล้านเจ็ดแสนห้าแสนบาทถ้วน)

รายงานผลการดำเนินงานของ ศูนย์ประเมินความรู้ความสามารถ ขั้นพื้นฐานของการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ (มกราคม-ธันวาคม ๒๕๕๕)

ศูนย์ประเมินความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานของการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สัตวแพทย์สภา บริหารงานโดยคณะกรรมการบริหารศูนย์ประเมินฯ ภายใต้โครงสร้างที่ประกอบด้วยคณะกรรมการหลักจำนวน ๔ ชุด และคณะกรรมการอื่นตามความจำเป็นและเหมาะสม คณะกรรมการบริหารศูนย์ประเมินฯ มีการประชุมรวม ๙ ครั้งในรอบปี ๒๕๕๕ เพื่อกำหนดนโยบาย วางแนวทาง มอบหมายงานและพิจารณาอนุมัติหรือเห็นชอบโครงการและการดำเนินงานของคณะกรรมการแต่ละชุด ผลงานของศูนย์ประเมินฯ ที่คณะกรรมการชุดต่างๆ ได้ดำเนินการไปในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มีดังนี้

คณะกรรมการจัดหาข้อสอบ

๑. คณะกรรมการจัดหาข้อสอบได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการฯ ในปี ๒๕๕๕ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๖ ครั้ง

๒. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ **“ออกข้อสอบอย่างไรให้ได้มาตรฐาน”** ร่วมกับคณะสัตวแพทยศาสตร์ สถาบันต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มจำนวนผู้ร่วมออกข้อสอบเพื่อให้ได้ข้อสอบที่มีมาตรฐานเดียวกัน และกระตุ้นให้มีการออกข้อสอบอย่างต่อเนื่องซึ่งจัดเป็นจำนวนรวม ๔ ครั้ง ดังนี้

๒.๑ ครั้งที่ ๗ ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ โดยมีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้นจำนวน ๔๖ คน

๒.๒ ครั้งที่ ๘ ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ โดยมีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้นจำนวน ๑๒๐ คน

๒.๓ ครั้งที่ ๙ ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยมีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น ๖๘ คน

๒.๔ ครั้งที่ ๑๐ ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๕ โดยมีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น ๒๘ คน รวมผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๒๖๒ คน ในจำนวนนี้ มีผู้เข้ารับการอบรมเป็นครั้งแรก และได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ร่วมออกข้อสอบของศูนย์ประเมินฯ เพิ่มเติม รวมจำนวน ๖๗ คน

๓. ศูนย์ประเมินฯ ได้จัดทำ DVD และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับวิธีการออกข้อสอบให้ได้มาตรฐานและจัดส่งให้คณะสัตวแพทยศาสตร์ ทั้ง ๖ สถาบัน มีผู้ที่ทำการศึกษาด้วยตนเองจาก DVD และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ รวม ๒ คน ทุกคนได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ร่วมออกข้อสอบของศูนย์ประเมินฯ

๔. กำหนดเป้าหมายของการรวบรวมข้อสอบเพื่อส่งให้แก่คณะกรรมการพัฒนาและประเมินข้อสอบไว้ จำนวน ๑,๐๐๐ ข้อต่อปี และสามารถรวบรวมได้ทั้งสิ้น จำนวน ๙๖๒ ข้อ

คณะกรรมการพัฒนาและประเมินข้อสอบ

คณะกรรมการพัฒนาและประเมินข้อสอบได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการฯ ในปี ๒๕๕๕ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๑ ครั้ง

- ดำเนินการจัดสัมมนาคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาข้อสอบ จำนวน ๒ ครั้ง
- ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๓-๒๔ มีนาคม ๒๕๕๕ ณ The Sez Hotel บางแสน จ.ชลบุรี ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๐-๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ณ ศูนย์ โยม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

คณะกรรมการจัดการสอบและประมวลผล

คณะกรรมการจัดการสอบและประมวลผลได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการฯ ในปี ๒๕๕๕ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๐ ครั้ง

- จัดสัมมนาเรื่อง “การเตรียมแผนการจัดการจัดการสอบเพื่อให้บรรลุ

วัตถุประสงค์ ในปี ๒๕๕๖” ในวันพุธที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุม ๒ ตึกชัย อัครรักษ์ กรมปศุสัตว์

- จัดทำข้อสอบเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ หมวดที่ ๑ (ข้อ ๓-๔-๕) และข้อสอบจิตวิทยา ให้คณะสัตวแพทยศาสตร์ทั้ง ๖ สถาบัน จัดสอบในวันและเวลาเดียวกันทั่วประเทศ ในวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๕

- เตรียมความพร้อมในการจัดสอบประเมินนิสิตนักศึกษาสัตวแพทยศาสตร์ ประจำปี ๒๕๕๖ เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ หมวดที่ ๒ และหมวดที่ ๓ โดยกำหนดให้มีสนามสอบ ๓ สนามคือ ส่วนกลางที่คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่วนภูมิภาคที่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คณะกรรมการเฉพาะกิจคัดเลือกข้อสอบ

ได้มีการประชุมเพื่อเตรียมกระบวนการในการคัดเลือกข้อสอบตามเกณฑ์หมวดที่ ๒ และหมวดที่ ๓ เพื่อส่งมอบข้อสอบที่คัดเลือกแล้วให้กับคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อจัดพิมพ์ข้อสอบต่อไป

คณะกรรมการจัดทำระบบจัดเก็บและคลังข้อสอบ

- คณะกรรมการจัดทำระบบจัดเก็บและคลังข้อสอบ ได้รับมอบหมายภารกิจจากศูนย์ประเมินฯ ให้หาแนวทางจัดทำระบบฐานข้อมูล ดังนี้

- เพื่อการรับ-ส่งและประมวลผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครสอบ
- เพื่อการรับ-ส่งและประมวลผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ออกข้อสอบ
- เพื่อการรับ-ส่งและประมวลผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคลังข้อสอบระดับต่างๆ
- การรายงานผลการสอบ
- ระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล และ การกำหนดผู้รับผิดชอบระดับต่างๆ

ทั้งนี้ เพื่อให้ศูนย์ประเมินฯ มีระบบจัดการเกี่ยวกับฐานข้อมูลที่คล่องตัว รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ กำหนดจัดทำระบบเสร็จเรียบร้อยประมาณต้นเดือนมีนาคม ๒๕๕๖ และให้มีการสาธิตระบบฯ ให้คณะกรรมการชุดต่างๆ ได้เรียนรู้การนำไปใช้งาน ซึ่งจะต้องมีการดำเนินการพัฒนาระบบต่อไปเพื่อการใช้งานที่ดีและคล่องตัวมากขึ้น ในเฟสที่ ๒ (ส่วนต่อขยาย) ภายหลังจากมีการทดลองระบบในปี ๒๕๕๖ และได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการชุดต่างๆ แล้ว

สรุปผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ในส่วนของการจัดหาข้อสอบและการอบรมออกข้อสอบ

๑.๑ ผู้ที่ผ่านการอบรมออกข้อสอบ และได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ร่วมออกข้อสอบของศูนย์ประเมินฯ มีจำนวนมากขึ้นจากการจัดอบรมเรื่องการออกข้อสอบอย่างไรให้ได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง นับถึงสิ้นปี ๒๕๕๕ มีจำนวนผู้ร่วมออกข้อสอบ รวม ๔๓๓ คน

๑.๒ คณาจารย์ที่เข้ารับการอบรมและเป็นผู้มีสิทธิในการออกข้อสอบได้เรียนรู้วิธีการออกข้อสอบที่เป็นมาตรฐานระดับประเทศ อันเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในสาขาสัตวแพทยศาสตร์ในประเทศไทย

๑.๓ พัฒนาแนวคิดของผู้ที่เข้ารับการอบรมให้เป็นไปในแนวเดียวกันและสามารถออกข้อสอบให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานที่สัตวแพทยสภากำหนด

๒. ในส่วนของการพัฒนาข้อสอบ

๒.๑ ผู้เข้าร่วมการสัมมนาเพื่อพัฒนาข้อสอบ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการพัฒนาข้อสอบดีขึ้น โดยก่อนการสัมมนาครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ มีความเข้าใจอยู่ในระดับ ๓.๔๘ จากคะแนนเต็ม ๕ และหลังการสัมมนา อยู่ในระดับ ๔.๓๘ จากคะแนนเต็ม ๕ และมีความมั่นใจมากขึ้นในการพัฒนาข้อสอบ อยู่ในระดับ ๔.๓๓ จากคะแนนเต็ม ๕

๒.๒ มีจำนวนข้อสอบที่ได้รับการพัฒนา และเหมาะสมสำหรับนำไปใช้สอบเพิ่มมากขึ้นในคลังข้อสอบ

๓. ในส่วนของการจัดการสอบ

๓.๑ ได้รับความร่วมมือจากคณะสัตวแพทยศาสตร์ทั้ง ๖ สถาบันในการจัดสอบประเมินหมวดที่ ๑ และข้อสอบจิตวิทยา ในวันและเวลาเดียวกันทั่วประเทศ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๕

๓.๒ มีนิสิตนักศึกษาสมัครเข้าร่วมการสอบประเมินฯ หมวดที่ ๒ และ หมวดที่ ๓ ประจำปี ๒๕๕๖ จำนวน ๔๘๒ คน จาก ๔๘๕ รายชื่อที่มีสิทธิสมัครสอบตามที่สถาบันทั้ง ๖ แห่ง ส่งรายชื่อมาคิดเป็นร้อยละ ๙๙ ที่ให้ความร่วมมือในกระบวนการสอบ นับว่ามีความสัมฤทธิ์ผลในระดับที่ดีมาก แสดงถึงการสื่อสารที่ดีและมีความเข้าใจเชิงบวกกันมากขึ้นระหว่างสถาบันและศูนย์ประเมินฯ ในการดำเนินงานเพื่อการทดสอบระบบในการจัดสอบประเมินฯ

ปัญหาและอุปสรรค

- การสอบประเมินความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานฯ เป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ตามกฎหมาย สัตวแพทย์สภาจึงควรกระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคน ตระหนักถึงความสำคัญของเรื่องนี้ ซึ่งถือว่าการสอบประเมินความรู้ระดับชาติ ให้เกิดความเป็นมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

- จำนวนข้อสอบที่ได้รับยังมีข้อจำกัดทางด้านคุณภาพและปริมาณ จำเป็นต้องมีแผนกลยุทธ์ เพื่อระดมการออกข้อสอบและจัดหาข้อสอบให้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ให้เพียงพอและครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพที่สัตวแพทย์สภากำหนดไว้ และเร่งให้เกิดการพัฒนาข้อสอบให้มีคุณภาพเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการสอบประเมินความรู้ ครั้งต่อไป จึงมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มการอบรม เรื่องการออกข้อสอบ MCQ เพื่อเพิ่มจำนวนผู้ออกข้อสอบและรณรงค์เรื่องการออกข้อสอบ

- การจัดการสอบประเมินความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานฯ มีกระบวนการหลายขั้นตอน อาทิ การรับสมัครสอบออนไลน์ การจัดเตรียมสนามสอบ การจัดพิมพ์ข้อสอบ การตรวจข้อสอบและการประมวลผลการสอบ เป็นต้น เนื่องจากการสอบครั้งที่ผ่านมา เป็นการจัดการสอบครั้งแรก เพื่อทดสอบระบบการจัดสอบ จึงมีข้อเสนอแนะให้มีการสัมมนาเฉพาะในเรื่องนี้ เพื่อนำผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดสอบที่ผ่านมาไปวิเคราะห์และปรับปรุงเพื่อดำเนินงานครั้งต่อไป

- เนื่องจากผลการจัดสอบหมวดที่ ๑ ซึ่งจัดสอบโดยสถาบันฯ ในเดือนธันวาคม ต้องประสานงาน

กับการรับสมัครสอบหมวดที่ ๒ และ ๓ ให้แล้วเสร็จก่อนเดือนเมษายน โดยประมาณ จึงขอความร่วมมือจากทุกสถาบัน และคณะอนุกรรมการฝ่ายอื่นๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

สรุปค่าใช้จ่ายของศูนย์ประเมินฯ ในปี ๒๕๕๕

ลำดับ	รายการ	จ่ายจริง	สัดส่วน(%)
๑	ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร	๕๓๗,๒๑๙.๐๐	๒๙.๕๑
๒	ค่าใช้จ่ายในการเดินทางจาก ดจว.	๓๓๑,๗๘๓.๐๐	๑๘.๒๒
๓	ค่าเบี้ยประชุม	๑๐๓,๑๒๕.๐๐	๕.๖๖
๔	ค่ารับรอง	๑๙,๗๕๐.๐๐	๑.๐๙
๕	ค่าใช้จ่ายดำเนินกิจกรรม	๕๕๓,๔๕๑.๐๔	๓๐.๔๐
๖	ครุภัณฑ์ (ระบบจัดเก็บและคลังข้อสอบ)	๒๖๗,๕๐๐.๐๐	๑๔.๖๙
๗	ค่าโปรชนิย์	๗,๗๘๙.๐๐	๐.๔๓
		๑,๘๒๐,๖๑๗.๐๔	๑๐๐.๐๐

(หนึ่งล้านแปดแสนสองหมื่นหกกร้อยสิบเจ็ดบาทสี่สตางค์)

กลุ่มสัตวแพทย์ซึ่งเสียสละ ยากทำความเข้าใจในความโปร่งใสของสัตวแพทย์สภา โดยกลุ่มของสมาชิกได้นำเสนอปัญหาที่เป็นที่สนใจ และเป็นประเด็นที่เหล่าสัตวแพทย์สงสัยกันมานาน รวมถึงการทำการหยั่งเสียงจากการโหวตด้วยระบบของเฟซบุ๊ก เปิดโอกาสให้บุคคลที่เป็นสัตวแพทย์เข้ามาทำการเสนอข้อคิดเห็นได้อย่างอิสระ และเป็นการแสดงความเห็นในเชิงสร้างสรรค์ สัตวแพทย์สภา จึงขอสรุปคำถามและคำตอบดังนี้

ตอบอดทนาย “สัตวแพทย์ปีสบลัย”

๑. เรื่องการต่ออายุ, ระยะเวลา, ค่าธรรมเนียม

๑.๑ ค่าธรรมเนียม ๓,๕๐๐ บาท สูงเกินไป แต่ก็ยินดีจ่ายหากมีผลงานที่เป็นรูปธรรม

สัตวแพทย์สภาขอเรียนชี้แจงว่า

ผลงานที่สัตวแพทย์สภาที่เป็นรูปธรรมนั้นก็เป็นที่ไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในกฎหมายเพราะเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากได้มีการเปลี่ยนแปลงวิชาชีพการบำบัดโรคสัตว์มาเป็นวิชาชีพการสัตวแพทย์ และพระราชบัญญัติควบคุมการบำบัดโรคสัตว์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งเป็นกฎหมายควบคุมวิชาชีพการบำบัดโรคสัตว์ มีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องและเหมาะสมกับการควบคุมการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการควบคุมการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์เสียใหม่ โดยให้มียศการควบคุมการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ในรูปของสภาวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ให้มีความคล่องตัวในการดำเนินงาน และในขณะเดียวกันก็ให้สภาวิชาชีพดังกล่าวทำหน้าที่ควบคุมและส่งเสริมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ และควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้ก่อนให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชนซึ่งรู้เท่าไม่ถึงการณ์ที่มารับบริการจากบุคคลเช่นนั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งสัตวแพทย์สภามีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๘ และ ๙ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๘ สัตวแพทย์สภามีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์
- (๒) ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการสัตวแพทย์
- (๓) ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์

- (๔) ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก
- (๕) ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้การบริการทางด้านวิชาการแก่สมาชิก รวมทั้งประชาชนและองค์กรอื่นในเรื่องเกี่ยวกับวิชาชีพการสัตวแพทย์
- (๖) ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายและปัญหาวิชาชีพการสัตวแพทย์
- (๗) เป็นตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ของประเทศไทย
- (๘) ผดุงความเป็นธรรมและส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก
- (๙) ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๙ สัตวแพทย์สภามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์
- ทำคำสั่งตามมาตรา ๔๕
- รับรองปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตร อนุมัติบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพการสัตวแพทย์ของสถาบันต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการสมัครเป็นสมาชิก
- รับรองหลักสูตรต่างๆ สำหรับการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในสาขาต่างๆ ของวิชาชีพการสัตวแพทย์ของสถาบันต่างๆ
- รับรองวิทยฐานะของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมใน (๔)
- ออกหนังสืออนุมัติหรือให้วุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์สาขาต่างๆ และออกหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการสัตวแพทย์

- ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของส้วมแพทยสภาท่านสมาชิก จะเห็นว่าตามภาระงานที่มีจะต้องใช้เจ้าหน้าที่จำนวนหนึ่งซึ่งปัจจุบันมีทั้งหมด ๙ คน ที่จะคอยให้บริการสมาชิกประมาณ ๗๐๐๐ คน ที่จะต้องเป็นค่าใช้จ่ายประจำ และมีคณอนุกรรมการอาสาสมัครทั้งหมดจำนวน ๑๖๘ กว่าท่าน ๑๙ คนที่ไม่มียาได้ประจำ ได้รับเพียงเบี้ยประชุมเท่านั้น ซึ่งรายละเอียดงบดุล และงบรายได้และค่าใช้จ่ายได้ลงในสารส้วมแพทยสภา ฉบับที่ ๓ แล้ว โปรดติดตามรายละเอียด หากมีข้อสงสัยก็ยินดีที่จะชี้แจงให้ท่านสมาชิกทราบ อนึ่งงบประมาณจากรัฐเพียงปีละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท และในพรบ.กำหนดให้จัดเก็บค่าธรรมเนียมประกอบวิชาชีพ ๕,๐๐๐ บาท แต่ส้วมแพทยสภาเรียกเก็บเพียง ๓,๐๐๐ บาทเท่านั้น จึงเรียนมาเพื่อทราบว่าคุณภาพได้เข้มงวดการใช้จ่ายตามรายได้ที่พึงมี เพื่อจะได้ไม่ต้องเพิ่มค่าธรรมเนียมประกอบวิชาชีพเป็น ๕,๐๐๐ บาท ตามที่กฎหมายกำหนด

๑.๒ ไม่เห็นด้วยกับการก่อสร้างสำนักงานเอาเงินไปใช้กับผลงานที่เป็นรูปธรรมจะดีกว่าและถ้าจะสร้างทำไมต้องทำในงบประมาณมากขนาดนั้น

ส้วมแพทยสภาขอเรียนชี้แจงว่า

ด้วยขีดจำกัดของพื้นที่ใช้สอยของสำนักงานส้วมแพทยสภาในปัจจุบัน ซึ่งส้วมแพทยสภาได้รับความอนุเคราะห์จากกรมปศุสัตว์ให้ใช้พื้นที่บริเวณ ชั้น ๑ ตึกอำนวยการ กรมปศุสัตว์ เป็นที่ทำการชั่วคราว ส้วมแพทยสภาควรมีที่ทำการถาวรเนื่องจากส้วมแพทยสภาได้บริหารกิจการมาเป็นเวลากว่า ๑๑ ปีแล้ว จึงมีเอกสารเป็นจำนวนมากที่จะต้องเก็บรักษาตามข้อกำหนดของกฎหมาย และกำลังจะขยายภาระงานตามกฎหมาย เพื่อรองรับการเจริญเติบโตของการดำเนินงานในอนาคตในเรื่องการรับรองมาตรฐานวิชาชีพการสัตวแพทย์, การตั้งวิทยาลัยผู้ประกอบการวิชาชีพการสัตวแพทย์ชำนาญการแห่งประเทศไทยและศูนย์ประเมินความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานของการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ ฯลฯ จะทำให้การประชุมของคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ การฝึกอบรม หรือการสัมมนาทางวิชาการของส้วมแพทยสภา จัดการได้อย่างสะดวกและหลากหลายขึ้น ทั้งยังช่วยลดค่าใช้จ่ายในการจัดงานนอกสถานที่ อีกทั้งหน่วยงานภายนอกส้วมแพทยสภา สามารถใช้สถานที่ของ ส้วมแพทยสภา ในการจัดอบรมสัมมนาต่างๆ อันจะช่วยเพิ่มรายได้ให้กับส้วมแพทยสภา อีกส่วนหนึ่งที่สำคัญยิ่งคือ สำนักงานส้วมแพทยสภาเป็นสิ่งที่แสดงถึงความมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี แห่งวิชาชีพการ สัตวแพทย์ และจะเป็นที่ยอมรับต่อองค์กรหรือหน่วยงานระหว่างประเทศ

ส้วมแพทยสภาได้รับความอนุเคราะห์จากกรมปศุสัตว์ให้เป็นผู้รับผิดชอบโครงการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมพนักงานตรวจเนื้อประจำโรงฆ่าสัตว์ ส่วนท้องถิ่นในปี ๒๕๕๘ มีรายได้จากการฝึกอบรมจำนวน ๒๐,๐๔๗,๗๙๙.๒๕ บาท (ยี่สิบล้านสี่หมื่นเจ็ดพันเจ็ดร้อยเก้าสิบบาทยี่สิบห้าสตางค์) และโครงการฝึกอบรมการผสมเทียมโค ภายใต้โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อล้านครอบครัว ในปี ๒๕๕๙ มีรายได้จากการฝึกอบรมจำนวน ๓,๕๑๔,๙๗๔.๓๓ บาท (สามล้านห้าแสนหนึ่งหมื่นสี่พันเก้าร้อยเจ็ดสิบบาทสามสิบบาทสามสตางค์) ซึ่งส้วมแพทยสภาได้จัดสรรเงินรายได้ส่วนนี้รวมกับเงินรายได้จากการบริหารกิจการอื่นๆอีกจำนวนหนึ่ง เข้ากองทุนเพื่อการจัดตั้งที่ทำการส้วมแพทยสภา พ.ศ.๒๕๕๘ และได้นำเงินส่วนนี้ไปซื้อที่ดินจำนวน ๔๗,๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท (สี่สิบล้านห้าแสนบาทถ้วน) ตามโฉนดเลขที่ ๑๑๘๖๙ เนื้อที่ ๒ ไร่ ๖๙ ตารางวา ถนนนครินทร์ ตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

ส้วมแพทยสภามีโครงการจะสร้างที่ทำการถาวรเพื่อรองรับภาระงานที่กำลังจะเกิดขึ้นในปี ๒๕๕๘ จึงมีหนังสือไปยังฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สภานายกพิเศษแห่งส้วมแพทยสภา) เพื่อขอความอนุเคราะห์รับการสนับสนุนงบประมาณรายจ่าย การก่อสร้างสำนักงาน ส้วมแพทยสภา จำนวน ๗๕ ล้านบาท แบ่งออกเป็น ๒ ดังนี้

๑. เงินงบประมาณแผ่นดินสนับสนุน ๕๐ % เป็นจำนวนเงิน ๓๗,๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท (สามสิบล้านเจ็ดล้านห้าแสนบาทถ้วน)

๒. เงินรายได้ส้วมแพทยสภา ๕๐ % เป็นจำนวนเงิน

๓๗,๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท (สามสิบล้านเจ็ดล้านห้าแสนบาทถ้วน)

ทั้งนี้ดำเนินการก่อสร้างอาคารสำนักงานส้วมแพทยสภาจะแล้วเสร็จในปี ๒๕๕๗

๒. การศึกษาต่อเนื่อง

- ๑๐๐ หน่วยกิต ทุกๆ ๕ ปี ๗ ละ ๒๐ หน่วยกิต สัมมนา ๑ วันได้ ๓ หน่วยกิตเท่ากับ ๖๖ วัน/ปี หรือ ๓๓ วัน/รอบ ๕ ปี ทำให้ขาดรายได้พิจารณา

- เพิ่มหน่วยกิตในแต่ละครั้งการสัมมนา

- ต่างประเทศ ชั่วโมงละ ๑ หน่วยในเวลางาน, ๑.๕ หน่วย นอกเวลางาน

- การจัดสัมมนาต่างจังหวัดมีค่อนข้างน้อย

- เสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

- ชุดทดสอบ ชุด e-learning ๑๐๐บาท/๑แฉับ, ๑๐,๐๐๐บาท/๑๐๐ แฉับ ถ้ารวมค่าต่ออายุเท่ากับ ๑๓,๕๐๐ บาท / รอบ ๕ ปี เป็นค่าใช้จ่ายที่สูงมาก

ส้วมแพทยสภาขอเรียนชี้แจงว่า

๑. การสะสมหน่วยกิตขั้นต่ำครบ ๑๐๐ หน่วยกิตภายในระยะเวลา ๕ ปี เพื่อใช้ประกอบการขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ สมาชิกสามารถสะสมหน่วยกิตได้หลากหลายกิจกรรม โดยแต่ละกิจกรรมจะได้รับหน่วยกิตสะสมมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับรายละเอียดจำเพาะของแต่ละกิจกรรม มีหลายกิจกรรมที่ไม่จำเป็นต้องเดินทางไปต่างจังหวัดหรือไปตามสถาบันการศึกษาที่มีคณะสัตวแพทยศาสตร์ เพื่อเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งจะทำให้สิ้นเปลือง

ค่าใช้จ่ายต่างๆในการเดินทาง จึงขอแนะนำให้สมาชิกได้อ่านและศึกษารายละเอียดการสะสมหน่วยกิตจากคู่มือการรับรองหน่วยกิตการศึกษาต่อเนื่องทางสัตวแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ได้แจกให้สมาชิกทุกท่านไปแล้ว หากสมาชิกท่านใดไม่มีคู่มือดังกล่าว ขอได้ที่ศูนย์การศึกษาต่อเนื่องทางสัตวแพทย์ ณ ที่ทำการสัตวแพทยสภา

๒. การทำข้อสอบของศูนย์ศึกษาต่อเนื่องฯแต่ละเรื่อง หากตอบถูกตั้งแต่ ๖๐% จะได้รับหน่วยกิตสะสม ๑ หน่วยกิตและเสียค่าธรรมเนียมเพียง ๒๐.๐๐ บาท (ยี่สิบบาทถ้วน) เท่านั้น ศูนย์ศึกษาต่อเนื่องฯไม่มีระเบียบในการเก็บค่าธรรมเนียมจำนวน ๑๐๐.๐๐ บาท (หนึ่งร้อยบาทถ้วน) ต่อหน่วยกิตตามที่กลุ่มท่านกล่าวอ้างถึง

๓. หัวข้อนี้ที่ทำการไรเวด

๓.๑ หมอเถื่อน/คลินิกเถื่อน

สัตวแพทยสภาขอเรียนชี้แจงว่า

เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ระดับตั้งแต่นายสัตวแพทย์ในสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด, สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัย, สำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์, สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้า ปศุสัตว์, สำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ และอื่นๆ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของสัตวแพทยสภาโดยการแต่งตั้งของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งจะต้องตรวจจับและแจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่ให้ดำเนินคดีตามกฎหมายพรบ.วิชาชีพการสัตวแพทย์ และพรบ.สถานพยาบาลสัตว์ อยู่แล้ว ถ้าท่านแจ้งความแล้วไม่ปฏิบัติตามกฎหมายถือว่าละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือท่านจะแจ้งเบาะแสไปยังเลขาธิการสัตวแพทยสภาก็ได้ทั้งทางจดหมายหรือโทรศัพท์ แล้วจักได้ดำเนินการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ไปดำเนินการทันที ซึ่งในบางกรณีอาจจะต้องใช้เวลาในการล่อซื้อเพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องการความผิดซึ่งหน้าเพื่อให้คดีความรัดกุมเมื่อขึ้นศาล

๓.๒ ยาเถื่อน

สัตวแพทยสภาขอชี้แจงว่า ยาเถื่อนนั้นทางสัตวแพทยสภาไม่มีอำนาจใดในทางกฎหมายที่จะดำเนินการกับบุคคลธรรมดา แต่ถ้าเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์จึงจะดำเนินการได้ แต่จักได้ประสานงานแจ้งให้คณะกรรมการอาหารและยาได้รับทราบและดำเนินการให้เป็นไปตามพรบ.ยา

๔. แก้ไขข้อกำหนดสถานพยาบาลสัตว์ที่ไม่เป็นธรรม

สัตวแพทยสภาขอชี้แจงว่า สัตวแพทยสภาไม่มีอำนาจในการแก้ไขข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓ และตามกฎหมายกระทรวงฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ เพราะเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ตามพรบ. นี้ ซึ่งตามปกติการออกกฎหมายหรือกฎกระทรวงต่างๆจะคำนึงถึงความปลอดภัยของสัตว์ เจ้าของสัตว์หรือผู้บริโภคเสมอ หากไม่เป็นธรรมก็สามารถร้องเรียนได้ ในกรณีนี้สัตวแพทยสภายินดีเป็นสื่อกลางให้ท่านหากท่านเห็นว่ากฎกระทรวงนั้นๆไม่เป็นธรรมให้แจ้งเหตุผลว่าทำไมและท่านแก้ข้อก้งขาของกฎกระทรวงที่ต้องออกมานั้นๆอย่างไร สัตวแพทยสภาจักได้นำเสนอกรมปศุสัตว์เพื่อพิจารณาต่อไป

สถาบันสัตวแพทยสมาคม ไทยสัตวแพทยสภา

เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ “โรคสัตว์เคี้ยวเอื้อง”

วิทยากร

สพ.ญ.มนยา เอกทัศน์
น.สพ. วินัย สุวณิชัยเจริญ
น.สพ.เจมซัย แก้วมณี
อ.สพ.ญ. ธัญญาพร ไชยคุณ
อ.น.สพ.จาดุรงค์ วงศ์สิน
ผู้ดำเนินรายการ

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ กรมปศุสัตว์
น.สพ. ที่ปรึกษาด้านการจัดการฟาร์มโคนม
ที่ปรึกษาสหกรณ์โคนมสันกำแพง (ป่าตึงหัวหม้อ) จ.เชียงใหม่
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รศ.น.สพ.ดร.ธีระ รักความสุข คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โรคระบาดในสัตว์เคี้ยวเอื้อง ที่ควรเฝ้าระวังในยุค AEC

สพ.ญ.มนยา เอกทัศน์

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ กรมปศุสัตว์

จากการที่ภูมิภาคอาเซียนจะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ทำให้มีการบังคับใช้มาตรฐานต่างๆ ตามกรอบขององค์การการค้าโลก ซึ่งส่วนหนึ่งก็คือ เรื่องการควบคุมสุขภาพสัตว์ (ทั้งสัตว์บกและสัตว์น้ำ) เพื่อให้เกิดความปลอดภัยของอาหารแก่ผู้บริโภค

กรมปศุสัตว์ จึงต้องมีการเฝ้าระวังควบคุมป้องกันโรคระบาดสัตว์ โดยมีนโยบายคือ “ต้องรู้โรคเร็วและควบคุมโรคให้สงบโดยเร็วที่สุด” โดยแบ่งโรคระบาดสัตว์ที่ต้องควบคุมออกเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

๑) โรคระบาดสัตว์ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม (โรคไข้หวัดนก โรคนิวคาสเซิล FMD โรคบรูเซลโลสิส วัณโรค โรค PRRS โรคอหิวาต์สุกร และโรค EIA)

๒) โรคระบาดสัตว์ควบคุมให้เกิดน้อยที่สุด (โรคกาฬโรคเป็ด โรคอหิวาต์เป็ด-ไก่ โรคเฮโมรายิกเซพติกซีเมีย โรคแบลคเลค)

๓) โรคระบาดสัตว์ที่เป็นโรคต่างถิ่นจะต้องไม่ให้เกิดขึ้น (โรควัวบ้า โรคนิปห์ โรคคริเนดอร์เปสต์ PPR)

๑. โรคประจำถิ่น

๑.๑ โรคปากและเท้าเปื่อย (Foot and Mouth Disease : FMD)

จากการรายงานโรคของศูนย์อ้างอิงโรคปากและเท้าเปื่อยภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบว่ายังคงพบการระบาดของ Type O และ A ในปศุสัตว์ และในแพะ และยังคงพบผลบวกต่อ NSP (Non-Structure Protein) Test จากที่มีการควบคุมและป้องกันโรค FMD อย่างต่อเนื่องของกรมปศุสัตว์ทำให้เกิดอุบัติการณ์ของโรคลดลงอย่างมาก นอกจากนี้ได้มีการศึกษาผลของการใช้วัคซีนและระดับภูมิคุ้มกันหลังทำวัคซีนในแพะและแกะ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลที่สำคัญในการนำไปใช้ในการวางแผนและเตรียมความพร้อมในการหามาตรการควบคุมและป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยต่อไปปัจจุบันมีการดำเนินงานร่วมกันในการจัดการเฝ้าระวังโรค FMD ในกลุ่มประเทศอาเซียน มีความร่วมมือกันทั้งในด้าน การกำหนดนโยบาย และการออกกฎหมายรองรับ การเคลื่อนย้ายสัตว์ SEACFMD ๒๐๒๐ Roadmap โดย OIE และการพัฒนาและสร้างเครือข่ายห้องปฏิบัติการระหว่างประเทศ โดยมีการจัดประชุมกันทุกปี เพื่อการพัฒนาและติดตามความคืบหน้าการเฝ้าระวังและการควบคุมโรค FMDในภูมิภาค

๑.๒ โรค布鲁เซลเลสิส (Brucellosis)

เป็นโรคที่รู้จักกันดีและยังพบการติดเชื้อทั้งในคนและสัตว์ รวมทั้งสัตว์น้ำที่เลี้ยงลูกด้วยนม ในปัจจุบันมี ๑๐ สายพันธุ์ การเกิดอุบัติการณ์ในคน พบได้กระจายอยู่ทั่วโลกแต่ที่พบมาก ได้แก่ มองโกเลีย จีน และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ส่วนอุบัติการณ์ในสัตว์ก็เช่นเดียวกัน สามารถพบได้กระจายทั่วไปจากทั่วโลก โดยสามารถดูรายงานการเกิดโรคจาก WAHID

สถานการณ์โรค布鲁เซลเลสิสในปศุสัตว์ประเทศไทย จากข้อมูลสำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ พบว่า ความชุกโรค布鲁เซลเลสิสในโคนมปี ๒๕๕๕ ระดับรายฟาร์ม คือ ๐.๗๙% (๕๐/๖,๓๔๘) และระดับรายตัว คือ ๐.๑๗% (๑๔๓/๘๓,๕๐๙) โรค布鲁เซลเลสิสในคน (๒๕๕๖-๒๕๕๖) และมีสาเหตุเกิดจากเชื้อ B.melitensis สูงสุด โดยเป็นการติดเชื้อจากการสัมผัสมากกว่าการบริโภค การควบคุมโรคของกรมปศุสัตว์มีนโยบายชัดเจนระยะนี้ อยู่ในช่วงลดความชุกของโรคลงเพื่อเป้าหมายการกำจัดโรคในลำดับต่อไป โดยเน้นการควบคุมเป็นรายฟาร์ม มีการดำเนินงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ในพื้นที่และนักระบาดวิทยาในการเฝ้าติดตามรวมทั้งการพัฒนาห้องปฏิบัติการให้มีมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

๑.๓ วัณโรค (Tuberculosis : TB)

เชื้อที่พบในคน คือ Mycobacterium tuberculosis ในสัตว์คือ M.bovis และในสัตว์ปีก คือ M.avium โดยกลุ่มเชื้อที่ก่อโรคในคน เรียกว่า MTB Complex หรือ Mycobacterium tuberculosis complex คือ M.tuberculosis, M.bovis, M.africanum M.microti, M.canetti, M.caprae, และ M.pinnipedii, ในปศุสัตว์ส่วนมากสัตว์มักไม่แสดงอาการ และในการทดสอบโรคอาจพบสัตว์ที่เป็นโรคแต่ไม่ตอบสนองต่อการทดสอบซึ่งสัตว์จะเป็นตัวอมโรคที่เรียกว่า anergic carriers ค่อนข้างมาก โดยเฉพาะสัตว์ที่มีอายุมาก วัณโรคในโค-กระบือเป็นโรคเรื้อรัง สถานการณ์วัณโรคในโคนม จากข้อมูลของสำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ พบว่าความชุกของวัณโรคในโคนม ปี ๒๕๕๕ ระดับรายฟาร์ม คือ ๐.๙๘% (๖๒/๖,๓๔๘) และระดับรายตัว คือ ๐.๒๐% (๒๒๔/๑๑๒,๐๑๙)

๑.๔ โรคเลปโตสไปโรสิส (Leptospirosis)

เป็นโรคที่มีการระบาดทุกปีโดยเฉพาะอย่างยิ่งในคน สำหรับห้องปฏิบัติการของสถาบันสุขภาพสัตว์ได้มีการพัฒนาการตรวจสอบทั้งการทดสอบแอนติบอดีและการตรวจหาแอนติเจนถึงระดับชีวโมเลกุลและ มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องรวมทั้งการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับหน่วยงานต่างๆ และมีการร่วมมือกับนานาชาติ

๑.๕ โรคไขคว (Query (Q) Fever or Coxiellosis)

เป็นโรคที่ทางสาธารณสุขให้ความสนใจมากขึ้น พบได้ทั่วโลกยกเว้น

นิวซีแลนด์ สาเหตุเกิดจากเชื้อ Coxiella burnetii มีความคงทนและทนทานต่อสิ่งแวดล้อมและน้ำยาฆ่าเชื้อหลายชนิด เนื่องจากมีโครงสร้างคล้ายสปอร์เมื่ออยู่ในสิ่งแวดล้อม ข้อมูลที่มีการศึกษาในประเทศไทย มีรายงานผู้ป่วยโรค QF๑ ราย ที่ จ.สมุทรสาคร ในปี ๒๕๐๙ และล่าสุดในปี ๒๕๕๕ มีรายงานผู้ป่วย QF เป็น endocarditis ๒ราย และจากข้อมูลการศึกษาของ WHO-CDC ทำให้ทราบแหล่งที่มีความเสี่ยงที่คนเป็นโรคจึงได้มีการศึกษาเบื้องต้นระหว่างสำนักระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุขและกรมปศุสัตว์ ในการทดสอบทางซีรัมวิทยาและพบว่าในพื้นที่เสี่ยงพบสัตว์มีแอนติบอดีค่อนข้างมากกว่าพื้นที่อื่นๆ ข้อสังเกตจากการเกิดโรค QF ในต่างประเทศที่น่าสนใจคือที่ประเทศเนเธอร์แลนด์ ทำให้มีคนเสียชีวิตพบว่าปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญคือ ผู้ตายอาศัยอยู่ใกล้กับฟาร์มแพะที่เกิดโรคในรัศมีไม่เกิน ๕ กิโลเมตร

๑.๖ โรคข้อและสมองอักเสบในแพะ (CAE)

เกิดจากเชื้อ Caprine-arthritis encephalitis virus ลักษณะสำคัญของโรค: ทำให้เกิดข้ออักเสบและสมองอักเสบพบได้ทั้งในแพะและแกะการป้องกันและควบคุมโรคที่สำคัญคือ การลดอัตราการเกิดโรคโดยเฉพาะอย่างยิ่งพ่อ-แม่พันธุ์

๑.๗ พยาธิตัวกลมในกระเพาะอาหาร (Barble's pole,

พยาธิเส้นลวด) เป็นพยาธิที่สำคัญในแพะ สาเหตุเกิดจาก พยาธิ Haemonchus contortus และในมาเลเซียก็เริ่มให้ความสนใจกับพยาธิชนิดนี้มากขึ้น

๒. โรคตาบอด

จากที่มีการคมนาคมสะดวกรวดเร็วทำให้มีการเคลื่อนย้ายสัตว์ได้รวดเร็วเช่นกันซึ่งอาจจะนำพาโรคต่างถิ่นจากพื้นที่ที่มีการระบาดมายังบ้านเราได้ โรคที่ควรเฝ้าระวัง คือ โรคริ้นเดอร์เพสต์, Peste des petits ruminants (PPR), Rift Valley Fever, West Nile Virus Infection, Henipavirus และโรควัวบ้า

๓. โรคที่ไม่ควรมองข้ามใน ๑๐ปี ข้างหน้า คือ พาราทุเบอร์คิวโลสิส (โคนม)

One Health Project หรือสุขภาพหนึ่งเดียวความร่วมมือกันในการศึกษาโรคต่างๆที่เป็นโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน จากหลายภาคส่วนคือ กระทรวงสาธารณสุข กรมปศุสัตว์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยต่างๆ(คณะสัตวแพทยศาสตร์) และองค์กรระหว่างประเทศ (FAO,WHO-CDC,USAID,OIE) จะเป็นแนวทางหนึ่งในการควบคุมโรคที่สำคัญในระดับอาเซียนในอนาคต

การแก้ปัญหาทางคลินิกในโคนม “จากทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติ”

Milk system analysis & Milk Practice

น.สพ.วินัย สุวณิชย์เจริญ

น.สพ.ที่ปรึกษาด้านการจัดการฟาร์มโคนม

ระบบการรีดนม มีผลต่อการจัดการเต้านมอีกเสบประมาณ ๒-๑๒% เท่านั้น แต่มีผลต่อคุณภาพน้ำนม ดังนั้นทั่วโลกพยายามจัดการการรีดนมให้เป็นระบบมากที่สุด

จุดประสงค์ในการรีดนม

๑. รีดนมได้ทั้งหมด (Be complete)
๒. รีดอย่างนุ่มนวล (Be gentle)
๓. รีดให้หมดเต้าเร็วที่สุด (Be quickly)

จึงต้องหาวิธีการจัดการเน้นความสมดุลของทั้ง ๓ ประการ การที่เราเน้นเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากเกินไป อาจจะทำให้เกิดผลเสียถึงส่วนอื่น ๆ และการรีดนมไม่เต็มประสิทธิภาพ

การตรวจสอบการรีดนมมี ๒ วิธี คือ

๑. Static test หรือการตรวจสอบในขณะที่ไม่ได้รีดนม เน้นทางยุโรป และออสเตรเลีย เนื่องจากมีเวลาในการรีดนมค่อนข้างสั้น และยังสามารถตรวจสอบระบบเครื่องรีดนมได้ทั้งระบบ
๒. Dynamic test เป็นการตรวจสอบในช่วงที่รีดนมอยู่ จะเป็นการตรวจสอบของทางประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นหลักเพราะในทวีปอเมริกาเหนือที่ใช้เครื่องรีดนมประมาณ ๒๐ ชั่วโมงต่อวัน

แนวทางและวิธีการตรวจสอบการรีดนม

๑. ความดันท่อลม (Milk Line Vacuum) ต้องนั่งเสมอกันหากไม่นั่งหรือหากเป็นระบบบั๊กเกต (Bucket Milker) ต้องตรวจสอบความดันในระบบก่อนเป็นอันดับแรก ถ้าเสียหายจะรบกวนตั้งแต่ Pulsater ทำงานผิดปกติจนถึง milk line จำเป็นต้องแก้ไขให้หนึ่ง

การประเมินผล

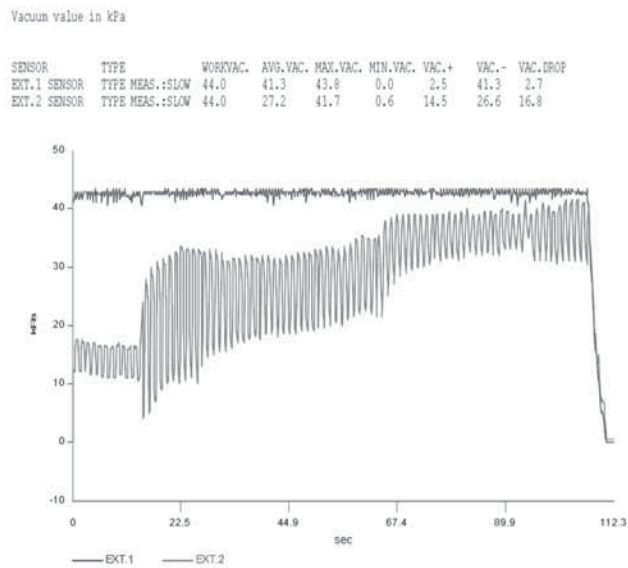
การประเมินผลของ flow milking ที่มีปัญหา ใช้การตรวจสอบจาก strip yield โดยมี ๒ วิธีคือ

๑. ใช้มือ : โดยหลังจากรีดนมเสร็จ ให้ทำการรีดด้วยมือทั้ง ๔ เต้า
 - * หากเต้าใดมีนมค้างเกิน ๑๐๐cc ถือว่ารีดไม่หมดเต้า
 - * ทุกเต้ารวมกัน ต้องมีค่าระหว่าง ๑๐๐ - ๑๕๐ cc
 - * ต่ำกว่า ๑๐๐ cc ถือว่า over milking
 - * สูงกว่า ๑๕๐ cc สงสัยว่า incomplete

ในประเทศไทยพบ over milking เป็นส่วนใหญ่ และเต้านมจะมีอาการ teat end บานการทำความสะอาดหัวนมยากขึ้น ปิดไม่สนิทและมีการเกิดเต้านมอักเสบได้ง่าย

๒. ใช้เครื่องดัดมือ ดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้น

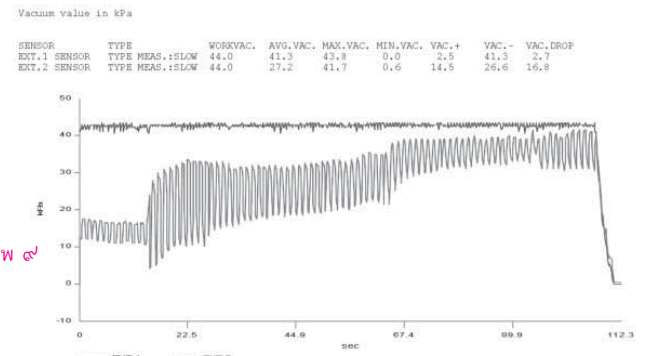

วิธีการแก้ไข over milking หรือ incomplete milking

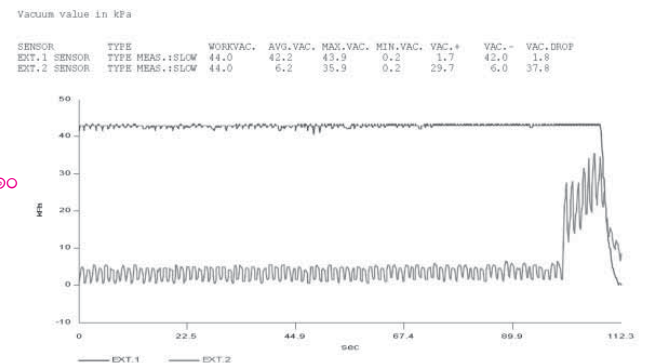
กรณีตัวอย่างที่ ๑ ฟาร์มได้มีการปรับการรีดนมที่ ๓๐๐ cc / นาที แต่มีปัญหา incomplete milking ต้องทำการปรับเครื่องจากกราฟซ้ายล่าง (ภาพที่ ๙) ปรับจนมาจบที่ ภาพขวาล่าง (ภาพที่ ๑๐) เป็น ๙๐๐ cc/นาที น้ำนมได้เท่าเดิม แต่เวลาในการรีดเร็วกว่าเดิม

กรณีตัวอย่างที่ ๒

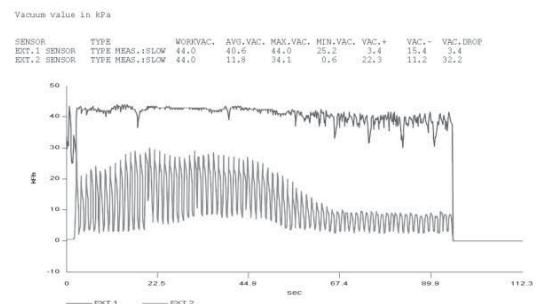
ภาพที่ ๑๑ ตัว Mouthpiece โด่งขึ้นมากก่อนที่จะตก แสดงว่าเต้านมไม่เต่งเต็มที่ ทางเทคนิคเรียกว่า cistern milk คือมีการดูดนมที่อยู่ในกระเปาะเต้านม (cistern) แต่ oxytocin ทำงานไม่เต็มที่ เกิดจากการสวมเครื่องเร็วเกินไป จะเป็นอาการหนึ่งของ over milking ที่เกิดจากน้ำนมที่ไหลเข้า cistern ช้ากว่าน้ำนมที่ไหลออกจากเต้านม วิธีการคือ เดิมเตรียม ๓ ตัว เตรียมตัวที่ ๑ ๒ ๓ แล้วรีดตัวที่ ๑ เปลี่ยนเป็นเตรียม ๖ ตัวแล้วจึงค่อยรีดตัวที่ ๑ หลังการแก้ไขการอ่านค่าเป็นดังลำดับของภาพที่ ๑๑

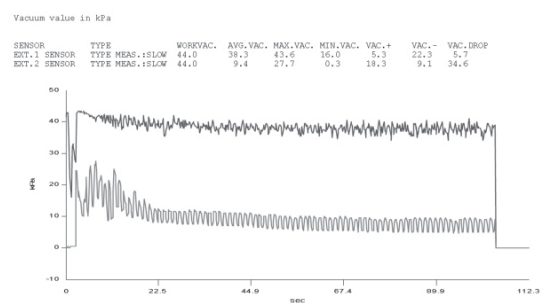
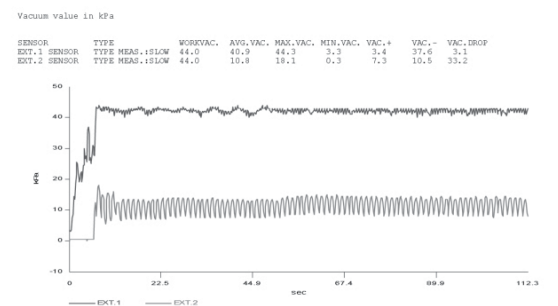
ภาพ ๙

ภาพ ๑๐

ภาพ ๑๑

ลักษณะความผิดปกติที่เกิดขึ้น

- * Fall off test : ตามมาตรฐานทุกเครื่องรีด ต้องรีดนมได้ ๑ หัวรีด ทุก ๆ ๓๒ หัวรีด โดยที่ความดันไม่ตก
- * Pulsation Graph (Twist) : การบิดหัวรีด ไม่มีอะไรดี แต่ยังคงพบ การทำงานมากจะส่งผลความดัน
- * Pulsation Graph (Leak) : ท่อรั่วเส้นสีดากับเขียวระดับไม่เท่ากัน เพราะฉะนั้นท่อรั่วต้องเปลี่ยน
- * Squawk : เสียงคล้ายๆ ดูดลม ความดันที่ claw จะแกว่งโดยตาม ปกติความดันใน claw แกว่งได้ไม่เกิน ๐.๕ m/s หากแกว่งเกิน ๒๐ kPa จะแกว่งในระดับ ๒ m/s ถ้าแรงดันที่ ๑.๙ m/s แรงดันจะทะลุ test end เข้าไปในเต้าส่งผลให้นมไหลย้อนเข้าไปเต้าอื่น ถ้ามีเต้าอีกเสบ นมจะ ไหลและเกิดการอักเสบเต้าอื่นตามมาได้
- * Press Claw : กดเครื่องรีดนม ความดัน Mouthpiece จะขยับ และหัวรีดจะเข้าได้เพราะฉะนั้นไม่ควรทำ

* Mouthpiece Vacuum : การตัด line ที่ไม่จำเป็นให้สั้นลงเพื่อ ความนิ่งของแรงดัน เพื่อให้ flow rate สูงเทียบกับการที่แรงดันขยับขึ้น ลงหรือถ้าเข้าฟาร์มให้สังเกตว่าภายในสายรีดนมมี บล็อกของอากาศอยู่ใน สายรีดนมหรือไม่ ถ้ามีจะเป็นตัวทำให้แรงดันไม่สามารถขึ้นไปหาตัว liner เป็นผลทำให้แรงดันของทั้งระบบไม่สม่ำเสมอ

ฟาร์มในประเทศไทยที่เป็น bucket การเข้าไปคำแนะนำส่วนมากคือ เปลี่ยนอุปกรณ์ เนื่องจากการใช้งานยาวนานและมีปัญหาในการประเมิน ระบบรีดนมดังภาพที่ ๒๐ คือต่ำกว่า ๓๕ และแกว่งมาก นอกจากนี้ยัง over milking นานกว่า ๑ นาที

Liner ควรเปลี่ยนทุก ๒,๔๐๐ milking สิ่งที่ต่างกันของ liner เก่าและ ใหม่คือ ความยาว จากภาพที่ ๒๑ อันตรงกลางเป็นอันเก่า ส่วนที่เหลือเป็นอัน ใหม่ แต่ประเทศไทยส่วนใหญ่จะเปลี่ยนก็ต่อเมื่อ liner แตกหรือรั่วเท่านั้น

การแก้ปัญหาคุณภาพนํ้านมดิบระดับ สหกรณ์ (กรณีศึกษา) โดย น.สพ. เจมซัย แก้วมณี : ที่ปรึกษาสหกรณ์โคนมสันกำแพง (ป่าตึงห้วยหม้อ) จ.เชียงใหม่

การแก้ปัญหาคุณภาพนํ้านม แบบออกเป็น ๒ ส่วน คือ

๑. ปัญหาด้านโซมาติกเซลล์และเกรดนม
๒. ปัญหาด้านของแข็งรวม

ส่วนที่ ๑ ปัญหาด้านโซมาติกเซลล์และเกรดนม

โดยมีวิธีการดำเนินการ ๗ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การตั้งเป้าหมายกับสหกรณ์

โซมาติกเซลล์	เกรดนม
เป้าหมายไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ cell/ml*	๕ ชั่วโมงขึ้นไป และไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ cfu/ml

*ยกตัวอย่าง

กรณีสหกรณ์โคนมสันกำแพงได้กำหนดเป้าหมายค่าโซมาติกเซลล์ไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ cell/ml เนื่องจากสัตวแพทย์ได้ชี้ให้สหกรณ์เห็นว่าเป็นระดับ ที่จะได้เงินเพิ่มจากบริษัทซึ่งจะได้เงินเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑๐ สตางค์/กก. ซึ่ง สหกรณ์ส่งนมเฉลี่ยวันละ ๑๒ ตัน ดังนั้น ๑ วันจะได้เงินเพิ่มขึ้น ๑,๒๐๐ บาท และ ภายใน ๑ เดือนจะได้เงินเพิ่มขึ้น ๓๖,๐๐๐ บาท ทำให้สหกรณ์ ไม่รีรอที่จะให้ความร่วมมือ

๒-๓. วิเคราะห์ปัญหาและแยกแยะปัญหา : พบว่าเกษตรกรจะแบ่งเป็น

๓ กลุ่ม คือ

๑. ฟาร์มที่ไม่ทราบสาเหตุถึงปัญหาแต่อยากแก้ไข
๒. ฟาร์มที่ไม่ทราบสาเหตุแต่ก็ไม่กระตือรือร้นอยากแก้ไขปัญหา
๓. ฟาร์มที่ทราบสาเหตุแต่ก็ไม่ยอมแก้ไขปัญหา
๔. วางโครงสร้างการทำงานของพนักงาน ระหว่างสัตวแพทย์ กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ซึ่งทั้งสัตวแพทย์และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมควรผ่านการ อบรมหลักสูตรการซ่อมบำรุงเครื่องรีดจาก อสค.

๕. สร้างระบบงาน

ด้านเกรดนม	ระบบรายงานผลและการจัดการ	ระบบการเข้าฟาร์มของเจ้าหน้าที่
ด้านเกรดนม	- มีแผนรายงานการตรวจแจ้งให้สมาชิกทราบทุกวัน และฟาร์มที่ได้เกรด 3 รายชื่อจะขึ้นบอร์ดให้เห็นโดยทั่วกัน - ฟาร์มที่มีโซมาติกเซลล์ดีที่สุด 10 ฟาร์มจะได้รับรางวัลและประกาศนียบัตรในแต่ละปี	เข้าแก๊ซฟาร์มที่ได้เกรด 3 ติดต่อกัน 3 วันโดยจะเข้าฟาร์มที่ปริมาณนํ้านมมากและมีปัญหาก่อน
ด้านโซมาติกเซลล์	- มีการสุ่มเก็บตัวอย่างนํ้านมดิบเดือนละ 3 ครั้งเพื่อนำมาวิเคราะห์นํ้านม - สุ่มแกว่งนํ้ายาเชื่อมอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง ฟาร์มที่ได้ผลเป็น +3 ติดต่อกัน 2 ครั้งจะถูกปรับ - รายงานผลการแกว่งนํ้ายาบบอร์ดให้สมาชิกทราบ - ฟาร์มที่มีโซมาติกเซลล์ดีที่สุด 10 ฟาร์มจะได้รับรางวัลและประกาศนียบัตรในแต่ละปี	เข้าแก๊ซฟาร์มที่ผล CMT +3 ติดต่อกัน 2 ครั้ง และฟาร์มที่มีผลโซมาติกเซลล์สูงกว่า 500,000 cell/ml ต่อเนื่อง

๖. ติดตามผลงาน

๗. รายงานผลให้ที่ประชุมทราบและวางแผนป้องกัน

นำข้อมูลคุณภาพนํ้านมด้านโซมาติกเซลล์ และเกรดนมแต่ละเดือนย้อนหลัง ๓ ปี มาดูแนวโน้มว่าปัญหาเกิดช่วงเดือนใดมาก จะมีการจัด อบรม กระตุ้นให้สมาชิกเพิ่มความเข้มงวดมากขึ้น

ส่วนที่ ๒ การแก้ไขปัญหาด้านของแข็งรวม (total solid)

๑. ตั้งเป้าหมายกับสหกรณ์ : ของแข็งรวมต้องไม่ต่ำกว่า ๑๒.๓% และถ้าได้รับเงินเพิ่มจากบริษัทที่รับซื้อก็ยิ่งดี(ต้องมากกว่า ๑๒.๕๘%)

๒-๓. วิเคราะห์ปัญหาและ แยกแยะปัญหา:

หลักความคิด แก้ไขปัญหาด้านไขมันก่อนโดยปรับปรุงการจัดการด้านอาหารหยาดจากนั้นการแก้ไขปัญหาด้านโปรตีนจะง่ายขึ้น ปัญหาหลักมาจากการจัดการด้านอาหารซึ่งผู้บรรยายได้แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มใหญ่ๆ ดังตาราง และปัญหารองต้องแยกเป็นรายฟาร์ม

กลุ่มที่	ปริมาณอาหารหยาด	ปริมาณอาหารข้น	ลำดับและวิธีการให้อาหาร
1	มีปริมาณอาหารหยาดเพียงพอ แต่ปริมาณการกินได้ไม่เพียงพอ	เพียงพอ/ไม่เพียงพอ	เหมาะสม/ไม่เหมาะสม
2	ไม่เพียงพอ	เพียงพอหรือมากเกินไป	เหมาะสม/ไม่เหมาะสม
3	ไม่เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่เหมาะสม

๔. จัดอบรม เพื่อให้เกษตรกรทราบว่าของแข็งรวมคืออะไร มีความสำคัญอย่างไร ปัจจัยใดที่ส่งผล

๕. เข้าเยี่ยมฟาร์มและแก้ปัญหารายฟาร์ม เข้าแก้ไขฟาร์มที่มีปริมาณน้ำนมมากที่มีปัญหาด้านของแข็งรวมก่อน เพราะส่งผลมากต่อคุณภาพของถังนมรวม

- แต่ละฟาร์มจะมีสาเหตุของปัญหาที่แตกต่างกันดังนั้นการเข้าเยี่ยมฟาร์มเป็นเรื่องที่จำเป็นมาก

- สิ่งที่ต้องดูเมื่อเข้าเยี่ยมฟาร์ม คือ ให้คะแนนร่างกาย, ดูสภาพ, ดูลักษณะของอุจจาระ, ดูลักษณะการย่อยได้ของอุจจาระ, กลิ่นแอมโมเนีย, การจัดการด้านอาหาร, การเคี้ยวเอื้อง, การหายใจ, สีของโรกิบ, แม่โคที่ยืนโง้งหลัง ฯลฯ

๖. ติดตามผล

๗. รายงานปัญหาให้ทางประธานและคณะกรรมการทราบเพื่อวางแผนหาแนวทางช่วยเหลือสมาชิกต่อไป

สุดท้าย การทำงานกับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม สัตวแพทย์ต้องมีทักษะรอบด้านในการทำงานจึงจะประสบผลสำเร็จ เพราะนอกเหนือจากความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์แล้ว ทักษะในการสื่อสารโน้มน้าวให้เกษตรกรตระหนักถึงปัญหาและความสูญเสียทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นก็เป็นสิ่งสำคัญ เพื่อกระตุ้นให้เกษตรกรลงมือปรับปรุงพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้ และนอกจากนั้นสัตวแพทย์ต้องมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน ต้องมีความเชื่อมั่นในตัวเองว่าเราสามารถแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้ และเราก็จะหาทางแก้ไขจนประสบผลสำเร็จในที่สุด

ปัญหาระบบสืบพันธุ์หลักตลอด และแนวทางในการแก้ไข ปัญหาในปัจจุบัน
โดย อ.สพ.ญ. ธัญพร ไชยคุณ : คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร

ปัญหาในระบบสืบพันธุ์หลักตลอดที่พบในโคนม ส่วนมากเกิดในช่วงการจัดการในระยะแห้งนม (dry period) เนื่องจากระยะนี้เป็นช่วงใกล้คลอดซึ่งแม่โคมีการแปรปรวนของฮอร์โมนเพื่อการเตรียมพร้อมในการคลอด และการให้นม ระยะดังกล่าวนี้ผู้เลี้ยงจะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ หากเกิดปัญหานั้นจะทำให้เกิดผลกระทบต่อส่วนประกอบและปริมาณของน้ำนม ประสิทธิภาพทางการสืบพันธุ์ลดลง ได้แก่ การผสมติดยากขึ้น ปัญหาการผสมซ้ำ ส่งผลให้ช่วงอายุการให้ผลผลิตจะลดลงในการศึกษาจากต่างประเทศพบว่าแม่โคประมาณ ๘% ที่เกิดปัญหาระบบสืบพันธุ์หลักตลอด

ปัญหาที่พบได้ในช่วงหลังคลอดใหม่ (peripartum period problems)

โดยส่วนมากจะพบปัญหา การคลอดยาก (dystocia), มดลูกทะลัก (uterine prolapse), รกค้าง (retained placenta), มดลูกอักเสบ (metritis) และไข้้นนม (milk fever) การรักษาจะรักษาตามอาการที่พบ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาในระบบสืบพันธุ์หลักตลอด

โดยส่วนมากเกิดจาก ๒ ปัจจัยหลัก คือ การจัดการด้านอาหารที่ไม่เหมาะสมในระยะแห้งนมและหลังคลอด ซึ่งปัญหาที่พบ เช่น ketosis, fat cow syndromeการจัดการทางด้านสืบพันธุ์ โดยควรให้ความสำคัญกับการตรวจระบบสืบพันธุ์หลักตลอดเพื่อดูความสมบูรณ์ของมดลูกและรังไข่ รวมถึงการจับสัด

สรีระวิทยาของแม่โคหลังคลอด

การเข้าใจข้อมูลทางสรีระวิทยาของแม่โคหลังคลอดจะช่วยให้การจัดการสุขภาพและการจัดการด้านการสืบพันธุ์ได้ง่ายขึ้น พบว่าแม่โคหลังคลอดจะมีการเข้าของมดลูกประมาณ ๓๐ วัน การกลับมาเป็นสัดในช่วงหลังคลอดขึ้นอยู่กับสุขภาพของแม่โคและระบบสืบพันธุ์ ซึ่งมีผลต่อการควบคุมระบบสืบพันธุ์จากแกนการทำงานของสมองส่วนไฮโปทาลามัส ต่อมา

ได้สมอง และรังไข่ ส่วนใหญ่แล้วจะพบการเกิดคลื่นฟอลลิเคิล (follicular wave) ครั้งแรกภายใน ๑๐-๑๔ วัน และการตกไข่หลังคลอดจะเกิดขึ้นภายใน ๖ สัปดาห์หลังคลอดในแม่โคปกติ

ตัวอย่างปัญหาหลักที่พบได้หลังจากคลอด

การไม่เป็นสัดหลังคลอด คือการที่แม่โคไม่แสดงอาการเป็นสัดเลยรังไข่ไม่ทำงาน รวมทั้งไม่มีรอบของฟอลลิเคิล และรังไข่มีขนาดเล็ก การวินิจฉัยปัญหา โดยทำการซักประวัติเกี่ยวกับการแสดงการเป็นสัด การลี้ยงดูหรืออัตรารีดนม โดยทำการลี้ยงดู ๒ ครั้ง แต่ละครังห่างกัน ๑-๒ สัปดาห์ เพื่อทำการเช็คว่ามีเปลี่ยนแปลงของรังไข่หรือไม่ หรืออาจจะตรวจระดับโปรเจสเตอโรน หากพบว่ามียกระดับต่ำกว่า ๐.๕ นาโนกรัม/มิลลิลิตร แสดงว่าแม่โคอาจมีปัญหาในระบบสืบพันธุ์หลังคลอด โดยปัจจัยที่เป็นสาเหตุเกี่ยวข้อง เช่น อาหาร, อายุของแม่โค (พบได้บ่อยในโคสาวท้องแรก), ปริมาณการผลิตน้ำนม (แม่โคที่ให้ผลผลิตสูง), ช่วงการคลอด (คลอดในช่วงฤดูร้อนและฤดูฝน) การสัมผัสฝุ่น อดิที่ไม่เพียงพอ และสุขภาพของแม่โค

ปัญหาการไม่เป็นสัดหลังคลอด แบ่งได้ ๔ ประเภท ได้แก่

๑. Type ๑ : รังไข่ไม่มีการเจริญพัฒนาของฟอลลิเคิล ซึ่งจะพบว่ารังไข่จะมีลักษณะลีบแบน ส่วนใหญ่เกิดจากปัญหาการจัดการด้านอาหาร ทำให้การทำงานของฮอโมนที่เกี่ยวข้องไม่สมบูรณ์

๒. Type ๒ : รังไข่มีการพัฒนา แต่เกิดการฝ่อ (atresia) เกิดจากปริมาณของเอสโตรเจนที่ผลิตจากฟอลลิเคิลต่ำไม่เพียงพอต่อการกระตุ้น LH pulse ทำให้ไม่สามารถเกิดการพัฒนานจนกระทั่งตกไข่ได้

๓. Type ๓ : รังไข่มีการพัฒนา แต่ไม่มีการตกไข่ ทำให้เกิดเป็น follicle cyst หรือ luteal cyst เกิดจากการตอบสนองที่ผิดปกติของสมองส่วนไฮโปทาลามัส และฮอโมนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น insulin, insulin-like growth factor

๔. Type ๔ : มีการตกไข่ แต่มีการคงค้างอยู่ของคอร์ปัส ลูเตียม เนื่องจากไม่มีการสลายของคอร์ปัส ลูเตียมเกิดขึ้น อาจเกิดได้จากปริมาณเอสโตรเจนจากฟอลลิเคิลในรังไข่ไม่เพียงพอต่อการกระตุ้นผนังมดลูกหลังโพสตาเกสตรอน การมีปัญหามดลูกอักเสบ การช่วยคลอด และความเครียดจากความร้อน เป็นต้น

แนวทางการแก้ปัญหา

ซักประวัติ : จากเจ้าของฟาร์มและผู้เกี่ยวข้อง แล้วทำการประเมินข้อมูล การตรวจร่างกาย : ประเมินคะแนนความสมบูรณ์ของร่างกาย ลักษณะอวัยวะเพศ และเยื่อเมือก โดยการบันทึกการเปลี่ยนแปลงไว้ตลอดการ วินิจฉัย : พิจารณาจากข้อมูลที่ตรวจได้ รวมทั้งอาจมีการใช้เครื่องอัลตราซาวด์ และการตรวจเลือดประกอบ

การรักษาและการป้องกัน

Symptomatic treatment : retrain placenta ,milk fever
Supportive treatment

Management : การจัดการด้านอาหาร และการกินได้ของแม่โค การตรวจสุขภาพประจำปี รวมถึงโปรแกรมวัคซีนประจำปี การจัดการด้านระบบสืบพันธุ์ มีการลี้ยงดูตรวจอยู่เสมอ รวมถึงการติดตามผลโดยเฉพาะความรู้ความเข้าใจของเจ้าของในการแก้ปัญหา

การใช้ฮอโมนในการแก้ปัญหา

ใช้จัดการระบบสืบพันธุ์ รวมทั้งใช้ในการแก้ปัญหาการผสมติดยาก ทั้งนี้ต้องมีการประเมินสุขภาพของโคในช่วงที่มีการใช้ฮอโมน เพื่อให้ได้ผลในการใช้มากที่สุด และคุ้มกับการลงทุน โดยพบว่า การแก้ปัญหาด้วยฮอโมนจะได้รับความนิยมใช้ในระดับฟาร์มขนาดใหญ่

ปัญหาคืบและบาในโคนม แนวทางในการรักษาและการป้องกัน

โดย อ.น.สพ.จตุรงค์ วงศ์สิน : คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปัญหาขากระเผลก (Lameness) ในโคนม มีปัจจัยเสี่ยงหลายด้าน (Multifactorial disease) เช่น การเลี้ยงแบบผูกยืนโรงบนพื้นคอนกรีต แม่โคไม่ได้รับการปาดแต่งกีบประจำปี แม่โคใช้เวลายืนบนพื้นคอนกรีตนานในช่วงวัน การจัดการอาหารและการให้อาหารไม่เหมาะสมช่วง Transitional period การจัดการรางอาหารไม่เหมาะสม การจัดการพื้นที่คอกที่ไม่เหมาะสม เช่น สภาพที่เปียกชื้น พื้นคอนกรีตผิวไม่เรียบหรือเทพื้นใหม่ ทางเดินลื่นหรือขรุขระร่วมกับการเลี้ยงแบบปล่อยเดินอิสระขาดความรู้ด้านการจัดการสุขภาพกีบ ขาดช่างปาดกีบ การปาดกีบไม่ถูกต้อง การเกิดภาวะเครียดจากความร้อน (Heat stress) เป็นต้น โดยปัญหาอาจเกิดได้จากปัจจัยหลายๆด้านข้างต้นร่วมกัน เกี่ยวข้องกับเรื่อง Cow comfort ความผิดปกติที่พบส่วนใหญ่เกิดกับแม่โครีดนม ปัญหาเกิดขึ้นที่กีบ มักเกิดกับกีบนอกขาหลัง กีบในของขาหน้า

เมื่อพูดถึงด้าน Animal welfare ในฟาร์มโคนม ปัญหาขากระเผลกเป็นเรื่องหนึ่งที่ถูกกล่าวถึง ต้องได้รับการจัดการให้เกิดขึ้นน้อยที่สุดเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดการสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจตามมา หากพบว่าโคแสดงอาการขาเจ็บ โคตัวดังกล่าวจะต้องได้รับการวินิจฉัย และรักษาโดยเร็วซึ่งไม่ควรเกินหนึ่งวัน หากเป็นปัญหาระดับฝูง ฝูงดัง

กล่าวต้องได้รับการจัดการโดยเร็วเช่นกัน โดยการเข้าตรวจสอบระดับปัญหาลักษณะปัญหา รอยโรค (lesion) ที่พบปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องและการจัดการควบคุมป้องกัน ซึ่งถือว่าเป็นบทบาทของสัตวแพทย์ที่ทำงานด้านการจัดการสุขภาพและผลผลิตในฟาร์มโคนม จะต้องมีความรู้ประสบการณ์ในการจัดการปัญหา ต้องชี้ให้เจ้าของฟาร์มเห็นปัญหาให้ได้เพื่อหาทางแก้ปัญหา และต้องทำงาน ขอความร่วมมือ ร่วมกับบุคคลอื่น ได้แก่ เจ้าของฟาร์ม ช่างแต่งกิบ นักโภชนาการสัตวแพทย์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์โคนม

แนวทางการค้นหาปัญหาหาเจ็บภายในฟาร์ม

๑. การให้ Locomotion score เพื่อดูลักษณะการยืนการเดินของโค โคที่แสดงอาการขากระเผลกระดัดคะแนนเกิน ๓ คือ โคยืนหลังโค้ง เดินหลังโค้ง ต้องได้รับการตรวจหารอยโรค เพื่อเชื่อมโยงรอยโรคที่พบกับปัจจัยเสี่ยงได้

๒. ต้องประเมินประสิทธิภาพ คุณภาพของการแต่งกิบของฟาร์ม ว่าถูกต้องหรือไม่

๓. แยกและวิเคราะห์หาชนิดรอยโรค(ติดเชือก/ไม่ติดเชือก)
๔. เชื่อมโยงปัจจัยเสี่ยงจากรอยโรคที่พบ
๕. การจัดการและเฝ้าระวังปัญหาต่อไป

บทสรุปของการแก้ปัญหาสุขภาพกบในฟาร์มโคนม การจัดการป้องกันปัญหาให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด เป็นเรื่องของงานด้านการจัดการสุขภาพและผลผลิตในฟาร์มโคนม สัตวแพทย์มีบทบาทสำคัญมากในเรื่องดังกล่าว โดยต้องทำงานร่วมกับบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การจัดการเรื่อง Cow comfort ทุกด้าน และ Animal welfare อย่างเหมาะสม

คำถาม : สัตว์เคี้ยวเอื้อง

๑. การเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจอาเซียนในต้นสัปดาห์สัตว์ที่เกี่ยวข้องตามกรอบองค์การการค้าโลก คือ
- การควบคุมสุขภาพสัตว์บก
 - การควบคุมสุขภาพสัตว์น้ำ
 - การควบคุมสุขภาพสัตว์บกและสัตว์น้ำ
 - การควบคุมสุขภาพสัตว์บกและสัตว์เลื้อยคลาน
 - ข้อ ข. และ ข้อ ง.

๒. โรคระบาดที่กรมปศุสัตว์เน้นให้ความสำคัญในการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง คือ
- โรคที่มีผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น โรคไข้หวัดนก โรคนิวคาสเซิล FMD เป็นต้น
 - โรคระบาดสัตว์ควบคุมให้เกิดน้อยที่สุด เช่น โรคเฮโมรายิกเซพติกซีเมีย โรคแบลคเลค เป็นต้น
 - โรคประจำถิ่น
 - โรคต่างถิ่น
 - ข้อ ก. ข้อ ข. และ ข้อ ง.

๓. การประเมินผลของ *ow milking* ที่มีปัญหา โดยการใช้ข้อ ข้อใดถูกต้อง?
- หากเต้านมมีน้ำคั่งเกิน ๑๐๐ cc ถือว่ารีดไม่หมดเต้า
 - ทุกเต้านมรวมกัน ต้องมีค่าระหว่าง ๑๐๐ - ๑๕๐ cc
 - ต่ำกว่า ๑๐๐ cc ถือว่า over milking
 - สูงกว่า ๑๕๐ cc สงสัยว่า incomplete milking
 - ถูกทุกข้อ

๔. ข้อใดไม่ถูกต้อง ?
- ระบบรีดนมมีผลต่อการจัดการเต้านมอักเสบประมาณ ๒-๑๒%
 - จุดประสงค์ในการรีดนม คือ รีดนมได้ทั้งหมด, รีดได้อย่างนุ่มนวล และรีดให้หมดเต้าเร็วที่สุด
 - Dynamic test เป็นการตรวจสอบในช่วงที่รีดนมอยู่
 - ในประเทศไทยพบ lower milking เป็นส่วนใหญ่ และเต้านมจะมีอาการ teat end บาน การทำความสะอาดหัวนมยากขึ้น ปิดไม่สนิทและมีการเกิดเต้านมอักเสบได้ง่าย
 - การกดเครื่องรีดนม ความดัน Mouthpiece จะยับยั้งและหัวรีดจะเข้าได้เพราะฉะนั้นไม่ควรทำ

๕. ในการแยกแยะกลุ่มเกษตรกรที่ทำให้เกิดปัญหากรณีและโซมาติกเชลล์สามารถแบ่งได้ออกเป็นกี่กลุ่ม
- ก.๑ ข.๒ ค.๓ ง.๔ จ.๕

๖. ปัญหาหลักที่ทำให้เกิดปัญหาของเข็รวมตำมาจากด้านใด
- สายพันธุ์
 - ระยะรีดนม
 - การจัดการด้านอาหาร
 - ลำดับท้อง
 - เต้านมอักเสบ

๗. การจัดการระยะโดยองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการเกิดปัญหาและประสิทธิภาพทางการสืบพันธุ์หลังคลอด
- ระยะลูกโค
 - ระยะโคสาว
 - ระยะแห้งนมรอดคลอด
 - ระยะแรกของช่วงให้นม
 - ระยะท้ายของช่วงให้นม

๘. การพิจารณาใช้ฮอร์โมนเพื่อใช้ในการจัดการทางการสืบพันธุ์หลังคลอด ข้อใดกล่าวถูกต้อง
- สามารถช่วยให้อัตราการผสมติดดีขึ้นกว่าการผสมโดยการจับสัดตามปกติ
 - เหมาะสมสำหรับการจัดการทางการสืบพันธุ์ของฟาร์ม และการแก้ไขปัญหาผสมติดยากในบางกรณี
 - เจ้าของฟาร์มสามารถใช้ได้โดยไม่ต้องอาศัยคำแนะนำจากสัตวแพทย์
 - สามารถใช้ฮอร์โมนในการจัดการทางการสืบพันธุ์ได้ในสัตว์ที่คะแนนความสมบูรณ์ของร่างกายต่ำกว่า ๒/๕
 - เกษตรกรรายย่อยมักให้ความสนใจมากกว่าเกษตรกรที่มีฟาร์มขนาดใหญ่

๙. ข้อใดกล่าวถูกต้องในเรื่องปัญหาการระพลง (Lameness) ในโคนม
- Multifactorial disease
 - มีความสำคัญด้าน Animal welfare
 - ต้องให้ความสำคัญการจัดการด้าน Cow comfort
 - ส่วนใหญ่ปัญหาเกิดขึ้นกับกีบ
 - ถูกทุกข้อ

๑๐. ข้อใดกล่าวผิด
- สามารถเชื่อมโยงปัจจัยเสี่ยงจากรอยโรคที่พบได้
 - โคที่แสดงอาการ lame ต้องได้รับการตรวจวินิจฉัยทันทีไม่ควรเกิน ๒๔ ชั่วโมง
 - ไม่จำเป็นต้องประเมินเรื่องการบาดเจ็บที่เกิดขึ้นก่อนหน้ากรณีการเข้าค้นหาปัญหา
 - เจ้าของต้องได้รับการสอนให้สามารถชี้ตัวป่วยได้ และรีบแจ้งสัตวแพทย์
 - มีความจำเป็นต้องทำงานร่วมกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

สัมนา : ๔ เรื่องใหม่กับ ประสาทวิทยาวิธานำรู้

วิทยากร

อ.สพ.ญ.ดร.นิดา ทิตาราม
อ.น.สพ.ศิริมา สุวรรณวิทย์
อ.สพ.ญ.ดวงทิพย์ ฉัตรชัยศักดิ์
น.สพ.บดินทร์ ติระพัฒน์

คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หัวข้อ การรักษาโรคที่เกี่ยวข้องกับหมอน รองกระดูกสันหลัง

(Intervertebral Disc Disorders; IVDD)

หมอนรองกระดูกสันหลัง (Intervertebral disc) ประกอบด้วย Annulus fibrosus (AF) ที่มีลักษณะเป็นวงแหวน Fibrocartilaginous อยู่รอบนอกและ Nucleus pulposus (NP) ที่เป็นเจลลิตินอยู่ด้านใน ทั้งนี้ในส่วนของกระดูกสันหลังระหว่าง C๑-๒ และ S๑-S๓ พบว่าบริเวณนั้นไม่มีหมอนรองกระดูก แต่เป็นเพียงข้อต่อเท่านั้น

ประเภทของ IVDD แบ่งได้เป็น Hansen type ๑ disc lesion (Disc extrusion) ซึ่งเกิดจาก AF ฉีกขาด ทำให้ NP ทะลุผ่านและเคลื่อนที่เข้าไปใน Vertebral canal และอีกประเภท คือ Hansen type ๒ disc lesion (Disc protrusion) ซึ่งเกิดจากการเคลื่อนที่ของ NP และ AF เข้าไปใน Vertebral canal โดยที่ NP ยังอยู่ใน AF และไม่มีการฉีกขาดของ AF

อาการของหมอนรองกระดูกเคลื่อน (Disc herniation) กรณีฉับพลัน (Acute disc extrusion) จะมีการเจ็บปวดฉับพลัน ไม่อยากเคลื่อนไหว กระดูกสันหลังโก่ง หรือโก่งหลัง (Kyphosis) และอาจเป็นอัมพาต ๒ ขาหลัง หรืออัมพาตทั้ง ๔ ขา ในกรณีเรื้อรัง (Chronic disc protrusion) จะมีการค่อยเป็นค่อยไป ไม่อยากเดิน หรือออกกำลังกายและไม่ค่อยเจ็บปวด โดยทั่วไปอาการของ Hansen type ๑ (Disc extrusion) มักพบได้บ่อยในราย Cervical (C) hernia และ Thoracolumbar (TL) hernia C hernia สามารถเป็นได้ทั้งฉับพลันและเรื้อรัง โดยมีอาการปวดคอ เกร็งคอ ก้มหัวต่ำลง Kyphosis กะเผลก ๒ ขาหน้า อัมพาต ๒ ขาหลัง หรืออัมพาตทั้ง ๔ ขา ส่วน TL hernia จะมีการฉับพลัน ปวดหลัง Kyphosis ขาหน้าปกติแต่ขาหลังเป็นอัมพาต กรณีที่เป็นอัมพาตเรื้อรังจะควบคุมการปัสสาวะและอุจจาระไม่ค่อยได้

การวินิจฉัย IVDD อาศัยประวัติสัตว์ป่วย signalment อาการทางคลินิก การตรวจความผิดปกติของกระดูก การตรวจระบบประสาทเพื่อระบุตำแหน่ง และแบ่งเกรดรอยโรค และการถ่ายภาพรังสีชนิด myelogram รวมทั้งการทำ CT และ MRI

การรักษาแบบประคับประคองในราย IVDD ใช้ในกรณีที่มีความผิดปกติทางระบบประสาทเกรด ๑-๓ อีกทั้งควรพักการออกกำลังกาย และจำกัดบริเวณ ถ้าปวดมากหรือมี Spinal pain สามารถให้ NSAIDs ร่วมกับจำกัดการออกกำลังกายได้ รายที่มีความผิดปกติทางระบบประสาทฉับพลัน (น้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมง) มีการให้ Methylprednisolone แต่ถ้าให้ยาตัวนี้ในรายมากกว่า ๑๒ ชั่วโมง พบว่ายังไม่มีการรับรองผล รวมทั้งควรพิจารณาถึงผลข้างเคียงและราคาของยา ส่วนในรายที่มีความผิดปกติทางระบบประสาทเรื้อรัง พบว่าการให้ Corticosteroids ยังไม่มีข้อสรุปว่าควรหรือไม่ควรใช้

การผ่าตัดรักษาในราย IVDD

ตำแหน่งที่พบรอยโรคของหมอนรองกระดูก การผ่าตัด
Cervical Ventral decompression
Thoracolumbar Hemilaminectomy
Lumbosacral Dorsal laminectomy

Cauda equina syndrome มีการกดเบียด Cauda equina ทำให้เกิดความเจ็บปวดบริเวณก้นกบ ขาหลังกะเผลก อ่อนแรงหรือเป็นอัมพาต ซึ่งอาการคล้ายกับ Hip dysplasia จึงต้องตรวจระบบประสาทแยกสาเหตุให้ได้

โรคที่เกี่ยวข้องกับ Cerebellum (Cerebellar disorders)

Cerebellum มีหน้าที่ประสานงานการทำงานของกล้ามเนื้อลาย เพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหวอย่างราบรื่น

อาการในรายที่มีความผิดปกติในการทำงานของ Cerebellum (Cerebellar dysfunctions) ได้แก่ Ataxia (กล้ามเนื้อไม่สามารถประสานงานกันได้อย่างราบรื่น คาดเดาระยะได้ไม่ดี) กางขาออก เคลื่อนที่แบบก้าวยวบย่าง ก้าวสั้นบ้าง และส่ายตัว โดยที่กล้ามเนื้อยังมีแรงในการก้าวอยู่) Dysmetria (มีการคาดเดาระยะผิด เช่น

กินอาหารแล้วเลอะหน้า อีกทั้งมีอาการสั่นหัวและตัวขณะตั้งใจทำอะไร หรือ Intention tremor Vestibular signs (พบ Paradoxical เช่น มี รอยโรคข้างซ้าย แต่เอียงหัวไปข้างขวา และรอยโรคข้างขวา แต่เอียงหัวไปข้างซ้าย) Menace reaction deficit (ตรวจ Menace ได้ผลลบ แต่ยังไม่มองเห็น และการทำงานของ facial nerve ยังคงปกติอยู่) และ Acute decerebellation (พบ Decerebellate rigidity คือ ขาหลังหดตัว ขาหน้าเหยียดตัว แขนงคอ ระดับความรู้สึกตัวปกติ)

การวินิจฉัย อาศัยประวัติ การตรวจร่างกาย การตรวจระบบประสาท การตรวจอื่นๆ และการตรวจซาก

โรคที่พบได้ใน Cerebellum ได้แก่ Degenerative (Cerebellar cortical atrophy), Anomalous (Cerebellar hypoplasia), Infectious (Infectious cerebellitis), Inflammatory (Granulomatous Meningoencephalitis), Neoplasia, Toxicity (Metronidazole) และ Vascular disorders (Cerebellar infarction)

ความเจ็บปวดทางระบบประสาท (Neuropathic pain)

เกิดจากการพบรอยโรคหรือโรคทางระบบประสาทที่เกี่ยวข้องกับการรับความรู้สึก (Somatic sensory nervous system) ในรายที่มีความเจ็บปวดเรื้อรังจะพบอาการเจ็บปวดจากเนื้อเยื่อ กระดูก และผิวหนังโดยรอบ (Inflammatory pain) และพบ Neuropathic pain ซึ่งมักเกิดตามมาหลังจากการเกิด Inflammatory pain

สาเหตุของ Neuropathic pain ได้แก่ การติดเชื้อ การบาดเจ็บ ความผิดปกติทางเมตาบอลิซึม การรักษาคีโม การผ่าตัด การฉายรังสี สารพิษต่อระบบประสาท การกดทับเส้นประสาท เนื้องอก รอยโรคที่ไขสันหลัง รอยโรคที่เกี่ยวข้องกับสมองและเยื่อหุ้มสมอง เบาหวาน การตัดขา ลำไส้อักเสบ (Inflammatory Bowel Disease; IBD) เป็นต้น

การประเมินความเจ็บปวด (Pain assess) จากท่าทาง พฤติกรรม และการตอบสนองต่อคนรอบข้างที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น บางรายก้มหัวต่ำลง บางรายมีนิสัยดุร้ายหรือหวาดกลัว เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถประเมินได้จากการเพิ่มขึ้นของความดันโลหิต อัตราการเต้นของหัวใจ อัตราการหายใจ การขยายของรูม่านตา และการพบน้ำลายไหล

การวินิจฉัย Neuropathic pain ทำได้ยาก ต้องอาศัยการซักประวัติเรื่องการบาดเจ็บของเส้นประสาท และสิ่งกระตุ้นที่ทำให้เกิดความเจ็บปวด การตรวจระบบประสาท การตรวจเลือด การถ่ายภาพรังสี การทำ CT MRI และ EMG การรักษา Neuropathic pain อาศัยยาลดปวดหลายกลุ่มร่วมกัน ได้แก่ กลุ่ม Gabapentin ซึ่งออกฤทธิ์โดยจับกับ Calcium channels กลุ่ม Opioids ยากลุ่มนี้มี Morphine และ Tramadol โดยทั่วไป Tramadol เป็นยาที่ค่อนข้างปลอดภัย สามารถให้ร่วมกับ NSAIDs ได้เป็นเวลานาน และให้ได้ในราย Inflammatory pain กลุ่ม NSAIDs หรือ Steroid มีการนำมาใช้ เนื่องจากมักมี Inflammatory pain ร่วมด้วย กลุ่ม Lidocaine (แผ่นแปะหรือเจล) ซึ่งช่วยลดความเจ็บปวด แต่ไม่ลดการอักเสบ และกลุ่ม Ketamine ทั้งนี้การให้ยาลดปวดกลุ่มไหนบ้างนั้น ขึ้นกับการตอบสนองของสัตว์แต่ละตัว

โคม่า (Coma)

ระดับความรู้สึก (Conscious level) แบ่งออกเป็น Alert Depress (นอนนาน แต่ตื่นได้เอง) Disoriented (สูญเสียการรับรู้ หรือความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ รัก และเกลียด หรือไม่มี Awareness จึงแสดงอาการเหม่อลอย เดินไร้จุดหมาย) Stupor (ไม่สามารถตื่นได้เอง ต้องมีสิ่งกระตุ้นที่ทำให้ตื่น สีมตาได้ หรือ Wake up) Coma (ไม่มีสิ่งกระตุ้นใดที่ทำให้ Wake up หรือ Awareness ได้ ถึงแม้จะมีการกะพริบตาก็ตาม เปรียบเหมือนกับผักในตู้เย็น ซึ่งไม่ตาย แต่ไม่ตื่น)

การเฝ้าระวัง (Monitoring) Coma และ Stupor

๑. การทำงานได้เป็นปกติของก้านสมอง (Brainstem) พิจารณาจากขนาดของรูม่านตา ซึ่งเกิดจากการทำงานของระบบประสาทซิมพาเทติก ร่วมกับโครงสร้างกล้ามเนื้อรูม่านตา (รูม่านตาขยายตัว) ซึ่งมีแรงเทียบเท่ากับการทำงานของระบบประสาทพาราซิมพาเทติก (รูม่านตาหดตัว) อีกทั้งยังพิจารณาจากการมี Wake up และการมีหรือไม่มี PLR ซึ่ง PLR เกิดจากการทำงานของก้านสมอง Midbrain และเส้นประสาทคู่ที่ ๒ ดังนั้นหากมีรอยโรคที่ก้านสมอง Midbrain จะไม่พบ PLR แต่ถ้ามีรอยโรคที่ก้านสมอง Pons เท่านั้น จะยังคงพบ PLR นอกจากนี้ยังพิจารณาการทำงานได้เป็นปกติของก้านสมองจากการมี Oculocephalic reflex ซึ่งทดสอบโดยการยกหัวสัตว์ขึ้นลง แล้วพบ Physiologic nystagmus

๒. การทำงานได้เป็นปกติของ Cerebral cortex พิจารณาจากการมีการรับรู้ (Awareness)

๓. การเฝ้าระวังการได้รับสารพิษ (Toxic)

คำถาม :

๔ เรื่องใหม่ กับประสาทวิทยาน่ารู้

๑. วิธีการรักษาแบบประคับประคองในราย IVDD ในข้อใดถูกต้อง

- ก. การจำกัดการออกกำลังกาย
- ข. การให้ Methylprednisolone ในรายที่มีความผิดปกติทางระบบประสาทอย่างฉับพลัน (น้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมง)
- ค. การให้ NSAIDs กรณีปวดมาก หรือมี Spinal pain
- ง. การจำกัดบริเวณ
- จ. ถูกทุกข้อ

- ค. Cerebellum มีหน้าที่ประสานงานการทำงานของกล้ามเนื้อลาย เพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหวอย่างราบรื่น
- ง. Acute decerebellation พบขาน้ำหนัดตัว ขาหลังเหยียดตัวและเป็นอัมพาตทั้ง ๔ ขา
- จ. ถูกทุกข้อ

๒. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับโรคหมอนรองกระดูกเคลื่อน

- ก. Hansen type ๒ disc lesion คือ รอยโรคของหมอนรองกระดูกที่เกิดจากการเคลื่อนที่ของ Nucleus pulposus ทะลุ Annulus fibrosus เข้าไปใน Vertebral canal
- ข. Cervical disc disease มีอาการปวดคอ เกร็งคอ ก้มหัวต่ำลง โกงหลัง กะเผลก ๒ ขาหน้า อัมพาต ๒ ขาหลัง หรืออัมพาตทั้ง ๔ ขา
- ค. กระดูกสันหลัง C๓-C๔ ไม่มีหมอนรองกระดูก เป็นเพียงข้อต่อเท่านั้น
- ง. การผ่าตัดในราย Lumbosacral disc disease ใช้วิธี Ventral decompression
- จ. ไม่มีข้อใดถูกต้อง

๖. ยาที่ใช้รักษาในรายที่มีอาการ Neuropathic pain คือ ยาลดปวดกลุ่มใด

- ก. Local lidocaine
- ข. Corticosteroid
- ค. Gabapentin
- ง. NSAIDs
- จ. ถูกทุกข้อ

๓. การประเมินความเจ็บปวด ในข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. มีอาการก้มหัวต่ำลง
- ข. ความอยากอาหารลดลง
- ค. มีนิสัยดุร้าย หรือหวาดกลัว
- ง. พบรูม่านตาหดตัว
- จ. ไม่มีข้อใดถูกต้อง

๓. ข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. Cauda equina syndrome มีอาการเจ็บปวดบริเวณก้นกบ ขาหลังกะเผลก อ่อนแรง หรือเป็นอัมพาต
- ข. Thoracolumbar disc herniation มีอาการปวดหลัง โกงหลัง ขาหน้าปกติ แต่ขาหลังเป็นอัมพาต
- ค. Annulus fibrosus เป็นส่วนของหมอนรองกระดูกชั้นนอก มีลักษณะเป็นวงแหวนของ Fibrocartilagenous
- ง. ควรทำการตรวจกระดูก ร่วมกับการตรวจระบบประสาท เพื่อแยกความผิดปกติของกระดูกและระบบประสาทออกจากกัน
- จ. ไม่มีข้อใดถูก

๔. สุนัขรายหนึ่ง นอนหลับ ไม่ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม เมื่อเคาะเสียงแล้วไม่ตื่น แต่เมื่อหนีบนิ้ว จ้องมิดตาตื่น แสดงว่าสุนัขตัวนี้มีระดับความรู้สึกเป็นอย่างไร

- ก. Stupor
- ข. Coma
- ค. Disoriented
- ง. Alert
- จ. Depress

๔. ข้อใดไม่ใช่อาการในรายที่มีความผิดปกติในการทำงานของ Cerebellum

- ก. Vestibular signs
- ข. Kyphosis
- ค. Acute decerebellation
- ง. Dysmetria
- จ. Ataxia

๔. ข้อใดกล่าวถูกต้อง เกี่ยวกับผลการตรวจทางระบบประสาท ในรายที่เกิด Coma และ Stupor

- ก. ในรายที่มีรอยโรคที่ Midbrain พบรูม่านตาขยายตัว และมี PLR
- ข. ในรายที่ Cerebral cortex ถูกทำลายมากกว่า ๕๐% ตรวจไม่พบ Oculocephalic reflex อีกทั้งรูม่านตามีการหดตัว
- ค. ในรายที่มีรอยโรคที่ Pon พบรูม่านตาหดตัว และมี PLR
- ง. ในรายที่มีรอยโรคที่สมองจากสารพิษ พบ Disoriented และรูม่านตาขยายตัว
- จ. ถูกทุกข้อ

๕. ข้อใดกล่าวถูกต้อง เกี่ยวกับรายที่มีความผิดปกติในการทำงานของ Cerebellum

- ก. Dysmetria มีอาการเอียงคอ หันคอ หรือกลิ้งตัว
- ข. Ataxia มีอาการขาดเดาะระยะผิด กางขาออก บางทีก้าว ขายาว หรือก้าวขาสั้นผิดปกติ

๑๐. ข้อใด คือ รอยโรคที่พบในราย Disoriented

- ก. Cerebrum บวม กดเบียดกันสมอง
- ข. รอยโรคที่ Midbrain
- ค. รอยโรคที่ Pon
- ง. Cerebral cortex ถูกทำลายมากกว่า ๕๐%
- จ. ข้อ ก. และ ข้อ ข. ถูกต้อง

สถาบันสัตวแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖

การกายภาพบำบัดในสัตว์เลี้ยง

วิทยากร

ผศ.สพ.ญ.ดร.มนชนก วิจารณ์สรณ์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
สพ.ญ.มนัญญา ผ่านพิทักษ์กุล โรงพยาบาลสัตว์สุวรรณชาด

ในปัจจุบันเจ้าของสัตว์เลี้ยงมีความคาดหวังในการเลี้ยงสัตว์เลี้ยงให้มีความคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นมากกว่าในอดีต ดังนั้นสัตวแพทย์จึงมีการพัฒนาวิชาชีพ โดยได้นำการกายภาพบำบัดมาช่วยในการส่งเสริมการรักษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น ช่วยในการรักษาความเจ็บปวดภายหลังการผ่าตัด การส่งเสริมกล้ามเนื้อ และการทำงานของระบบประสาทให้ดีขึ้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อสัตว์เลี้ยงที่ดีขึ้น

ข้อบ่งใช้ในการกายภาพบำบัดในสัตว์เลี้ยงมีดังต่อไปนี้

๑. ลดปวด
๒. ลดการอักเสบ
๓. ลดอาการบวม
๔. เพิ่มพิสัยข้อให้เป็นปกติ (range of motion)
๕. เพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (muscle strength)
๖. สัตว์ที่มีปัญหาการทรงตัว (reduce balance and proprioception)
๗. สัตว์ที่มีปัญหาการใช้งานบกพร่อง (reduce function)
๘. สัตว์ป่วยที่มีปัญหาการใช้ขาจับน้ำหนักตัวบกพร่อง (poor gait)
๙. สัตว์ป่วยที่มีปัญหา Hypertonicity/ypotonicity ของระบบประสาท
๑๐. สัตว์ป่วยที่มีปัญหาอัมพาต
๑๑. สัตว์ป่วยที่มีปัญหากล้ามเนื้อ spasm หรือ contraction
๑๒. สัตว์ป่วยที่มีปัญหาเกี่ยวกับการทรงตัวลุก นั่ง ยืน และเคลื่อนไหวลำบาก (enforced or inevitable immobility/recumbency) เช่น สุนัขอายุมาก และสุนัขที่เป็นโรคอ้วน

วิธีการกายภาพบำบัดในสัตว์เลี้ยงประกอบด้วย

ความเย็นบำบัด (Therapeutic Cold) ถือว่าเป็นการกายภาพบำบัดที่เหมาะสมกับภาวะการอักเสบแบบเฉียบพลันมากที่สุด เนื่องจากการบำบัดด้วยความเย็นจะลดปฏิกิริยาการอักเสบที่จะเกิดขึ้นต่อไป ลดบวม และลดอาการเจ็บปวด การบำบัดด้วยความเย็นควรทำภายใน ๗๒ ชั่วโมงภายหลังจากได้รับการบาดเจ็บ และบำบัดเป็นระยะเวลาประมาณ ๑๕-๒๐ นาที

ข้อบ่งใช้ของความเย็นบำบัด

๑. เพื่อลดการอักเสบในระยะเฉียบพลัน
๒. เพื่อลดอาการบวม
๓. เพื่อลดอาการปวด
๔. เพื่อใช้ใน cool down phase ภายหลังจากออกกำลังกายเพื่อใช้ในการห้ามเลือด

ข้อห้ามใช้ของความเย็นบำบัด

๑. สัตว์ที่มีปัญหา cold hypersensitivity
๒. สัตว์ที่มีปัญหา peripheral vascular disease
๓. บริเวณที่มีเลือดไหลเวียนน้อย
๔. สัตว์ป่วยที่มีอุณหภูมิร่างกายต่ำกว่าปกติ
๕. สัตว์ป่วยที่มีการผ่าตัดฝังโลหะภายในร่างกาย

ความร้อนบำบัด (Therapeutic Heat) เป็นการบำบัดที่เหมาะสมกับสภาวะการอักเสบแบบเรื้อรัง เนื่องจากความร้อนจะไปทำให้บริเวณที่ได้รับความร้อนนั้น มีการขยายตัวของหลอดเลือด มีการนำกระแสประสาทที่ดีขึ้น มีการทำงานของเอนไซม์และการเมตาบอลิซึมที่ดีขึ้น มีการยืดหยุ่นของเนื้อเยื่อ และเป็นการลดปวดในภาวะเรื้อรังได้เป็นอย่างดี แต่การบำบัดด้วยความร้อนจะไม่เหมาะสมกับการอักเสบแบบเฉียบพลันโดยสิ้นเชิง เพราะจะทำให้เกิดการอักเสบ การเจ็บปวด ร้อน แดง และบวมในภาวะที่มีการอักเสบแบบเฉียบพลันรุนแรงมากขึ้น โดยการบำบัดด้วยความร้อนจะใช้เวลาในการบำบัดประมาณ ๑๕-๒๐ นาที

ข้อบ่งใช้ของความร้อนบำบัด

๑. เพื่อลดการอักเสบแบบเรื้อรัง
๒. เพื่อลดความเจ็บปวดเนื่องจากกล้ามเนื้อหดเกร็ง
๓. เพื่อแก้ไขภาวะข้อยึดติด
๔. เพื่อให้อาการข้ออักเสบดีขึ้น
๕. เพื่อเป็น Pre Warming ก่อนการออกกำลังกาย

ข้อห้ามใช้ของความร้อนบำบัด

๑. สัตว์ป่วยได้รับการบาดเจ็บและการอักเสบระยะเฉียบพลัน
๒. สัตว์ที่มีความบกพร่องของระบบไหลเวียนเลือด
๓. สัตว์ที่มีภาวะการแข็งตัวของเลือดที่ผิดปกติ
๔. สัตว์ที่มีภาวะบวม
๕. สัตว์ที่มีความบกพร่องในการรับรู้ความรู้สึกร้อน-เย็น
๖. สัตว์ที่เป็นมะเร็งในบริเวณที่ใช้ความร้อน
๗. สัตว์ที่มีการติดเชื้อบริเวณที่ใช้ความร้อน

การนวดอัลตราซาวด์ (Therapeutic Ultrasound)

เป็นการกายภาพบำบัดที่ใช้หลักการของคลื่นเสียงความถี่สูงมาเปลี่ยนเป็นพลังงานความร้อนในร่างกายสัตว์ ดังนั้นการนวดอัลตราซาวด์ ถือว่าเป็นการบำบัดด้วยความร้อนชนิดหนึ่ง แต่ให้ผลกับเนื้อเยื่อที่อยู่ลึกลงไปได้ ผิวหนัง ๒-๔ เซนติเมตร ซึ่งจะได้ประโยชน์กว่าการประคบร้อนทั่วไป ที่ให้ผลกับเนื้อเยื่อที่อยู่ลึกลงไปได้ผิวหนังเพียง ๑ เซนติเมตรเท่านั้น

ข้อบ่งใช้ของการนวดอัลตราซาวด์

๑. ลดภาวะข้อยึดติด
๒. ลดการอักเสบแบบเรื้อรังของกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น และข้อต่อ
๓. ช่วยกระตุ้นการหายของแผล
๔. ช่วยกระตุ้นการหายของภาวะกระดูกหัก
๕. เพิ่มการไหลเวียนเลือดเฉพาะที่

ข้อห้ามใช้ของการนวดอัลตราซาวด์

๑. สัตว์ป่วยที่มีปัญหา peripheral vascular disease
๒. สัตว์ป่วยที่มีปัญหาการรับรู้ความรู้สึกร้อนเย็น
๓. สัตว์ป่วยที่ไม่สามารถตอบสนอง และต่อต้านความร้อนได้
๔. สัตว์ป่วยที่เป็นมะเร็งบริเวณที่จะนวดอัลตราซาวด์
๕. ห้ามนวดอัลตราซาวด์บริเวณกระดูกที่หัก
๖. สัตว์ที่มีภาวะอ้วน
๗. ห้ามนวดอัลตราซาวด์บริเวณที่มีการอักเสบระยะเฉียบพลัน
๘. ห้ามนวดอัลตราซาวด์บริเวณที่มีการติดเชื้อหรือเป็นฝี

ไฟฟ้าบำบัด (electrotherapy) ในทางกายภาพบำบัดมีด้วยกัน ๒ ประเภทคือ Electrical Stimulation for Pain Control เป็นการกระตุ้นไฟฟ้าเพื่อควบคุมความเจ็บปวดในตำแหน่งที่มีการกระตุ้น โดยอาศัยหลักการของ Gate control theory of pain และการเกิด endogenous opioid Neuromuscular Electrical Stimulation (NMES) เป็นการกระตุ้นไฟฟ้าเพื่อเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ เหมาะสำหรับกล้ามเนื้อลีบแบบ dis-

use atrophy และนอกจากนี้ยังช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ (re education) ของเส้นประสาทส่วนปลายที่มีการกระตุ้นอีกด้วย

ข้อห้ามใช้ของไฟฟ้าบำบัด

๑. ห้ามใช้กับบริเวณหัวใจ หรือ pacemakers
๒. ห้ามใช้กับสัตว์ป่วยโรคลมชัก
๓. ห้ามใช้กับบริเวณที่มีปัญหาเลือดออก หลอดเลือดอักเสบ และเลือดไม่แข็งตัว
๔. ห้ามใช้กับบริเวณที่มีการติดเชื้อ
๕. ห้ามใช้กับบริเวณที่มีเนื้องอกหรือมะเร็ง
๖. ห้ามใช้ในขณะที่สัตว์มีการเคลื่อนไหวของมัดกล้ามเนื้อนั้นๆ ที่กระตุ้น
๗. ห้ามใช้บริเวณท้องกับสัตว์ตั้งท้อง
๘. ห้ามใช้บริเวณตำแหน่งที่วางยาชาจนหมดความรู้สึก

การเลเซอร์เพื่อการรักษา (Laser Therapy) เป็นการนำพลังงานของคลื่นแสง ที่เหมาะสมมากระตุ้น mitochondria และเกิดพลังงานขึ้นภายในเซลล์ ทำให้เซลล์นั้นๆ เกิดการซ่อมแซมตัวเอง ข้อดีของเลเซอร์เมื่อเทียบกับการนวดอัลตราซาวด์แล้ว เลเซอร์เหมาะกับเนื้อเยื่อที่อยู่ผิวไม่ลึก ข้อต่อขนาดเล็กที่มีเนื้อเยื่อไม่มากและเหมาะกับการอักเสบทั้งแบบเฉียบพลันและเรื้อรัง

ข้อบ่งใช้ของเลเซอร์เพื่อการรักษา

๑. ลดภาวะเจ็บปวด
๒. ลดการอักเสบของกล้ามเนื้อ เส้นเอ็น และข้อต่อ
๓. ส่งเสริมการหายของแผลเรื้อรัง
๔. ส่งเสริมการหายของกระดูกหัก
๕. ใช้ทดแทนการฝังเข็ม

ข้อห้ามใช้ของการเลเซอร์เพื่อการรักษา

๑. แสงเลเซอร์อาจทำลายดวงตา ถ้ามีการสัมผัสโดยตรง
๒. แสงเลเซอร์ที่มากเกินไปอาจทำให้เนื้อเยื่อไหม้ เสียหาย
๓. ห้ามใช้กับบริเวณที่มีเลือดออก
๔. ห้ามใช้กับบริเวณที่ทำ Radiotherapy ภายใน ๔-๖ เดือนก่อนหน้า
๕. ห้ามใช้กับบริเวณที่ใกล้กับต่อมไร้ท่อ
๖. ห้ามใช้กับบริเวณที่มีการติดเชื้อ เป็นเนื้องอก epiphyseal bone หัวใจ และ vagus nerve
๗. ห้ามใช้บริเวณท้องในสัตว์ตั้งท้อง

การออกกำลังกายเพื่อการรักษา (Therapeutic Exercise)

มีด้วยกันหลากหลายวิธี ตั้งแต่การออกกำลังกายด้วยการยืนอยู่กับที่ มีการเคลื่อนไหวน้อยๆ ไปจนถึงการออกกำลังกายแบบเคลื่อนไหวด้วยตัวเองอิสระ หรือมีอุปกรณ์เสริมในการออกกำลังกาย หน้าที่ของผู้ให้การบำบัด คือ หาวิธีการออกกำลังกายเพื่อการรักษา ให้เหมาะกับตัวสัตว์ชนิดของการเจ็บป่วย ระยะการหายของการเจ็บป่วย และกล้ามเนื้อเป้าหมายที่ต้องการบำบัด เพราะเนื่องจากถ้ามีการออกกำลังกายเพื่อการรักษาในวิธีและระยะเวลาที่ไม่เหมาะสมแล้ว อาจทำให้เกิดผลเสีย เช่น เกิดการอักเสบแบบเฉียบพลันหรืออาการปวดขึ้นมาใหม่ ต้องหยุดการกายภาพบำบัดขั้นต่อไป หรือรบกวนการหายของสัตว์ เช่น การกายภาพบำบัดภายหลังการแก้ไขกระดูกหัก การออกกำลังกายที่เร็วเกินไป อาจทำให้กระดูกไม่ติด เป็นต้น

ข้อบ่งใช้ของการออกกำลังกายเพื่อการรักษา

๑. เพื่อเพิ่มพละกำลัง ลดการเกิดภาวะข้อยึดติด
๒. ส่งเสริมการใช้ขาให้กลับมาปกติ
๓. เพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ และเพิ่มขนาดของกล้ามเนื้อ
๔. ลดน้ำหนัก
๕. ส่งเสริมคุณภาพชีวิต และระบบไหลเวียนเลือดของสัตว์

ข้อควรระวังและพิจารณาการออกกำลังกาย

๑. ควรมีการประเมิน Performance level/Fitness level ของสัตว์ป่วยก่อนการออกกำลังกาย
๒. ชนิดของการออกกำลังกายให้เหมาะสมกับตัวสัตว์
๓. โรคทางระบบหัวใจและหลอดเลือด
๔. โรคทางระบบทางเดินหายใจ
๕. สุนัขสายพันธุ์ brachiocephalic breed
๖. สัตว์ป่วยโรคเบาหวาน
๗. สัตว์ป่วยโรคลมชัก
๘. สัตว์ป่วยโรคข้อเสื่อมรุนแรง ควรหลีกเลี่ยงการออกกำลังกายแบบ impact exercise
๙. สัตว์ป่วยอายุมาก
๑๐. ขนาดตัวของสุนัข

ชนิดของการออกกำลังกาย

๑. Assisted Standing Exercise เป็นการยืนออกกำลังกายอยู่กับที่ เป็นการออกกำลังกายที่ควรฝึกก่อนเป็นอันดับแรก ควรยืนให้มั่นคงก่อนที่จะมีการออกกำลังกายในลำดับต่อไปการฝึกยืนมีด้วยกัน ๓ ระดับคือ

- Maximal Assisted Standing โดยการยืนแบบนี้ต้องช่วยพยุงรับน้ำหนักตัวสัตว์ ๗๕-๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักตัวสัตว์ ใช้ในกรณีที่สัตว์ป่วยอ่อนแรงมาก หรือในกรณีไม่ยอมให้สัตว์ป่วยใช้ขาหรือน้ำหนักในกรณีการหายของขายังไม่ปกติ

- Active Assisted Standing โดยการยืนแบบนี้ต้องช่วยพยุงรับน้ำหนักตัวน้อยกว่า ๗๕ เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักตัวสัตว์ สามารถใช้อุปกรณ์เสริมเช่น Canine cart หรือ Exercise ball ช่วยในการประคองตัวสัตว์ได้

- Stand by Assisted Standing โดยการยืนแบบนี้ไม่ต้องการการช่วยพยุงรับน้ำหนักตัวสัตว์ เป็นการยืนโดยตัวของสัตว์ป่วยเอง

๒. Proprioceptive Training เป็นการออกกำลังกายแบบอยู่กับที่ เป็นการสอนให้สัตว์ป่วยมีการทรงตัวที่ดี และมุ่งเน้นให้สัตว์ใช้ขาข้างที่ไม่มีการรับน้ำหนักมากขึ้น

- Weight shifting
- Manual unloading of limb during stance
- Balance board
- Exercise ball หรือ exercise rolls

๓. Dynamic Ambulation Activities เป็นการออกกำลังกายแบบเคลื่อนที่ โดยมีคนหรืออุปกรณ์ในการพยุงรับน้ำหนักตัวสัตว์ เช่น Assisted Ambulation โดยใช้ผ้าคล้องเอว สายรัด หรือล้อเลื่อนสำหรับสัตว์พิการ (Canine Carts)

- Walking Sling
- Tail Walking

๔. Independent Ambulation การออกกำลังกายแบบเคลื่อนที่ด้วยตัวเอง ไม่มีคนหรืออุปกรณ์ช่วยพยุงรับน้ำหนักตัวสัตว์ เช่น

- Leash Walking
- Inclines and Decline Walking
- Stair Climbing
- Treadmill Walking
- Jogging
- Dancing
- Wheelbarrowing
- Sit to Stand Exercise
- Down to Stand Exercise
- Cavaletti Rails
- Walking in Tall Grass or Sand
- Pole weaving
- Tunnels
- Pulling or Carrying weight
- Controlled Ball Playing

ธาราบำบัด (Hydrotherapy) เป็นการกายภาพบำบัดที่ใช้คุณสมบัติต่างๆ ของน้ำมาช่วยในการเคลื่อนไหวของตัวสัตว์ ทำให้สัตว์ที่มีกล้ามเนื้ออ่อนแรง หรือมีความผิดปกติของระบบประสาทเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระได้มากขึ้น มีการงอและยืดข้อต่อได้มากขึ้นในน้ำ และยังมีแรงกระทำต่อข้อต่อน้อยกว่าการออกกำลังกายบนบก หรือที่เรียกว่า Low impact exercise ทำให้ไม่เกิดความเจ็บปวด และความเสียหายต่อข้อต่อขณะบำบัด ดังนั้นในปัจจุบันการกายภาพบำบัดด้วยวิธีนี้จึงเป็นที่นิยม และมีหลากหลายวิธี เช่น การว่ายน้ำ และ Under Water Treadmill (UWTM)

ข้อบ่งใช้ของธาราบำบัด

๑. การอักเสบระยะเรื้อรังหรือกึ่งเฉียบพลันของเนื้อเยื่อ
๒. การหดเกร็ง หรือภาวะแผลเป็นของเนื้อเยื่อ
๓. สัตว์ป่วยที่มีปัญหาข้อเสื่อม
๔. สัตว์ป่วยที่พักฟื้นภายหลังจากการผ่าตัดกระดูกและข้อ
๕. สัตว์ป่วยที่มีปัญหา muscle spasm
๖. สัตว์ป่วยที่มีปัญหา muscle weakness
๗. สัตว์ป่วยที่มีปัญหาระบบประสาททุกประเภท

ข้อห้ามใช้ของธาราบำบัด

๑. สัตว์ป่วยโรคหัวใจ
๒. สัตว์ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจ
๓. สัตว์ป่วยที่มีปัญหารับรู้ความรู้สึก ร้อน เย็น
๔. สัตว์ป่วย peripheral vascular disease รุนแรง
๕. สัตว์ป่วยที่มีความเสี่ยงต่อภาวะเลือดออกไม่หยุดและภาวะเลือดจาง
๖. สัตว์ป่วยที่มีปัญหาติดเชื้อที่ผิวหนังรุนแรง
๗. สัตว์ป่วยที่มีภาวะท้องเสีย
๘. สัตว์ป่วยที่กลัวน้ำ มีภาวะตื่นเต้น ตกใจ

คำถาม :

การกายภาพบำบัด ในสัตว์เลียบ

๑. ข้อใดต่อไปนี้เป็นสัตว์ป่วยที่ต้องการการกายภาพบำบัด

- ก. สัตว์ป่วยที่ถูกรถชนเชิงกรานหัก
- ข. สัตว์ป่วยที่ถูกรถชน กระดูกสันหลังหัก
- ค. สัตว์ป่วยที่มีภาวะข้อเสื่อม
- ง. ถูกทุกข้อ

๒. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อที่ต้องดู

- ก. ภายหลังผ่าตัดกระดูกหักควรประคบเย็นทันทีเพื่อลดอาการบวมหลังผ่าตัด
- ข. การประคบเย็นหลังผ่าตัด ควรรอให้สัตว์ฟื้นจากยาสลบให้เต็มที่ และไม่มีภาวะ systemic hypothermia เสียก่อน
- ค. การประคบร้อนหลังการผ่าตัดภายใน ๗๒ ชั่วโมง เป็นการช่วยการลดปวดหลังผ่าตัด
- ง. ภายหลังการออกกำลังกายควรมีการประคบร้อน นาน ๑๐ นาทีเพื่อเป็นการผ่อนคลาย

๓. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อที่เกี่ยวกับการนวดอัลตราซาวด์

- ก. การนวดอัลตราซาวด์เหมือนกับการประคบร้อน
- ข. การนวดอัลตราซาวด์เหมาะกับการอักเสบแบบเฉียบพลัน
- ค. การนวดอัลตราซาวด์เหมาะกับการอักเสบแบบเรื้อรัง
- ง. การนวดอัลตราซาวด์เป็นการให้ความร้อนเข้าไปได้ ผิวหนังลึก ๒-๔ เซนติเมตร

๔. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อที่

- ก. การนวดอัลตราซาวด์ใช้หลักการของคลื่นเสียง
- ข. การเลเซอร์ใช้หลักการของคลื่นแสง
- ค. การกระตุ้นไฟฟ้าใช้กระแสไฟฟ้าผ่านขั้วบวกและขั้วลบ
- ง. ถูกทุกข้อ

๕. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อที่เกี่ยวกับการกระตุ้นไฟฟ้า

- ก. ใช้ในการลดปวดในภาวะข้อเสื่อม
- ข. ใช้ในการกระตุ้นการเรียนรู้ของเส้นประสาท ในสัตว์ที่เป็นอัมพาต
- ค. ใช้กับสัตว์ที่มีอาการชัก เดินไม่ได้
- ง. ใช้ในการกระตุ้นเพื่อเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ในสัตว์ที่เป็นอัมพาต

๖. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อที่เกี่ยวกับการเลเซอร์เพื่อการรักษา

- ก. ห้ามสัมผัสดวงตาโดยตรงเพราะจะทำให้ตาบอด
- ข. ห้ามสัมผัสกับบริเวณที่มีการติดเชื้อ เพราะจะทำให้ลุกลาม
- ค. ใช้ทดแทนการฝังเข็ม ในกรณีที่สัตว์มีความเสี่ยงเกี่ยวกับเลือดไหลไม่หยุด
- ง. รักษาแผลเรื้อรัง

๗. ข้อใดเป็นการกายภาพที่เหมาะสมกับภาวะข้อสะโพกเสื่อมเรื้อรังในสุนัข

- ก. การนวดอัลตราซาวด์เพื่อลดปวด บริเวณรอบๆข้อสะโพก
- ข. การกระตุ้นไฟฟ้ากล้ามเนื้อกลุ่ม quadriceps และ hamstring
- ค. การว่ายน้ำ เพราะไม่มีแรงกระทำต่อข้อต่อ
- ง. ถูกทุกข้อ

๘. ข้อใดถูกต้องที่สุดเกี่ยวกับการออกกำลังกายเพื่อการรักษา

- ก. ภายหลังจากการตัดไหมของการผ่าตัดแก้ไขภาวะกระดูกหัก สามารถออกกำลังกายในน้ำได้เลย
- ข. สุนัขพันธุ์บูลด็อกสามารถวิ่งในลู่วิ่งไฟฟ้าได้นาน ๒๐ นาที เพราะถือว่าไม่ได้ออกกำลังกายเท่ากับวิ่งบนบก
- ค. การฝึกการลุก-ยืน เป็นการออกกำลังกายที่เหมาะสมสำหรับสุนัขที่ป่วยเป็นข้อสะโพกเสื่อม เพราะเป็นการเพิ่มกล้ามเนื้อขาหลังโดยตรง และไม่มีแรงกระทำต่อข้อต่ออีกด้วย
- ง. สุนัขที่ป่วยด้วยภาวะลิ้นหัวใจรั่ว ไม่สามารถออกกำลังกายเพื่อการรักษาได้เลย

๙. ข้อใดถูกต้อง เกี่ยวกับ ข้อควรระวังของการออกกำลังกายเพื่อการรักษา และการออกกำลังกายในน้ำ

- ก. ควรให้ความสนใจแก่สุนัขอายุมาก สุนัขอ้วน และมีโรคประจำตัวเป็นพิเศษ
- ข. ไม่ควรออกกำลังกาย ในขณะที่สัตว์มีการอักเสบ หรือเจ็บปวดแบบเฉียบพลัน ควรกายภาพด้วยวิธีอื่นๆ ก่อน
- ค. การออกกำลังกายต้องคำนึงถึงระยะการหายของการบาดเจ็บ หรือการผ่าตัดนั้นๆ
- ง. ถูกทุกข้อ

๑๐. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อที่เกี่ยวกับการว่ายน้ำ

- ก. เป็นการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับภาวะการอักเสบแบบเรื้อรังมากกว่าเฉียบพลัน
- ข. เป็นการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับภาวะข้อเสื่อม
- ค. เป็นการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับระบบประสาท เดินไม่ได้
- ง. เป็นการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับสุนัขทุกตัว ทุกช่วงอายุ

หัวข้อเรื่อง : โอกาสที่ประเทศไทย จะเป็นศูนย์กลางการเกษตรนานาชาติ
(AGRICULTURAL HUB)

เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๖ ที่ผ่านมา สมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ BOI ได้จัดเสวนาหัวข้อเรื่อง “โอกาสที่ประเทศไทยจะเป็นศูนย์กลางการเกษตรนานาชาติ” โดยมีวิทยากรและผู้ดำเนินรายการดังนี้

1/6/14 3:12 PM

เครื่องหมายบ่งบอกคุณภาพแล้วหรือยัง ตัวอย่างประเทศ เช่น นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น เนเธอร์แลนด์ เราพึ่งซื้อเขาแล้วมันดูใช่ องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดคือ เรื่องบทบาทเกษตรกรรมต้องเป็นสิ่งสูงสุด เกษตรกรไทยมีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถที่จะสร้างคุณภาพ และความปลอดภัย ต้องเป็นโจทย์หมายเลข ๑ ซึ่งผมเชื่อว่าทำได้ ในส่วนที่เหลืออื่นๆ เช่น ด้านโลจิสติกส์ (ระบบขนส่ง) ของเราก็ไม่ได้แพ้ใคร เทียบจากระดับโลก จากการประชุม World Economics Forum ของเราอยู่ที่ ๔๗ ในส่วนที่ไม่ดีจริงๆคือเรื่อง ความรู้และเทคโนโลยี ซึ่งเราอยู่อันดับท้ายตาราง (อันดับที่ ๗๐ กว่า) ส่วนเรื่องระบบการเงินเราก็ไม่เลว เราแข่งกับเค้าได้ เช่น Citybank, Standard Charter และ HSBC ดังนั้นในเรื่องของความรู้และเทคโนโลยี เป็นเรื่องที่น่าห่วง เพราะถือเป็นตัวตัดสินแพ้ชนะ ยกตัวอย่างในประเทศอิสราเอล หรือเนเธอร์แลนด์ เค้าพยายามพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ของเราเกษตรกรก้าวหน้าที่มีความรู้จริงๆก็ยังมีไม่มาก เป็นความท้าทายอันดับ ๑ เราจะทำอย่างไรให้กระจายความรู้ไปถึงเกษตรกร ขณะนี้เรารู้กันด้วย supply chain ถ้าเราสามารถขับเคลื่อนปลายน้ำได้ เช่น การพัฒนาตลาดและผลิตภัณฑ์ ตัวปลายน้ำต้องการเทคโนโลยี และความรู้ ให้เกิดการขับเคลื่อนเพื่อเกิดความเชื่อมั่นในผลิตภัณฑ์ ในจุดนี้เรายังมีไม่พอ และเราจะต้องสะสมต่อยอด ทำให้มันลงไปข้างล่างให้ได้ คือต้องไปถึงเกษตรกร (ต้นน้ำ) เรารู้ว่า Hub คืออะไร เราต้องทำให้ประเทศไทยได้รับความไว้วางใจ ดังเช่นเรื่องมะม่วง เมื่อ ๒๐ ปีก่อน ได้รับรายงานว่าสู้กับประเทศฟิลิปปินส์ไม่ไหว แต่พอใช้ความรู้ ความเข้าใจหลายๆ อย่างมารวมกัน ทุกคนต่างติดปากแล้วว่า Thailand Mango เราได้รับความไว้วางใจ คนถามหา ตลาดพัฒนาได้เอง ถ้าเราทำได้แบบนี้ อันนี้คือ Hub

คุณกิตติ สิงหปัด : เนื่องจากเครือเจริญโภคภัณฑ์มีความสามารถที่จะเป็นศูนย์กลางทางการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปหรือ Hub ได้ด้วยตัวเอง อยากให้ท่านดร.อดิเรก ศรีประทักษ์พูดถึงหลักการและประสบการณ์การสร้างและพัฒนา Hub และโอกาสของประเทศไทยที่จะเป็นศูนย์กลางทางการเกษตรนานาชาติหรือ Agricultural Hub

ดร.อดิเรก ศรีประทักษ์ : ศูนย์กลางทางการเกษตรนานาชาตินั้นกว้างไปสำหรับประเทศไทย แต่ถ้าตีกรอบให้แคบลงมาเป็นศูนย์กลางเกษตรระดับอาเซียนก็จะเป็นไปได้สูง เนื่องจากเรามีประสบการณ์ในการพัฒนา Supply chain และมีเทคโนโลยีในการแปรรูปอาหาร ถือว่าเป็นผู้นำประเทศในภูมิภาคอาเซียน

เมื่อมองไปที่การแปรรูปสินค้าเกษตรกรรมมาเป็นอาหาร เราสามารถเป็นศูนย์กลางในระดับนานาชาติได้ โดยเฉพาะกุ้งและไก่แปรรูป ถือว่าเราเป็นผู้การผลิตของโลก อีกนัยหนึ่งการแปรรูปสินค้าเกษตรมาเป็นอาหารยังเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร เช่น เกียวกุ้ง CP เป็นการสร้างมูลค่าสูงสุด โดยส่งผลให้เราสามารถกำหนดราคาของสินค้าเกษตรขั้นพื้นฐานได้ด้วยตัวเราเอง ไม่ต้องกังวลกับราคาตามกลไกตลาด และยังได้พัฒนาตราสินค้าคุณภาพที่ได้รับความเชื่อมั่น มีการส่งออกไปถึง ๔๐ ประเทศทั่วโลกขึ้นมาอีกด้วย

แต่สินค้าที่เป็นผลผลิตในทางการเกษตรอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ เกษตรกรมักต้องทำการผลิตไปก่อนโดยไม่สามารถรู้ราคา ณ วันขายได้ล่วงหน้า และต้องขายไปตามราคาตลาดไม่ว่าจะดีหรือไม่หรือขาดทุน เครือเจริญโภคภัณฑ์จึงมีแนวคิดในการกำหนดราคาขายด้วยตัวเราขึ้นมา ซึ่งเป็นราคาที่เรามั่นใจว่าเราสามารถทำกำไรได้และในขณะเดียวกันก็เป็นโอกาสที่เราได้พัฒนาเทคโนโลยีการแปรรูปสินค้าเกษตรเป็นอาหารได้อย่างต่อเนื่อง

ข้อได้เปรียบที่เรามีคือ เรามีพื้นฐานการผลิตสินค้าเกษตรขั้นพื้นฐานที่ดีและมีสินค้าเกษตรที่น่าสนใจ แต่ต้องพัฒนา Supply chain ครบพร้อม มีความต่อเนื่อง เข้มแข็งและหลากหลายมากยิ่งขึ้น จากนั้นมีการต่อยอดแต่ละ Supply chain โดยเอาความรู้และเทคโนโลยีเข้ามาเสริม โอกาสในการผลิตสินค้าแปรรูปไปเป็นผลิตภัณฑ์อาหารที่มีคุณภาพในทุกๆ ชนิดสินค้าก็จะเกิดขึ้น

การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้นั้นสำคัญกับการผลิตอาหารมาก เนื่องจากผลิตภัณฑ์อาหารต้องมีความปลอดภัยของอาหารมาเป็นอันดับ

หนึ่ง นอกจากนั้นยังต้องสามารถควบคุมต้นทุนการผลิตให้แข่งขันได้และสินค้าต้องมี ภาพเป็นที่ยอมรับจากตลาด ซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีให้ถูกต้อง มีนวัตกรรมสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ และที่สำคัญที่สุดคือต้องมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเข้ามารองรับทุกขั้นตอนของการผลิตด้วยเช่นกัน

ขณะนี้ประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตและส่งออกในระดับหนึ่ง แต่มีอีกแนวทางที่เครือเจริญโภคภัณฑ์ทำแล้วประสบผลสำเร็จเป็นอย่างมาก คือการออกไปลงทุนในต่างประเทศ ผลิตในประเทศนั้นและขายในประเทศนั้น ซึ่งเป็นวิธีที่จะดึงเอาเม็ดเงินมหาศาลเข้าประเทศไทย

คุณกิตติ สิงหปัด : การที่เราจะเป็นศูนย์กลางทางด้านใดด้านหนึ่ง เราสามารถที่จะสถาปนาตัวเองขึ้นมาได้หรือไม่ หรือต้องให้คนอื่นยอมรับและยกย่องเรา

ดร.อดิเรก ศรีประทักษ์ : ประเด็นอยู่ที่เราจะเป็นศูนย์กลางอะไร ถ้าเรามองว่าเกษตรคู่กับอาหาร อาหารคู่กับมนุษย์ สมมติว่าเราเป็นศูนย์กลางทางด้านอาหาร เราควรทำศูนย์กลางอาหารไทยและอาหารเอเชีย ซึ่งมีความเป็นไปได้สูง กรณีสถาปนาตัวเองได้ ในระดับอาเซียนเนื่องจากทางด้านภูมิศาสตร์เราตั้งอยู่จุดศูนย์กลางและยังมีเทคโนโลยีขั้นกลางและขั้นสูงที่ก้าวหน้ามากกว่า สิ่งที่เราจะได้ประโยชน์จากประเทศเพื่อนบ้านคือสินค้าเกษตรขั้นพื้นฐานหรือวัตถุดิบแล้วนำมาแปรรูปแล้วส่งออกขายในรูปแบบผลิตภัณฑ์สำเร็จ

คุณกิตติ สิงหปัด : ในส่วนของภาครัฐการที่เราจะก้าวไปเป็นศูนย์กลางทางการเกษตรนั้น เรามีนโยบายหรือกฎหมายที่สนับสนุนและรองรับอย่างไรบ้าง และในส่วนตัวท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง

อ.สพ.ยุคล ลิ้มแหลมทอง

ศักยภาพทางการเกษตรของเราดีอยู่แล้ว และเรามีสินค้าที่อยู่ในระดับแนวหน้าของโลก เช่น ข้าว มันสำปะหลัง น้ำตาล ยางพารา กุ้ง และไก่ เป็นต้น โดยมีประเทศคู่ค้าสำคัญ เช่น สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย เกาหลีใต้ ญี่ปุ่นและกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป

เมื่อเปรียบเทียบกับข้อได้เปรียบเสียเปรียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียนด้วยกันจะพบว่า ประเทศกัมพูชา มีศักยภาพในการผลิต แต่ขาดเทคโนโลยี ประเทศอินโดนีเซีย ยังผลิตไม่เพียงพอการบริโภคภายในประเทศ เช่นเดียวกับประเทศลาวที่ยังขาดเทคโนโลยีในการผลิต มาเลเซียเป็นประเทศที่มีวิสัยทัศน์ยาวไกล มีการวางแผนอนาคตในระยะยาวที่ดี ถือว่าเป็นคู่แข่งที่น่ากลัวสำหรับประเทศไทย พม่าก็มีทรัพยากรการผลิตมาก แต่ยังขาดเทคโนโลยี ฟิลิปปินส์มีอุปสรรคด้านภัยธรรมชาติ สิงคโปร์เป็นศูนย์กลางด้านกลางค่าที่ประสบความสำเร็จมาก ส่วนประเทศไทยเรานั้นมีปัญหาจากภัยธรรมชาติบ้าง และในปัจจุบันก็มีปัญหาการเมืองที่ไม่ค่อยมั่นคง อย่างไรก็ตามทางรัฐบาลก็ได้พยายามทำให้เกิดโครงสร้างที่เข้มแข็ง ๘ เรื่องดังนี้

๑. การทำ Zoning การเกษตร เพื่อประสิทธิภาพการผลิตจากพื้นที่ที่เหมาะสม และจัดโครงสร้างต่างๆให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

๒. การให้ความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยทางด้านอาหารซึ่งมีการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องเข้ามารองรับ มีการกำหนดมาตรฐานสินค้าทางการเกษตรตามมาตรฐานของ มกอช. ซึ่งตอนนี้ครอบคลุมสินค้าทางการเกษตรทั้งหมด ๑๒๗ ชนิด รวมถึงการทำมาตรฐานฟาร์มปศุสัตว์ การนำเอาระบบ GMP และ HACCP และอื่นเข้ามาใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตร

๓. โครงการ Smart farmer ซึ่งทำร่วมกับสถาบันการศึกษา เพื่อสร้างคนรุ่นใหม่ให้รู้จักคิดและวางแผน รู้จักใช้เทคโนโลยีและมีความรับผิดชอบในคุณภาพสินค้าที่ตนผลิต

๔. การพัฒนาทางด้านสายพันธุ์พืชและสัตว์หรือ Seed hub เพื่อให้เราได้มีทั้งพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์เป็นของตัวเอง ซึ่งจะก่อให้เกิดความมั่นคงทางการเกษตร การพัฒนาสายพันธุ์ข้าวเพื่อยกระดับมาตรฐานของสายพันธุ์

๔. ศูนย์กลางเครื่องจักรกลทางการเกษตรหรือ Mechanical Hub เนื่องจากในขณะนี้เราเริ่มเผชิญกับปัญหาการขาดแคลนแรงงาน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดหาและพัฒนาเครื่องจักรเข้ามาใช้ทดแทนแรงงาน และต้องมีการปรับปรุงเพื่อให้เข้ากับลักษณะพื้นที่ ซึ่งถ้าพัฒนาได้ เรายังจะสามารถส่งออกเครื่องจักรกลทางการเกษตรได้ เนื่องจากลักษณะพื้นที่ของประเทศเพื่อนบ้านนั้นใกล้เคียงกับประเทศไทย

๖. การเตรียมความพร้อมเรื่องการเปิดเสรีระหว่างพรมแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งหน่วยงานและองค์กรของรัฐทั้งหมดต้องมีความพร้อม

๗. โครงการเกษตรสีเขียวหรือ Green Agriculture ซึ่งจะเชื่อมโยงกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ ที่จะสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีความปลอดภัยกับผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม รวมถึงยังสามารถรักษาเอกลักษณ์ของท้องถิ่นไว้ได้

๘. การจัดการพื้นที่ชลประทานให้เหมาะสม ซึ่งในปัจจุบันนั้นมีส่วนที่ไม่เพียงพอต่อพื้นที่เกษตรกรรม ต้องมีแผนในการจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ในภาพรวมก็ยิ่งถือว่าเรามีความพร้อมเพราะมีการผลิตสินค้าเกษตรขั้นพื้นฐานหรือวัตถุดิบที่ดีและมีเทคโนโลยีการผลิตและการแปรรูปที่ดี ด้านการค้นคว้าวิจัยนั้น ได้ดึงเอาความร่วมมือกับภาคเอกชน โดยมีการให้ช้อยกเว้นต่างๆกับภาคเอกชนเพื่อดึงดูดให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมมือมากขึ้น ซึ่งโจทย์คืองานวิจัยที่สามารถพัฒนาไปข้างหน้าหรือตอบสนองต่อความต้องการของตลาดได้ ไม่ใช่งานวิจัยที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของนักวิชาการเพียงฝ่ายเดียว

เรื่องกฎหมายนั้นก็มีการร่างพระราชบัญญัติที่มีความเกี่ยวข้องกับ พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช หรือการกำหนดไม่ให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนในธุรกิจเกษตรเพราะถือว่าเป็นอาชีพของคนไทย และมีการทำกฎหมายเพื่อรองรับและสอดคล้องกับภาคเอกชนมากขึ้น เนื่องจากภาคเอกชนนั้นมีความพร้อมในทางด้านการผลิตที่สูง

ดังนั้นเรามีศักยภาพในการผลิตและเทคโนโลยีที่เพียงพอ แต่ต้องสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้น

คุณกิตติ สิงหาปัด : ผมกับทุกท่านคงมีความเห็นตรงกันในเรื่องของนโยบาย ถ้าพูดถึงในแง่ของนโยบาย ยุทธศาสตร์ รัฐบาลก็ได้วางแนวทางเรื่องนี้มาพอสมควรหลายปีแล้ว แต่ว่าผมคิดว่าเราจะต้องขับเคลื่อนไปทางหนึ่งทางเดียวกันจึงจะสำเร็จ เราได้ยื่นท่านรัฐมนตรียุคล ก็ได้ยินคำว่า Hub เข้ามาอีก ว่าเรามีทำ Hub ย่อยๆภายใต้ Hub ใหญ่ของการเกษตรขึ้นมาอีก ก็แปลว่ามีการพยายามที่จะทำขึ้นมา คุณดร.อดิเรก ศรีประทักษ์รับเวลา เราจะเป็น Hub คนอื่นเขาจะมาเรียกเราว่าเป็น Hub หรือเราจะสถาปนาตัวเองว่าเป็น Hub มันยังวัง วันหนึ่งเราตั้งตัวเป็นศูนย์กลางการเกษตรโลก คนอื่นอาจไม่เห็นตามเรา หรือว่าต้องยกตำแหน่งนี้ให้เรา ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร กับการพัฒนาการของมัน

ดร.อดิเรก ศรีประทักษ์ : ผมขอให้ความคิดเห็นสั้นๆ ดั่งนั้นะครับ ผมคิดว่าเราต้องดูจุดแข็งที่ทำให้เรามีโอกาสเป็น Hub ผมได้เกริ่นไปว่า เกษตรกับอาหารเป็นเรื่องคู่กัน อาหารกับมนุษย์ต้องอยู่คู่กัน ถ้ามองว่าประเทศไทยเราจะสร้างจุดเด่นจากอาหารได้อย่างไร ง่ายที่สุดคืออาหารไทย เราเป็น Hub ของอาหารไทยส่งไปขายทั่วโลก เป็นอาหารเอเชียไปทั่วโลก ผมคิดว่าเรามีโอกาส มีศักยภาพ อันนี้ก็เป็นสิ่งที่ทาง CP เรามุ่งว่าประเทศเราเป็นครัวของโลก ต้องเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารไทย ศูนย์กลางการผลิตอาหารเอเชีย ต้องเป็นแหล่งเป็นจุดแข็งของรสชาติอาหารไทยและอาหารเอเชีย แล้วเราผลิตแล้วไปขายทั่วโลก ผมว่าอันนี้เป็นไปได้

คุณกิตติ สิงหาปัด : ถ้าเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน ลาว มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา เวียดนาม ก็ไม่ได้มีอะไรที่ความโดดเด่นไปกว่าเรา ทางด้านการเกษตร แล้วมันน่าจะเป็นไปได้หรือยังที่เราจะเรียกได้ว่าเป็นผู้นำ

ดร.อดิเรก ศรีประทักษ์ : ผมว่าถ้ามองในแนวมุมิศาสตร์จะเห็นได้ว่าเราค่อนข้างเป็นชั้นนำแล้ว จากการที่ประเทศเรามีเรื่องสาธารณสุขโรคที่ดีกว่า แล้วการแปรรูปชั้นกลาง ไปชั้นปลาย ในหลายส่วนเราก็ทำได้ดีไป ผมคิดว่าจุดที่เราจะได้ประโยชน์จากประเทศเพื่อนบ้านคือการเกษตรเบื้องต้น โดยเราจะต้องดึงวัตถุดิบจากเขาเข้ามา แล้วเราก็แปรรูปแล้วก็ขายออกไปทั่วโลก อันนั้นน่าจะเป็นสิ่งที่เริ่มทำได้ทันที

คุณกิตติ สิงหาปัด : ดร.โสมิตศรีจากที่ท่านรัฐมนตรียุคลได้พูดถึงเรื่องที่จะทรงทำอยู่ คือเรื่อง smart farmer smart officer นะครับ ซึ่งก็ตรงกับที่ ดร.โสมิตพูดว่า เรื่องเทคโนโลยีเราอ่อน ผมรู้ว่ามีทางธนาคารกรุงเทพก็มีโครงการเกษตรก้าวหน้าเหมือนกัน อยากทราบว่าช่วยสนับสนุนความแข็งแรงของภาคเกษตรได้อย่างไร

ดร.โสมิต ปันเปียมรัญญู : ทางเราพยายามทำในระดับเล็กๆระดับหนึ่ง โดยธนาคารของเราก็มีคำขวัญในเรื่องของเพื่อนคู่คิด ตอนนี้เป็นบรรดาสาขาเศรษฐกิจต่างๆ ด้านเกษตรก็ถือว่าสำคัญ ทำอย่างไรเราจะไปเป็นเพื่อนคู่คิดให้เกษตรกร เพื่อเสริมสร้างความรู้ความสามารถ เริ่มจากที่เราตั้งคำถามว่า อะไรทำให้เกษตรกรก้าวหน้าได้ คำตอบก็คือความรู้ โครงการนี้ก็เข้าไปเสริมความรู้เท่านั้นเอง เราเองเป็นบุคคลภายนอก เป็นธนาคาร เราก็มองว่าความรู้ของเกษตรกรไทยเราเท่ากับ ๑๔ ปีก่อนที่เราเริ่มโครงการ โดยแหล่งความรู้ก็มาจาก มหาวิทยาลัย กระทรวงเกษตร ร้านขายปุ๋ย ร้านขายยา และปราชญ์ชาวบ้าน เราเลยพยายามเชื่อมความรู้ที่กระจัดกระจายเข้าหากัน เป็นโครงการสนทนาทางด้านเทคโนโลยีการเกษตร แล้วก็พยายามรวบรวมประสานสิ่งต่างๆที่เป็นประโยชน์เริ่มจากเรื่องพื้นฐาน เช่น ดิน น้ำ เมื่อ ๑๔ ปีก่อน เกษตรกรก็สนใจ อยากรู้ว่าปุ๋ยเรื่องไหนดี ในการทำโครงการนี้คนหนึ่งที่เราจะเจอคือ ปราชญ์ชาวบ้าน มีอะไรชาวบ้าน

จะได้มาตามได้ ทำเป็น ๑๐ ปี พักหลังประสบการณ์มันผิดเพราะเดิมความรู้ไม่ทัน แสดงว่าประเทศของเราตรงส่วนหัวที่เป็นพรมแดนองค์ความรู้ เราสนับสนุนน้อยไป อยากให้สนับสนุนมากขึ้น ต่อมาก็ได้ความเห็นอีกเรื่องคือ ผลผลิตของเกษตรกรรายย่อย ๑ รายไม่มีความหมายในเชิงการตลาดเลย เพราะมันน้อยเหลือเกิน ดังนั้นเกษตรกรจึงไม่อยู่ใน supply chain ไม่มีใครประสานหรือเชื่อมโยง มันเกี่ยวกับการจัดการผลผลิต ก็เลยไปดูว่าใครจัดการผลผลิตให้เกษตรกร พบว่าการจัดการอยู่ในมือร้านค้าจากองค์ความรู้ต่างๆ ผู้รวบรวมผลผลิตบางกรณีมีความสามารถสูงมากที่ดึงเกษตรกรรายเล็กเข้ามาอยู่ใน supply chain จนประสบความสำเร็จและเมื่อไหร่ที่เกษตรกรเข้ามาอยู่ใน supply chain เกษตรกรจะมีฐานะดีขึ้น ปัญหาของสินค้าของขาดน้อยลง แต่ผู้รวบรวมผลผลิตเมื่อ ๕-๖ ปีก่อนเป็นแค่ซื้อมา ขายไป ไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกันกับ supply chain เลย มันจึงเป็นเรื่องระยะสั้นๆ สัมพันธ์กับฤดูกาลนั้น เราเลยลงความเห็นว่า เราควรมุ่งไปที่ต้นน้ำ(เกษตรกร) กลางน้ำ(ผู้รวบรวมผลผลิต) ปลายน้ำ(ผู้บริโภค) จึงมีโครงการร่วมกับผู้รวบรวมผลผลิต ว่ากลางน้ำต้องเชื่อมกับต้นน้ำและปลายน้ำ เกิด supply chain ขึ้นมา อย่างเช่น CP เขาเป็นปลายน้ำ แต่เขามี supply chain ของเขาเอง การมีเกษตรกรประมาณนี้ ทำอย่างไรให้มีปลายน้ำเยอะๆ แล้วปลายน้ำจะอย่างไรถึงมีความสามารถเหมือน CP ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในขณะนั้นก็เริ่มมีผู้รวบรวมผลผลิตที่เป็นเกษตรกรมาทำหน้าที่นี้ เช่น องค์กร สหกรณ์ แต่ก็ยังไม่ใช่ว่าผู้รวบรวมผลผลิตที่อยู่ใน supply chain ดังนั้น เราก็กเริ่มเปลี่ยนจากด้านเทคโนโลยีมาเป็นการรวบรวมผลผลิต โดยทำมาเรื่อยๆ สังเกตเห็นว่าน่าจะใช้ได้ โดยเฉพาะเมื่อปลายน้ำเริ่มพัฒนาคุณภาพ เขาก็จะเข้าตลาดที่ได้ราคา และเริ่มเรียนรู้ว่าของที่ได้ราคา อย่างผลิตเยอะ เพราะราคาจะลงทันที และกลายเป็นปัญหาของเกษตรกร เพราะ supply chain ไม่แน่น เดี่ยวลด เดี่ยวขาด ก็เป็นความลำบากของเกษตรกรรายย่อย

สิ่งที่เราทำตอนนี้เราคิดว่า supply chain สำคัญ ทำอย่างไรให้มี SME เยอะ คือพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ ประทับใจมากถ้าเราสามารถเชื่อมสู่ importer ในประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นลูกค้า ที่ธนาคารเรามีสาขาอยู่ เราก็กทำมาเรื่อยๆ จากเกษตรก้าวหน้าไปเชื่อมถึงในต่างประเทศ ทำอย่างไรให้มีความต้องการในสินค้าไทย เลยได้ความคิดว่า เรื่องอย่างนี้คือความเชื่อมั่นในสินค้าไทยว่ามีคุณภาพ และเมื่อไหร่ที่อยากได้เรามีในคุณภาพที่เขาต้องการในราคาพอสมควร ดังนั้นเลยกลายเป็นว่าตรงนี้จะทำให้สำเร็จไม่ได้ถ้าไม่มีเกษตรกร เพราะเกษตรกรต้องรู้วิธีทำให้ผลผลิตเพียงพอในเวลาที่แตกต่างกัน ในคุณภาพที่แตกต่างกัน เพื่อตลาดที่แตกต่างกัน และต้องมีกระบวนการบริหารจัดการที่ดี

คุณกิตติ สิงหาปัด : ปัญหาหนึ่งของเกษตรกรคือเรื่องแหล่งเงินทุน ปัจจุบันทางธนาคารกรุงเทพหรือธนาคารอื่นๆ ให้ความสนใจกับการแปรรูปเกษตรอุตสาหกรรม ดีขึ้นกว่าเมื่อก่อนขนาดไหน

ดร.โสมิต บันเปียมรัชฎ์ : อย่างสมัยก่อนเราไม่เคยคิดถึงเรื่องพวกนี้ เพราะเห็นว่า ธกส. มีอยู่มากมาย และมีความสามารถสูงมาก และเราก็กไม่ได้เชื่อว่าเกษตรกรไทยติดขัดในส่วนนั้น แต่พอเราทำโครงการสนทนาคเทคโนโลยี ก็ทราบว่ามีเทคโนโลยี เช่นระบบน้ำ หรือโรงเรือน ก็ต้องการเงินทุน เราก็กให้ได้บ้าง เราเลยทำสินเชื่อให้ แต่พบว่าเกษตรกรก้าวหน้าส่วนมากไม่ต้องการสินเชื่อ ถามว่าทำไม คำตอบคือ เขาไม่อยากจะเป็นหนี้ และผมคิดว่าเกษตรกรไทยยึดหลักพอเพียงอยู่มาก

คุณกิตติ สิงหาปัด : อยากให้ ดร.อดิเรก ศรีประทักษ์ วิเคราะห์คู่แข่งหรือเพื่อนบ้าน ภาคการเกษตรเราได้เปรียบ เสียเปรียบอย่างไร ผึ้งพิษ ผึ้งปศุสัตว์ ถ้ามองเพื่อนบ้านจะเห็นได้ว่า CP ได้ไปบุกตลาดแล้ว ดร.อดิเรก ศรีประทักษ์ เห็นโอกาสชัดเจนขนาดไหนบ้างครับ

ดร.อดิเรก ศรีประทักษ์ : ผมคิดว่าใน AEC เราน่าจะมีโอกาสดีกว่าเขา โดยเฉพาะสินค้าเกษตรแปรรูป อย่าง CP เราเห็นโอกาสในประเทศอินโดนีเซียที่มีประชากรถึง ๒๐๐ ล้านคน เมื่อ ๓๕ ปีที่แล้ว เรามองว่าคนเยอะต้องกินอาหารเยอะ แล้วเทคโนโลยีเราสูงกว่าด้วย เรามีคน มีเงินไปลงทุน ส่วนในมาเลเซียมากกว่า ๓๐ ปี และกว่า ๒๐ ปี ที่เราไปลงทุนใน

เวียดนาม และกว่า ๑๕ ปีในประเทศพม่า ส่วนในประเทศกัมพูชาและลาวกว่า ๑๐ ปี ซึ่งแต่ละประเทศที่เราไป เราเป็นผู้นำของธุรกิจจากการที่เราเห็นโอกาสและเทคโนโลยีเราดีกว่าคู่แข่งในตลาด ศักยภาพของตลาดที่มีประสบการณ์เยอะยังต้องบริโภคอาหารพื้นฐาน เราจึงเข้าไปลงทุน ดังนั้นเรื่อง AEC อีก ๒ ปีข้างหน้า เราจึงไม่ได้มีประเด็นอะไร ส่วนในประเทศอินเดียเราก็กเข้าไปเกือบ ๒๐ ปีแล้ว บังคลาเทศ ปากีสถาน ๓ ประเทศรวมกันมีคนไม่น้อยกว่าประเทศจีน ผมอยากย้ำว่า ธุรกิจการเกษตรและอาหารมีโอกาสตลอดเวลา เพียงแต่ว่าเทคโนโลยีและความสามารถเราถึงหรือไม่ เรามีบุคลากรเพียงพอที่จะไปหรือไม่ วันนี้เราต้องใช้คนในบริษัทแสนคนในการทำธุรกิจ อยู่ต่างประเทศ ๒๐,๐๐๐ คน ส่งคนไทยไปอีก ๖๐๐ คน จ้างคนท้องถิ่นประมาณ ๒๐,๐๐๐ คน เพื่อทำธุรกิจบุคลากรของเรา เนื่องจากได้รับการฟุ่มเฟือยความรู้ วิชาการที่แน่น คนของเราจึงไปสร้างธุรกิจในแต่ละประเทศได้ วันนี้เราเริ่มมองโอกาสในแอฟริกา ก็เหมือน ๓๐ ปีที่แล้วไม่มีใครมองใน ASEAN เราคิดว่าเราต้องคิดก่อน ทำก่อนและกล้าลงทุน เห็นโอกาสแต่ไม่กล้ามันก็ไม่เกิดขึ้น วันนี้เราส่งคนไปอยู่แอฟริกา ๑๐ กว่าคน หลายคนเห็นว่าเป็นเรื่องตลก แต่เราบอกว่าแอฟริกามีคนเป็นพันล้านคน ประชากรต้องบริโภค ไม่ได้หวังผล ๑-๒ ปี ประชากรต้องเยอะขึ้น เจริญขึ้น เราหวังว่าค่อยๆ สร้างคนของเรา และคนที่อยู่ที่ เราค่อยๆ ซึมซับวัฒนธรรมและกฎหมายท้องถิ่น เมื่อเราเข้าสู่ตลาดได้ คนเหล่านั้นก็จะขับเคลื่อนให้เศรษฐกิจมันเติบโตขึ้น ฉะนั้นผมเห็นโอกาสมากมายที่เราจะต้องเติบโตต่อไป โดยเฉพาะ ASEAN เรามีหลายสาขาที่จะสามารถแปรรูปได้ ขึ้นอยู่กับว่าทุกคนจะเห็นโอกาสและกล้าลงทุนหรือไม่

คุณกิตติ สิงหาปัด : ขอดูประเด็นเรื่องงานวิจัย ดังเช่น คุณโสมิตได้พูดถึงโครงการสนทนาคเทคโนโลยีการเกษตรว่า พอทำไปสักพักมันผิดเหมือนไปเดินในปลายน้ำในเชิงความรู้ CP เองก็มีประสบการณ์มาประทับใจหลายอย่าง เช่น การเลี้ยงกุ้ง ตอนนี้อยู่ที่เลี้ยงกุ้งเก่งที่สุดในโลก CP สะสมองค์ความรู้ของตนเองขึ้นมา สร้างนักวิจัยขึ้นมาได้อย่างไร ถ้าเกิดเราจะสร้างเยอะๆ เราจะเป็น Hub มันต้องเก่งกว่าเขามันควรจะเริ่มทำอย่างไร

ดร.อดิเรก ศรีประทักษ์ : ความสำเร็จของ CP ผมคิดว่าเรากล้ามองโลก เราส่งคนไปต่างประเทศไปดูงานหลายร้อยคนทุกปี ในประเทศที่เจริญกว่าที่สำคัญเราอยู่ในประเทศที่กำลังพัฒนา วิธีคือ ไปเอาเทคโนโลยีของประเทศพัฒนาเข้ามาก่อน แล้วปรับให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศของเรา หลังจากนั้นก็ต้องอดจากสิ่งที่เราทำ โดยลงทุนเรื่อง R&D การทดลองต่างๆ จุดหนึ่งมันจะกลายเป็นองค์ความรู้ของเรา จะสามารถอดได้ตลอดเวลา ส่วนเรื่องนวัตกรรม เป็นเรื่องที่เราสร้างสรรค์องค์กรที่ช่วยกันคิด ทั้งเรื่องตัวสินค้า กระบวนการผลิต การตลาด การต่อยอดจากในองค์กรเป็นเรื่องสำคัญ ลำพังการซื้อเทคโนโลยีจากเจ้าแค่ขั้นต้น แต่ความเหมาะสมที่จะผลิตสินค้าได้ ต้องค้นคว้าโดยตัวเรา ผมยกตัวอย่างโรงงานเกี่ยวกับ เราลงทุนพันกว่าล้านด้วยวิศวกรของเรา นอกจากนั้นเรายังพัฒนาตัวหมู ๓ ชั้นรสชาติญี่ปุ่น ที่เราขายเข้าร้านเซเว่น อีเลฟเว่นในญี่ปุ่น ต้องลงทุนเครื่องจักรด้วยกรรมวิธีการผลิตของเรา เราก็กต้องใช้วิศวกรมาออกแบบงานของเรา อย่างอาหารเอเชีย ทางยุโรปเขาไม่ได้คิดเครื่องจักร

มาโดยเฉพาะ แต่ก็มีเครื่องจักรบางส่วนเอามาใช้ได้ วิศวกรของเราต้องคิดต่อยอด เพื่อผลิตแล้วผู้บริโภคต้องยอมรับได้ เรื่องแบบนี้ต้องทำตลอดเวลาและต่อเนื่อง มีงานแฟร์ที่ไหนในโลกนี้เรื่องเครื่องจักรเราต้องไป แล้วต้องเอากลับมามีวิเคราะห์ว่า เราได้อะไรจากการดูงานและมีเวลาให้คนของเราได้คิดสร้างสรรค์หลายๆเวที เพราะมีหลายๆเวทีจะเกิดการแข่งขัน ช่วยกันคิด ทำให้ได้สินค้าใหม่ๆ เครื่องจักรใหม่ กรรมวิธีใหม่ตลอดเวลา เราใช้สูตรนี้ไม่น้อย ตัวอย่างสายพันธุ์หมู เรารู้ว่าผู้บริโภคต้องการกินหมูอร่อย เราก็ไปทำสายพันธุ์หมูพื้นเมือง หมูดำโคราช ไปเลียนแบบญี่ปุ่น แล้วเราก็สร้างให้แตกต่างให้เกิดความอร่อย ทีมgenetics เราต้องไปหาสายพันธุ์ที่จะมาพัฒนา หมูที่ผลิตต้องการให้แข่งขันได้ ในอดีตเรามีหมู ๑ แม่ผลิตลูกหมูต่ำกว่า ๒๐ ตัวต่อปี วันนี้เราผลิตได้ ๒๕-๒๖ ตัวต่อปี เราก็ตั้งเป้าหมายใน ๔ ปีข้างหน้าเป็นผลิต ๓๐ ตัวต่อปี นี่ก็เป็นสิ่งที่เราคิดตลอดเวลา มันหยุดนิ่งไม่ได้

คุณกิตติ สิงหาปัด : พอ ดร.อดิเรก ศรีประทักษ์พูดถึงเรื่องประเทศญี่ปุ่น ผมเลยมีคำถามว่า อย่างประเทศญี่ปุ่นเขาอาจไม่ยากประกาศตัวเป็น Hub อะไร เพราะเขาเก่งมากอยู่แล้ว ถ้าเรามองแยกย่อยในภาคเกษตร เขาเป็นเกษตรที่เข้มแข็ง มีคุณภาพ เราพอมีอะไรที่จะเรียนรู้จากเขาได้ ในเชิงของสินค้าที่มีคุณภาพ ภาคเกษตรที่เข้มแข็ง อย่างของเขามีหมูโคราช เนื้อวากิวที่ดังไปทั่วโลก หลักการของเขามีอย่างไร

ดร.อดิเรก ศรีประทักษ์: การเกษตรของประเทศญี่ปุ่นก้าวหน้าไปมาก แล้วเขาจับ Niche market จับตลาดเฉพาะกลุ่ม แต่ถ้าดูในอดีตคนญี่ปุ่นก็กินข้าวแพงเหลือเกิน แต่รัฐบาลเขาก็ปกป้องเกษตรกร จำนวนเกษตรกรจริงๆ ก็ลดลงเรื่อยๆ โดยสรุป จุดแรกเราต้องช่วยเหลือเกษตรกรก่อนว่า ทำการเกษตรแล้วต้องอยู่ได้ มีกำไร ภาครัฐก็ต้องช่วย ส่วน supply chain ต้องโยงเข้าไปสู่เกษตรกรรายย่อยให้ได้ อย่าง CP เราเลี้ยงไก่ เรามี contact farmers อยู่ ๖,๐๐๐ ราย ใน ๖,๐๐๐ รายทำมา ๔๐ ปี โดยเกษตรกรอยู่ได้และร่ำรวยหมด พบมีความเสียหายจากเกษตรกรเพียง ๐.๕ % เท่านั้น ฉะนั้นการโยงบริษัทที่มีเทคโนโลยีการผลิตที่ดีเข้าสู่เกษตรกรเป็นสิ่งจำเป็น ไม่เช่นนั้นเกษตรกรรายย่อยจะอยู่ไม่ได้ ถ้าเขา contact แล้วรู้กำไรแน่นอน การเข้ามาอยู่ใน supply chain เชื่อว่าน่าจะเป็นจุดสร้างความเข้มแข็งทั้งกระบวนการทั้งระบบได้

คุณกิตติ สิงหาปัด : ท่านได้พูดถึงว่า แนวทางจะทำให้เราเป็น Hub ได้อาจจะต้องมีการแก้กฎหมาย ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคอยู่ ผมคิดว่าหลายเรื่องต้องทำความเข้าใจกันไป อย่างเช่น ถ้าเพื่อเรื่องใดที่เราอ่อนแออยู่ อาจจะสู้ต้นทุนคู่แข่งรอบบ้านไม่ได้ ในเชิงภาครัฐ ปัจจุบันมีการอุดหนุนอยู่ ซึ่งก็ยังมีปัญหา รัฐบาลจะอย่างไรให้เกษตรกรเข้มแข็ง ขณะเดียวกันสู้กับข้างนอกได้ในเรื่องต้นทุน ตลาด และแรงงาน

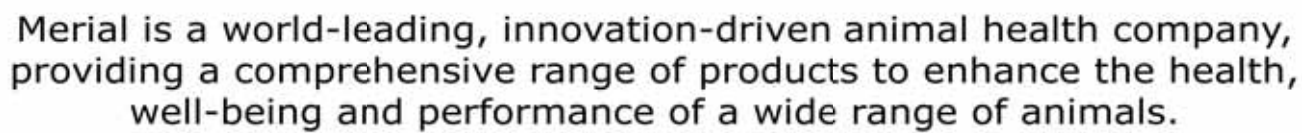
อ.สพ.สุพล ลิ้มแหลมทอง : ถ้าจะสู้กับเขา จะต้องทำให้เกษตรกรเราเข้มแข็ง นโยบายต่างๆหลายเรื่องที่เขาทำให้กลไกตลาดเปลี่ยนแปลงมันคือตัวปัญหาในการพัฒนากับเกษตรกร วันนี้การเชื่อมโยงของ supply chain เราก็พยายามทำอยู่ เราจะทำให้เกษตรกรเข้มแข็ง ทำอย่างไร อันหนึ่งที่จะพยายามทำคือ ครัวเกษตรกร โดยการทำให้เข้มแข็งขึ้นมาได้คือ ทำให้ประกอบอาชีพเป็น ให้เกษตรกรสอนเกษตรกร ผมให้ทางคณะกรรมการข้าว คัดเลือกเกษตรกร top ten ของแต่ละจังหวัด ได้มา ๑๐๐ คน เอาคนพวกนั้นเป็นครูสอน วันนี้เราได้ทำมานานปี ๖๔ จังหวัด เลือกเกษตรกรมา ๑๐ คนเอามาเป็นครูสอน และบอกเกษตรกรว่า ถ้าจะให้เข้มแข็งต้องคิดเป็น ทำเป็น ทำได้ ต้องทำอย่างไร อีกส่วนหนึ่งที่เรายพยายามทำให้เกิดความเข้มแข็ง คือ ให้เกษตรกรร่วมกันซื้อ ร่วมกันขาย แต่โดยทฤษฎีของสหกรณ์ ก็ยังเป็นลักษณะ one man one vote ที่เราบอกว่าเป็นรากฐานของประชาธิปไตย เราพยายามให้เกษตรกรจับมือกับภาคเอกชนที่มีความเข้มแข็ง อย่างกรณี CP ทำ contact farmers กับเกษตรกร วางเงื่อนไขช่วยเหลือเกษตรกร ระบบสหกรณ์ให้วางระบบ GMP เข้าไป ตัวอย่างไก่เนื้อ เราบังคับให้เป็น GMP ทั้งหมดไม่ได้ เนื่องจากว่าตอนก่อนเราเป็นไข่หัวนก เรามีการเจรจากับทาง EU ว่าไก่ที่จะส่งไป ต้องมาจาก

ฟาร์มที่ได้รับการรับรองจากกรมปศุสัตว์ ดังนั้นในกลุ่มของการพัฒนาตรงนั้นมันจึงไม่เกิดขึ้น แต่สิ่งที่เกิดขึ้นคือ เกษตรกรเหล่านี้รวมตัวกันส่งไก่ให้บริษัทภาคเอกชนเพื่อแปรรูปแทน สนับสนุนธุรกิจการส่งออก เชื่อมโยงไปกับที่ ดร.โสมิต บอกว่า ปลายน้ำต้องเป็นตัวนำ ว่าต้องการของที่มีคุณภาพอย่างไร จำนวนเท่าไร เริ่มต้นที่แรกมีการนำไปทั้งทะเล แต่พอทุกคนคุยกัน มองถึงประโยชน์ประเทศชาติร่วมกัน วันนี้นะบบของไก่เนื้อ รัฐบาลแทบไม่ต้องเข้าไปช่วยเลย แต่พอเราจับเรื่องโคนม เป็นสหกรณ์สินค้าตัวแรกที่กำหนดโควตาการผลิต กำหนดว่าราคาที่จะช่วยเหลือเกษตรกรเป็นเท่าไร กำหนดว่าตลาดต้องการไปขายให้ใคร เป็นตัวแรกที่ supply chain ดึงมาทั้งหมดได้ แต่พอเริ่มมีโครงการเรื่องนมโรงเรียน ก็จะมีมองภาพธุรกิจอีกตัวหนึ่งแทรกเข้ามา วันนีกลายเป็นปัญหาต่อเนื่อง ตรงนี้เราต้องทำอย่างไรให้มันเป็นไปตามธรรมชาติ และเข้มแข็งจริงๆ นั่นคือสิ่งที่พยายามทำให้เกิด

อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่สำคัญของภาคเกษตรยังคงมีอยู่ทั้งในเรื่องการเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต มาตรฐานคุณภาพสินค้า มาตรฐานการตรวจสอบการส่งออกมาตรฐานความปลอดภัยน้ำดื่มมูลค่าสูงขึ้น กฎระเบียบต่างๆ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันกับประเทศต่างๆ และยังรวมไปถึงงานวิจัยองค์ความรู้และพัฒนาเทคโนโลยีทางภาคเกษตร

นอกจากนี้ สถานการณ์ต่างๆ ของโลกในปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมากไม่ว่าจะเป็นในเรื่อง วิกฤตการณ์ทางการเงิน วิกฤตการณ์ด้านอาหารวิกฤตการณ์ด้านพลังงาน การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลก รวมทั้งการเปิดเสรีทางการค้า การลงทุน การที่ประเทศไทยจะก้าวสู่ศูนย์กลางการเกษตรนานาชาติ เราจำเป็นต้องระดมความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน

The Zoetis logo, featuring the word "zoetis" in a white, lowercase, sans-serif font with a stylized wave-like underline under the "z", set against an orange background.

Pharmaceuticals and Biotechnology: Pfizer Animal Health announced that it had acquired a 50% stake in Zoetis, a leading US animal health company. The deal was valued at \$1.2 billion. Zoetis is a leading US animal health company, with a strong focus on infectious disease and parasitology. The acquisition is expected to strengthen Pfizer's position in the animal health market.

เพื่อสัตว์ เพื่อสุขภาพ เพื่อคุณ

zoetis

Our Products

Antibiotics
Feed Additive
Disinfectant
Water Quality
Pet Products

Laboratory
Control

Standard
Manufacturer

ISO 9001:2008
GMP(DLD)
GMP(FDA)

HACCP
ISO 17025

VET PRODUCTS GROUP

ระบบมาตรฐาน
The Standardization

ISO 9001:2008

CERTIFIED

The newest version of ISO Standards for our Company group

“นโยบายคุณภาพ”

มุ่งเน้นคุณภาพของสินค้าและบริการเป็นสำคัญ
ตลอดจน..คงไว้ซึ่งการพัฒนาการบริหารจัดการอย่าง
ต่อเนื่อง เพื่อความพึงพอใจอันสูงสุดของ.. “ลูกค้า”

www.vetproducts.co.th

3300/121-124 ตึกช้าง อาคารB ชั้น24 ถ.พหลโยธิน แขวงจอมพล เขตจตุจักร กทม. 10900
3300/121-124 Elephant Tower B Fl.24 Phaholyothin Road, Chomphon, Chatuchak, Bangkok Thailand 10900
Tel. +66 (0) 2 9374888 (Automatic 12 Line) Fax. +66 (0) 2 9374901, +66 (0) 2 9374850

ฮูเวฟาร์มา

HUVEPHARMA

เพิ่มประสิทธิภาพ ลดต้นทุนการผลิต บนธุรกิจของท่าน

เวชภัณฑ์สำหรับสัตว์

ยาปฏิชีวนะ

VETMULIN®/RODOTIUM®
(Tiamulin hydrogen fumarate)

HYDRODOXX®
(Doxycycline)

TYLOVET®
(Tylosin Phosphate)

PHARMASIN WSG®
(Tylosin Tartrate)

TILMOVET®
(Tilmicosin)

FLAVOMYCIN®
(Flavophospholipol)

ยากันบิด

COXIDIN®
(Monensin)

SACOX®
(Salinomycin)

YUMAMYCIN®
(Maduramycin)

SALINOPHARM®
(Salinomycin)

STENOROL®
(Halofuginone Hydrobromide)

เอนไซม์

HOSTAZYM® X (xylanase)

OPTIPHOS® (phytase)

โปรเมตะบอลิก เรกูเลเตอร์

LIANOL®

ที่อยู่ 3300/118 ตึกช้างอาคารบี ชั้นที่ 23 ถนนพหลโยธิน
แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร 0-2937-4355
แฟกซ์ 0-2937-4351 e-mail: sumeth.sapchukun@huvepharma.com

เดนาการ์ด® 20% ชนิดจืด

NOVARTIS
ANIMAL HEALTH

ใช้รักษา โรคปอดบวม และ ข้ออักเสบ ในสุกร

ซึ่งเกิดจากเชื้อแบคทีเรียโคปาลัสมาชนิดต่างๆ

เดนาการ์ด® 20% ชนิดจืด

ขนาดการใช้ :

- โรคปอดบวมในสุกร : ให้สุกรตัวเล็ก 1 ซีซี ต่อน้ำหนัก 20 กิโลกรัม หรือ 1 ครั้ง
- โรคปอดบวม : ให้สุกรตัวเล็ก 1-1.5 ซีซี ต่อน้ำหนัก 20 กิโลกรัม เป็นเวลา 3-5 วัน
- โรคข้ออักเสบจากเชื้อแบคทีเรียโคปาลัสมา : ให้สุกรตัวเล็ก 1-1.5 ซีซี ต่อน้ำหนัก 20 กิโลกรัม เป็นเวลา 5 วัน

บริษัท ไนวอร์ตีส (ประเทศไทย) จำกัด

โทร: 0-2555-0904 โทรสาร: 0-2555-0909

โปรดอ่านรายละเอียดการใช้ยาในเอกสารกำกับยา
ใบอนุญาตโฆษณาเลขที่: ขค. 540/2555

MICRO-AID®
ไมโคร-เอ็ด®

ผลิตภัณฑ์...เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ไมโคร-เอ็ด®

ผลิตภัณฑ์กำจัดกลิ่นและแก๊สแอมโมเนียภายในฟาร์ม

- ปรับปรุงสภาพแวดล้อม
- ลดกลิ่นที่เกิดจากสิ่งขับถ่ายและบ่อน้ำเสีย
- ลดตะกอนทางมูลในบ่อน้ำทิ้ง
- ลดระดับแก๊สแอมโมเนียและแก๊สไฮโดรเจนซัลไฟด์
- เพิ่มประสิทธิภาพการใช้อาหารและการเจริญเติบโต
- สร้างสภาวะที่ดีต่อสุขภาพสัตว์และผู้เลี้ยง

จัดจำหน่ายโดย
บริษัท เวท อะกริเทค จำกัด
28/92 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ต.บางตลาด
อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120
โทร: 0-2575-5777-86 แฟกซ์: 0-2575-5790

ผลิตโดย
Distributors Processing Inc. (DPI)
17656 Avenue 168 Porterville,
CA 93257 USA

ผลิตภัณฑ์...
เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

Discover a new world of protection...
without reaction

The Science of Healthier Animals™

บริษัท อินเทอร์เน็ต (ประเทศไทย) จำกัด
อาคารสำนักงาน ชั้น 10 เลขที่ 183 ถนนสาทรใต้
แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120
โทร 02-2879555 แฟกซ์ 02-2879552

Lifelong protection without side effects.

Newcastle Disease and Infectious Laryngotracheitis are highly contagious diseases of poultry that wipe out flocks - and revenues. Vaccination against these diseases requires multiple applications and may cause undesired reactions in the birds. Productivity falls, profits are lost.

Discover a new world of protection: Intervet vaccines protect flocks for life against Marek's Disease and Newcastle Disease or Infectious Laryngotracheitis with one single shot in the hatchery. No more nasty reactions - lifelong protection with out side effects.

เครือข่ายเบทาโกร... ผู้นำธุรกิจเกษตรและอาหารครบวงจร
เรามุ่งมั่นในคุณภาพ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

Farm

Food

Pet care

www.betagro.com